

Datum
23 mei 2024

Jaarstukken AGV 2023

Inhoud

Inhoud	3
Voorwoord	7
1 Inleiding en leeswijzer	8
2 Samenvatting	9
3 Actuele ontwikkelingen	13
4 Jaarverslag 2023	16
4.1 Programmaverantwoording	16
4.1.1 WATERVEILIGHEID	17
4.1.2 VOLDOENDE WATER	25
4.1.3 GEZOND WATER	35
4.1.4 GEZUIVERD AFVALWATER	43
4.1.5 CULTUURHISTORIE EN RECREATIE	52
4.1.6 BELASTINGEN	57
4.1.7 BESTUUR EN MAATSCHAPPIJ	61
4.2 VERPLICHTE PARAGRAFEN	70
4.2.1 Ontwikkelingen sinds het vorig begrotingsjaar	70
4.2.2 Incidentele baten en lasten	73
4.2.3 Onttrekkingen aan bestemmingsreserves en voorzieningen	73
4.2.4 Waterschapsbelastingen	73
4.2.5 Weerstandsvermogen	74
4.2.6 Financiering	78
4.2.7 Vreemd vermogen	81
4.2.8 Verbonden partijen	82
4.2.9 EMU-saldo	86
4.2.10 Wet Normering Topinkomens (WNT)	87
5 Jaarrekening 2023	88
5.1 Exploitatierekening naar programma's	88
5.2 Exploitatierekening naar beleidsvelden/beleidsproducten	89
5.3 Exploitatierekening naar kostendragers	90
5.4 Balans en toelichting	100
5.4.1 Balans vóór resultaatbestemming	100
5.4.2 Toelichting op de balans	102
5.4.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	113
5.5 Waarderen, activeren en afschrijven	114
5.6 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	116

BIJLAGEN

1. Staat van immateriële vaste activa
2. Staat van materiële vaste activa
3. Staat van financiële vaste activa
4. Staat van reserves en voorzieningen
5. Staat van vaste schulden
6. Staat van personeelslasten
7. Berekening renteomslagpercentage
8. Kredietstaat
- 9a. Kostenverdeelstaat
- 9b. Netto kosten per beleidsproduct
10. Realisatie oninbare vorderingen
11. Opbrengst Belastingheffingen
12. Vastgoedstaat
13. Openbaarheidsparagraaf
14. Continuïteit
15. Verantwoordingsinformatie SISA
16. Kinderopvangtoeslag
17. NPLG

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2023 van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Met het jaarverslag leggen we als Dagelijks bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en het financiële beheer over 2023, het jaar waarin een nieuw Algemeen bestuur werd gekozen en het coalitieakkoord 'Waterkracht' werd gesloten.

En laten we er niet omheen draaien, over het jaar 2023 presenteren we een financieel resultaat dat teleurstellend is. Dat is niet de boodschap die wij graag zouden brengen, maar het is wel de eerlijke boodschap. Het is duidelijk dat ons waterschap voor grote financiële uitdagingen staat. De oorzaken hiervan zijn veelzijdig.

Onder druk van de klimaatverandering wordt de uitvoering van onze taken complexer en duurder. Zo was het jaar 2023 het natste jaar in decennia met een toename aan extreme regenval, waardoor de gemalen meer hebben gedraaid dan voorzien. Ook werden we in 2023 geconfronteerd met de problemen bij de belastingadministratie en -inning, wat heeft geleid tot een forse vertraging bij het opleggen van de waterschapsbelasting en daarmee een verslechtering van de financiële situatie van ons waterschap. In 2023 is hard gewerkt aan deze problemen en is het gelukt om verjaring van belastingaanslagen te voorkomen; de planning is om in 2024 het overgrote deel van de achterstanden bij het opleggen van de aanslagen waterschapsbelasting in te halen.

Het afgelopen jaar heeft het waterschap ook haar bestuurlijke toekomst verkend. Samen met de gemeente Amsterdam is in 2023 nader onderzoek gedaan naar de wenselijkheid en uitvoerbaarheid van verschillende varianten over de samenwerking op de watertaken. De uitkomsten hiervan worden voorgelegd aan beide besturen, met als doel besluitvorming in 2024.

Maar mede dankzij de optelsom van uitdagingen waarvoor wij ons gesteld zagen, is de rekening van baten en lasten in de jaarrekening 2023, ondanks een succesvolle bezuinigingsoperatie, nadeliger uitgekomen dan wij in de begroting hadden voorzien. Met het nadelig saldo is de reservepositie van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht verslechterd. Het resultaat geeft eens te meer aan dat we de voorzichtige financiële koers die we sinds 2023 hanteren, moeten doorzetten en dat we er in de begroting 2025 verstandig aan doen om ruime reserves op te bouwen. Een positieve ontwikkeling is dat het realisatiepercentage van de investeringen in 2023 is uitgekomen op 70% ten opzichte van 52% in 2022. Er is langzaam meer grip op onze investeringsopgave. Dit zijn de eerste vruchten van de verbeteringen in de projectenorganisatie en aansturing daarvan.

Ondanks de vele uitdagingen heeft het waterschap Amstel, Gooi en Vecht in het bewogen jaar 2023 goede resultaten behaald. Investerings ten behoeve van de waterkwaliteit en waterveiligheid hebben onverminderd plaatsgevonden. Zo heeft ons waterschap in 2023 als eerste waterschap een ozoninstallatie in gebruik genomen om medicijnresten uit het water te halen. Ook hebben investeringen ten behoeve van het werk aan dijken en gemalen doorgang gevonden en heeft het waterschap de nodige inspanning geleverd om de biodiversiteit in ons gebied te bevorderen. Een mijlpaal was het tot stand komen van het Deltaprogramma Centraal Holland waarin opgaven voor waterveiligheid, wateroverlast, zoetwater en ruimtelijke adaptatie gebundeld en in relatie gebracht worden met het bovenregionale watersysteem en de ruimtelijke opgaven.

Het Dagelijks bestuur dankt alle leden van het Algemeen bestuur, onze uitvoeringsorganisatie Waternet en al onze samenwerkingspartners voor hun bijdragen het afgelopen jaar. Samen met uw steun en betrokkenheid blijven we werken aan een waterschap dat niet alleen financieel gezond is, maar ook onverminderd blijft werken aan een omgeving met schoon en voldoende water en droge voeten.

Namens het Dagelijks bestuur,

Simon Deurloo
Portefeuillehouder Financiën

1 Inleiding en leeswijzer

Hierbij bieden wij u ter vaststelling aan de Jaarstukken 2023 van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht.

Verslaggeving

Volgens de verslaggevingsregels bestaan de jaarstukken uit een jaarverslag en een jaarrekening.

Het jaarverslag bevat de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen. De jaarrekening moet tenminste bestaan uit:

- a. De exploitatierekening naar programma's;
- b. De exploitatierekening naar kostendragers en de toelichting;
- c. De exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoorten;
- d. De balans en de toelichting.

De voorliggende jaarstukken voldoen aan de eis dat de indeling van jaarverslaggeving identiek is aan de begroting.

Omdat het jaarverslag een verantwoordingsrapportage is ten opzichte van de Begroting 2023 wordt in de toelichting op de investeringen alleen ingegaan op de verschillen tussen de realisatie in 2023 en de Begroting 2023. Op de verschillen tussen het door het Algemeen bestuur toegekend krediet en de eindrealisatie wordt na de afsluiting van het krediet ingegaan, in de vorm van een project/kredietevaluatie. Een verslag hiervan wordt opgenomen in het jaarverslag.

Het is verplicht om jaarcijfers onder de verschillende exploitatierekeningen te presenteren en toe te lichten. Daardoor is het onvermijdelijk dat een onderwerp op een aantal plaatsen in de jaarstukken aan de orde komt.

Over- en onderschrijdingen zijn incidenteel, tenzij anders vermeld.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een samenvatting gegeven van de programma's en de uitkomsten van de jaarrekening. In hoofdstuk 3 wordt een overzicht van de actuele ontwikkelingen.

Hoofdstuk 4 bevat het jaarverslag met de programmaverantwoording. Per programma zijn naast de geplande doelstellingen, beoogde effecten en eventueel indicatoren de bereikte doelstellingen en effecten toegelicht. De (wettelijk) verplichte paragrafen staan aan het einde van dit hoofdstuk.

De jaarrekening staat in hoofdstuk 5. Deze bestaat conform het Waterschapsbesluit uit de verschillende exploitatierekeningen en de balans.

De jaarstukken bevatten een aantal bijlagen voor nader inzicht.

2 Samenvatting

Uitkomsten jaarrekening 2023

De rekening van baten en lasten komt € 10,4 miljoen nadeliger uit dan het begrote nadelige saldo van € 11,2 miljoen en sluit daarmee op een nadelig saldo van € 21,6 miljoen (werkelijke kosten minus werkelijke baten). Het resultaat van de rekening van baten en lasten (€ 10,4 miljoen nadeliger ten opzichte van de begroting) is een combinatie van lagere belastingopbrengst (€ 5,6 miljoen) en hogere kosten (circa € 4,8 miljoen) dan begroot. De lagere belastingopbrengsten zijn voornamelijk te wijten aan de afwikkeling van voorgaande belastingjaren (groter dan verwachte aanpassing van aanslagbedragen o.a. op grond van bezwaren).

2.2.1 Resultaatbepaling zuiveringsbeheer

Op de taak zuiveringsbeheer is een nadelig resultaat gerealiseerd van € 13,9 miljoen. Begroot was een nadelig resultaat van € 9,4 miljoen; het resultaat is € 4,5 miljoen nadeliger uitgekomen dan begroot.

De opbrengsten waren € 96,7 miljoen en zijn € 2,9 miljoen lager dan begroot. De lagere belastingopbrengsten zijn voornamelijk te wijten aan de afwikkeling van voorgaande belastingjaren. Een nadere toelichting wordt op pagina 99 gegeven. De kosten waren € 110,6 miljoen en zijn € 1,6 miljoen hoger geweest dan begroot.

De belangrijkste verschillen zijn (een nadere toelichting volgt bij de programma's):

	x €1 mln
Hogere opbrengst biogas door een tariefsverhoging	1,10
Hogere elektriciteitskosten (hoger verbruik)	-0,40
Hogere beheerkosten (uren x tarief). Het betreft een verschuiving van kredieten naar exploitatie door nieuwe inzichten over wat wel en niet mag worden geactiveerd	-3,00
Hogere kosten door een calamiteit (gesprongen leiding) op de RWZI Westpoort (zie memo aan AB in weekmail 26)	-0,80
Perceptiekosten (o.a. lagere ICT-kosten)	1,60
Bestuurskosten (o.a. hogere personeelslasten en de inhuurstop als onderdeel van de besparingen 2023, is niet per activiteit navolgbaar gerealiseerd) en dotatie aan de pensioenvoorziening	-0,40
Per saldo diverse kleine over- en onderschrijdingen	0,30
Totaal	-1,60

Begroting

	€ (x 1 miljoen)
Begrote exploitatielasten	-108,9
Begrote baten	99,5
Geraamd nadelig saldo 2023	-9,4

Volgens de begroting wordt het nadelig saldo van € 9,4 miljoen onttrokken aan de tariefegalisatiereserve zuiveringsheffing.

	€ (x 1 miljoen)
Jaarrekening	
Werkelijke exploitatielasten	-110,6
Werkelijke baten	96,7
Gerealiseerd nadelig saldo 2023	-13,9

Het verschil tussen begroting en realisatie bedraagt:

	€ (x 1 miljoen)
Begroot <u>nadelig</u> saldo	-9,4
Werkelijk <u>nadelig</u> saldo	-13,9
Nadelig verschil met de begroting	-4,5

2.2.2 Resultaatbepaling watersysteembeheer

Op de taak watersysteembeheer is een nadelig resultaat gerealiseerd van € 7,6 miljoen. Begroot was een nadelig resultaat van € 1,8 miljoen; het resultaat is € 5,8 miljoen nadeliger uitgekomen dan begroot.

De opbrengsten waren € 129,4 miljoen en zijn € 2,7 miljoen lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een lagere opbrengst voorgaande jaren. Een nadere toelichting wordt op pagina 97 tot en met 98 gegeven.

De kosten waren € 137 miljoen en zijn € 3,1 miljoen hoger dan begroot. De belangrijkste verschillen zijn (een nadere toelichting volgt bij de programma's):

	x €1 mln
Hogere solidariteitsbijdrage HWBP door indexatie en naheffing	-0,70
Per abuis is de besparing op de muskusrattenbestrijding 2 keer in de begroting opgenomen	-0,30
Hogere kosten uren x tarief. Het betreft een verschuiving van kredieten naar exploitatie door scherpere aandacht voor wat wel en niet mag worden geactiveerd	-0,60
Hogere energiekosten vanwege een nat voor- en najaar hierdoor moesten de gemalen vaker worden ingezet (o.a. gemaal Zeeburg)	-1,20
Extra kosten maai- en slootwerk waterlopen (besparing was niet mogelijk, daarnaast door verplichte indexatie zijn de kosten hoger uitgevallen)	-0,50
Lagere kosten Open Data door een besparingsopgave kwam het project stil te liggen en is de rest van het budget niet uitgegeven	0,40
Een overschrijding op vastgoedbeheer door meer personele inzet dan begroot	-0,20
Extra BTW uit de nacalculatie	-0,90
Perceptiekosten (o.a. lagere ICT-kosten)	1,60
Bestuurskosten (o.a. hogere personeelslasten en de inhuurstop als onderdeel van de besparingen 2023, is niet per activiteit navolgbaar gerealiseerd) en dotatie aan de pensioenvoorziening	-0,50
Per saldo diverse kleine over- en onderschrijdingen	-0,20
Totaal	-3,10

Begroting	€ (x 1 miljoen)
Begrote exploitatielasten	-133,8
Begrote baten	132,0
Geraamd nadelig saldo 2023	<u>-1,8</u>

Volgens de begroting wordt het nadelig saldo van € 1,8 miljoen onttrokken aan de tariefegalisatiereserve watersysteemheffing.

Jaarrekening	€ (x 1 miljoen)
Werkelijke exploitatielasten	-137,0
Werkelijke baten	129,4
Gerealiseerd nadelig saldo 2023	<u>-7,6</u>

Het verschil tussen begroting en realisatie bedraagt:

	€ (x 1 miljoen)
Begroot <u>nadelig</u> saldo	-1,8
Werkelijk <u>nadelig</u> saldo	-7,6
Nadelig verschil met de begroting	<u>-5,8</u>

2.2.3 Resultaatbestemming 2023

Overeenkomstig het bepaalde in de Nota Financieel Beleid AGV en het Bestuursakkoord 2019 - 2023 wordt onderstaand de volgende resultaatbestemming voorgesteld.

Voorgesteld wordt om het nadelig resultaat 2023 van € 21.581.118 als volgt te bestemmen:

Zuiveren nadelig resultaat € 13.937.262

- Een bedrag van € 13.937.262 (begroot was € 9.404.087 nadelig) te onttrekken aan de Algemene reserve zuiveringsbeheer;

Watersysteem incl. verontreinigingsheffing nadelig resultaat € 7.643.856

- Een bedrag van € 4.732.969 (begroot was € 1.815.560 nadelig) te onttrekken aan de tariefegalisatiereserve watersysteemheffing;
- Een bedrag van € 2.910.887 te onttrekken aan de algemene reserve watersysteembeheer.

2.3.4 Verloop Eigen vermogen

Het eigen vermogen bedroeg op 1-1-2023 € 5.264.319 positief. Rekening houdend met de gerealiseerde mutaties op de reserves én het te bestemmen resultaat over 2023 is het eigen vermogen per 31-12-2023 uitgekomen op € 16.124.039 negatief. Dit is een afname ten opzichte van 2022 met € 21.388.358.

Specificatie mutatie op eigen vermogen in 2023

	€	€
Saldo baten en lasten/te bestemmen resultaat 2023		-21.581.118
Onttrekking bestemmingsfonds nazorg sanering Vecht/Slijk	-111.874	
Toerekening rente	304.635	
Totaal toevoegingen en onttrekkingen		192.760
Totaal <u>afname</u> eigen vermogen		-21.388.358

2.5 Kerngegevens

	2022	2023
1. Oppervlakte beheergebied (ha)	70.000	70.164
waarvan open water (ha)	9.500	10.192
2. Aantal gemeenten in beheergebied	19	19
aantal inwoners	1,4 miljoen	1,45 miljoen
3. Bestuurssamenstelling:		
<u>AGV</u>		
- Dijkgraaf		
- Algemeen bestuur; 30 zetels		
- categorie ingezetenen	23	26
- categorie ongebouwd	3	2
- categorie natuurterreinen	1	2
- categorie bedrijven	3	0
- Dagelijks bestuur; 6 leden (inclusief dijkgraaf)*		
- Secretaris-directeur		
4. Personele gegevens:		
- Aantal toegestane formatieplaatsen uitgedrukt in volledige arbeidsplaatsen	1,5	3,5
5. Kerngegevens zuiveringsbeheer:		
- Areaal transportleidingen (km), (excl. Amsterdam)	107	105
- Aantal rioolwaterzuiveringsinstallaties	11	11
- totale capaciteit rioolwaterzuiveringsinstallaties (v.e.)	2.019.500	2.019.500
- Slibontwateringsinstallaties	3	3
- geproduceerd mechanisch ontwaterd slib (ton)	98.533	99.598
- Investerings (x € 1 miljoen)	15,0	42,2
- Exploitatielasten (x € 1 miljoen)	99,1	110,6
- Netto opbrengst zuiveringsheffing (x € 1 miljoen)	88,8	96,7
- Verleende kwijtschelding (x € 1 miljoen)	5,1	7,4
- Kwijtscheldingspercentage zuiveringsheffing	6,6%	7,5%
6. Kerngegevens watersysteembeheer:		
- Aantal poldergemalen in beheer	226	226
- Boezemgemaal Zeeburg	1	1
- Aantal waterkeringen/sluizen	78	78
- Areaal primaire waterkeringen (in km)	38	38
- Areaal regionale waterkeringen (in km)	591	591
- Areaal niet-regionale waterkeringen (in km)	467	467
- Aantal bruggen	19	18
- Defosfateringsinstallaties	4	4
- Vispassages (nieuw t.o.v. 2021)	12	12
- Primaire waterlopen (in km)	1.532	1.532
- Investerings (x € 1 miljoen)	30,9	42,8
- Exploitatielasten (x € 1 miljoen)	122,5	137,0
- Netto opbrengst watersysteemheffing (x € 1 miljoen) inclusief verontreinigingsheffing	115,5	129,4
- Verleende kwijtschelding (x € 1 miljoen)	7,2	7,6
- Kwijtscheldingspercentage watersysteemheffing	9,4%	7,7%
- Bijdrage aan het Rijk inzake HWBP (x € 1 miljoen)	18,4	18,1
- Taak muskusrattenbestrijding (x € 1 miljoen)	1,8	1,8

*Uit het Algemeen bestuur zijn 5 leden gekozen die samen met de dijkgraaf het Dagelijks bestuur vormen

3 Actuele ontwikkelingen

Hoog water en media-aandacht

Voor het eerst in decennia was er in het jaar 2023 aanzienlijk en langdurend hoogwater. Na een droog voorjaar was de tweede helft van 2023 bijzonder nat.

Met de aanpak van het hoogwater in Amsterdam op 2 november kreeg waterschap AGV volop media-aandacht, met complimenten voor het snelle en adequate handelen. Als gevolg van een technische storing in het spuicomplex in IJmuiden in combinatie met de vele regen van de afgelopen tijd, was het waterpeil in het Noordzeekanaal, het IJ en de Amstelland-boezemboezempeil zodanig gestegen, dat de binnenstad van Amsterdam gevaar liep en snel handelen noodzakelijk was.

Rond de jaarwisseling stond het waterschap in de belangstelling voor de aanpak in gemeente Gooise Meren ter bescherming tegen het hoge waterpeil van het Gooimeer en voor het drooghouden van de polders in het beheergebied.

Achterlopende belastingontvangsten en financieel toezicht

Het waterschap stond ook in de belangstelling door de problemen met de belastingheffing en -inning. In 2023 is er met volle kracht gewerkt om verjaring van de resterende belastingaanslagen uit 2021 te voorkomen. Hierdoor is de belastingheffing over 2023 doorgeschoven naar het jaar 2024 en zijn de financiële reserves in de loop van 2023 uitgeput. Dit heeft geleid tot belastingstijging in de begroting 2024. Door het overschrijden van de kasgeldlimiet is het waterschap in 2023 onder toezicht van de provincies komen te staan; inmiddels wordt er conform het herstelplan kasgeldlimiet dat begin 2024 is vastgesteld, gewerkt aan het op orde brengen van onze financiën.

Waterschapsverkiezingen

Op 15 maart 2023 vonden de waterschapsverkiezingen plaats, eveneens onder groeiende media-aandacht. Het Algemeen bestuur van het waterschap bestaat uit 30 zetels. Hiervan zijn 26 zetels voor de bestuursleden die gekozen zijn tijdens de waterschapsverkiezingen. De overige 4 plekken zijn voor de geborgde zetels (categorieën Ongebouwd en Natuurterreinen).

Het nieuwe bestuur bestaat uit de volgende fracties:

PvdA (6 zetels)

Water Natuurlijk (4 zetels)

Partij voor de Dieren (4 zetels)

VVD (4 zetels)

BBB (3 zetels)

AWP (2 zetels)

CDA (1 zetel)

De Groenen (1 zetel)

ChristenUnie (1 zetel)

Waterkracht

Op 22 juni 2023 werd het nieuwe Coalitieakkoord 'Waterkracht' gepresenteerd, door de coalitie bestaande uit PvdA, WN, PvdD en Ongebouwd.

Hoofdpijnen van het coalitieakkoord:

Om veilig onder zeeniveau te kunnen blijven leven is deskundig en krachtig waterbeheer nodig. Alleen dan behouden we droge voeten en genoeg en schoon water in een gezonde omgeving. De klimaatcrisis en biodiversiteitscrisis vragen van het waterschap fundamenteel andere keuzes dan voorheen. De tijd waarin waterschappen uitsluitend uitvoerende organen zijn, die de beslissingen van andere overheden op het gebied van landbouw, economie of ruimtelijke ordening mogelijk maken, is voorbij. Het is tijd voor keuzes waarbij het

watersysteem leidend is. Dit betekent een transitie waarbij het waterschap zich ontwikkelt tot waterautoriteit, waar andere overheden terdege rekening mee houden en actief mee samenwerken.

Voor deze transitie van het waterbeheer is het ook noodzakelijk dat de bedrijfsvoering (organisatie en financiën) op orde gebracht wordt. En volle aandacht voor veilige dijken, watersysteembeheer, remmen van bodemdaling, ecologische gezonde waterkwaliteit en extra zuiveringsstappen op rioolwaterzuiveringen blijft.

Tegelijkertijd zetten we stappen vooruit: de biodiversiteit mag niet meer afnemen en dieren worden als volwaardige rechtendragers behandeld. We leveren een herkenbare bijdrage aan de transitie naar een circulaire en klimaatneutrale samenleving en zijn daarin op het gebied van water een aanjager. Daarbij werken we gebiedsgericht, samen met inwoners van ons gebied, met oog voor toekomstige generaties en met besef dat de tijd van maakbaarheid achter ons ligt.

Verkenning toekomst samenwerking op watertaken met de gemeente Amsterdam

Na twee jaren van onderzoek en gesprek heeft het Algemeen bestuur in januari 2023 besloten de samenwerking met Amsterdam voort te zetten in de vorm van een uit te werken vernieuwde stichting. Nadat dit ook als voorkeursvariant voor verdere uitwerking werd vastgesteld door het college van B&W Amsterdam en de gemeenteraad werd geïnformeerd, heeft de directie van Waternet de uitwerking van de vernieuwde stichting opgepakt. In de zomer van 2023 leidde dit tot een bestuurlijke heroverweging vanuit de risico's en complexiteit die door de directie Waternet waren opgemerkt en zijn voorgelegd aan de bestuurlijk opdrachtgevers.

Als gevolg hiervan zijn eind 2023 twee nieuwe onderzoeken gestart: onderzoek naar de synergie op de watertaken van beide bestuurlijk opdrachtgevers binnen de samenwerking en onderzoek naar volledige ontvlechting van de Amsterdamse taken en de waterschapstaken. Deze onderzoeken leiden tot enige varianten die worden voorgelegd aan de bestuurlijk opdrachtgevers met als doel definitieve besluitvorming in 2024.

Samenwerking met inliggende gemeenten

In januari 2023 is daarnaast de strategische samenwerkingsagenda AGV-Amsterdam vastgesteld. De agenda gaat in op onderwerpen waar strategische samenwerking nodig is en meerwaarde biedt en ook zeker met oog op maatschappelijke opgaven. De agenda bevat 6 thema's:

- Opstellen gezamenlijk toekomstperspectief op de watercyclus
- Klimaatadaptatie en toekomstbestendige ruimtelijke ordening
- Energietransitie
- Circulaire economie
- Waterkwaliteit en Kaderrichtlijn Water (KRW)
- Water in programma Bruggen en kaden.

Ook is in 2023 gewerkt aan een plan van aanpak voor samenwerkingsagenda's met alle gemeenten in het beheergebied en is met een aantal gemeenten contact hierover gelegd.

Water en bodem sturend

Door de grote en complexe opgaven waar Nederland voor staat heeft het Rijk weer een grotere verantwoordelijkheid op zich genomen in de ruimtelijke ordening. Daarnaast hebben de Kamerbrief Water en Bodem Sturend en de invoering van de Omgevingswet de waterschappen een grotere rol en meer handvatten in de verschillende ruimtelijke opgaven gegeven. Het principe 'water volgt functie' dat ons jaren heeft gedreven, is daarbij verschoven naar 'water is agenderend voor wat waar wel en niet kan'. De rol van de waterschappen in door het Rijk aan provincies gevraagde ruimtelijke ontwikkelperspectieven is daarmee in 2023 flink groter geworden. In meerdere ruimtelijke trajecten participeert AGV, onder meer in de zestien aandachtsgebieden (NOVEX-gebieden), de provinciale uitwerkingen van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de provinciale ruimtelijke voorstellen. Het Deltaprogramma Centraal Holland is, mede door een actieve opstelling van AGV, formeel gestart in 2023 en zet de toekomstige waterveiligheid en watertekorten van ons gebied in een breder regionaal kader neer voor visie- en besluitvorming in komende jaren. In 2023 is tevens gewerkt aan het vertalen van wat 'water en bodem sturend' betekent voor de organisatie; via ons (regelgevend en adviserend) instrumentarium en via positionering en rolneming.

Kaderrichtlijn Water (KRW)

De KRW is het belangrijkste wettelijke kader om de goede ecologische en chemische waterkwaliteit te bereiken. Het KRW maatregelenpakket is op hoofdlijnen vastgelegd in het Waterbeheerprogramma 2022-2027 en daarna verder uitgewerkt in het implementatieplan. In het gebied van Amstel, Gooi en Vecht gaat het in totaal om een pakket van 290 maatregelen. Hiervan zijn 71 investeringsmaatregelen voor AGV.

De gebiedspartners, zoals gemeenten, natuurbeheerders en agrariërs nemen ook maatregelen. Hierin heeft het waterschap een adviserende, stimulerende of handhavende rol.

Op basis van de nadere uitwerking van maatregelen en de ambities uit het Coalitieakkoord Waterkracht is in 2023 de totale raming € 90,4 miljoen vastgesteld: € 80,4 miljoen voor eigen maatregelen en € 10 miljoen voor het stimuleren van derde partijen en aanvullende maatregelen.

Netcongestie

Het verkrijgen van nieuwe of grotere aansluitingen voor elektriciteit wordt meer en meer problematisch.

De wachttijden zijn fors. In bijna elk investeringsproject van AGV is dit opgenomen in het risico-dossier.

Er is een overzicht van projecten en hun elektriciteitsbehoefte en er is contact met de netbeheerders over deze problematiek.

Ook opgeleverde projecten hebben ermee te maken; zo kan de vierde trap van de rioolwaterzuivering Horstermeer hierdoor niet onbeperkt operationeel zijn.

Personeels- en marktcapaciteit

Het aantrekken van voldoende goed gekwalificeerd personeel is op een aantal vakterreinen blijvend lastig, waaronder werktuigbouwkunde, elektrotechniek, procesautomatisering, etc. De verwachting is dat dit een algemene en blijvende ontwikkeling is in de wereld van het waterbeheer. Mede hierdoor is het aandeel inhuur (ten opzichte van eigen personeel) nog hoog, al wordt er gericht gewerkt om ervaring en kennis aan ons te binden waar nodig.

De totale vervangings-, renovatie- en uitbreidings-opgave in Nederland groeit. Met andere waterbeheerders hebben wij geconstateerd dat de gezamenlijke meerjarige opgave voor Nederland momenteel nauwelijks bediend kan worden door de markt, te denken valt aan zowel aannemers als ook ingenieurbureaus. Wij zijn begonnen om via raamovereenkomsten marktpartijen voor enige jaren aan ons te binden.

4 Jaarverslag 2023

4.1 Programmaverantwoording

In overeenstemming met de regelgeving is het jaarverslag opgesteld naar programma's. Voor 2023 komen de programma's grotendeels overeen met de thema's die opgenomen zijn in de landelijke benchmark 'Waterschapsspiegel'.

De programmaverantwoording heeft betrekking op de (gewijzigde) Begroting 2023. Per Effect zijn Resultaten, Activiteiten (en mijlpalen) beschreven en de wijze waarop het halen van de doelstellingen in 2023 vorm heeft gekregen.

WATERVEILIGHEID

BEOOGD EFFECT

We leven in een dicht bewoond, intensief gebruikt en mooi gebied met veel water, dat we zodanig hebben ingericht dat we er veilig kunnen leven. Het gebied ligt laag en mensen realiseren zich dat de gevolgen van een overstroming zeer groot kunnen zijn – dat er slachtoffers kunnen vallen en grote economische schade en maatschappelijke ontwrichting kan optreden bij een overstroming.

Klimaatverandering (o.a. versnelde zeespiegelstijging) en de toenemende druk op het ruimte gebruik hebben 'waterveiligheid' nog nadrukkelijker op de maatschappelijke agenda gezet. Waterveiligheid is niet alleen een opdracht voor het waterschap, die zorgt voor sterke waterkeringen, maar ook voor andere overheden, inwoners, kennisinstellingen, bedrijven en agrariërs. Samen zorgen we ervoor dat de kans op een overstroming klein blijft en dat ook het effect van een overstroming zoveel als mogelijk beperkt blijft.

TOTALE KOSTEN WATERVEILIGHEID

Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Afwijkingen
- kapitaallasten	17.137	15.853	16.434	-581
- taakopbrengsten	-189	-1.075	-1.527	452
- taakkosten	29.595	31.178	33.526	-2.348
Totaal Waterveiligheid	46.543	45.957	48.433	-2.476

De financiële afwijkingen van effect Waterveiligheid worden per resultaat hieronder nader toegelicht.

INDICATOREN

De indicatoren zijn beschreven in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* (WBP). In deze begroting zijn de indicatoren uit het WBP vertaald naar richtwaarden voor 2023.

WATERVEILIGHEID		Indicator	Waarde	Richtwaarde	Huidige waarde	Richtwaarde
			2022	2023	2023	2027
Resultaat						
R1	We voorkomen overstromingen	A. Regionale keringen die voldoen aan de dan geldende norm [Percentage van de km]	83%	92%	83%	100% (toetsronde 2012)
		B. Primaire keringen die voldoen aan de dan geldende norm [Percentage van de km]	100%	100%	100%	100%
		C. Keringen waarvoor het minimum veiligheidsniveau op orde is* [Percentage van de km]	97%	97%	97%	100%
R2	De gevolgen bij overstroming zijn beperkt	Gemeenten met risico op overstromingen die in hun beleid aandacht besteden aan de gevolgbeperving rondom overstromingen [Percentage van de inliggende gemeenten]	20%	40%	40%	100%

Toelichting indicatoren

Regionale keringen die voldoen aan de dan geldende norm

De regionale keringen uit de toetsronde van 2012 voldoen voor 83% aan de norm. De norm (92%) is niet gehaald. Er is door de provincie ingestemd met het verzoek van het waterschap om de uitvoering van de maatregelen in het Uitvoeringsprogramma Regionale Waterkeringen te verlengen tot en met 2027.

Voor de keringen die op dit moment niet voldoen aan die norm zijn - in overleg met de provincie - maatregelen getroffen om te zorgen dat de waterveiligheid gegarandeerd blijft. Daar waar mogelijk zijn lage plekken tijdelijk opgehoogd vooruitlopend op de definitieve dijkversterking. Daar waar dat niet mogelijk is, is de crisisorganisatie voorbereid op de gevolgen van een hoogwatersituatie.

KOSTEN EXPLOITATIE

WATERVELIGHEID			
Resultaat 1			
R1: Voorkomen van overstromingen.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A1: Inspecteren van de keringen, toetsen aan de norm en nemen van slimme beheermaatregelen om de dijk in combinatie met het watersysteem te laten voldoen aan de norm	-Automatisering en digitalisering toetsing waterkeringen is grotendeels afgerond -Toetsing van de regionale waterkeringen is afgerond		
A2: Versterken van keringen aan de hand van een dijkenprogramma, rekening houdend met biodiversiteit, KRW-doelen, boezemsysteem, omgeving en klimaatverandering	-Dijkverbeteringen (14 km voldoet weer aan de norm) -Bijdrage HWBP		
A3: Reguleren van het gebruik en het onderhoud van dijken door eigenaren en gebruikers, zoals beschreven in de verordening (vergunningverlening, toezicht en handhaving)			
A4: Uitvoeren onderhoud aan keringen en bijbehorende technische systemen			
Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	17.137	15.853	16.434
- taakopbrengsten	-189	-1.075	-1.527
- taakkosten	29.538	31.121	33.469
Totaal R1: Voorkomen van overstromingen	46.486	45.900	48.376

Toelichting resultaat 1

De kapitaallasten zijn € 0,58 miljoen hoger dan begroot. Dit is het gevolg van hogere investeringsuitgaven in 2022 en een hogere renteomslagpercentage (hierdoor meer kapitaallasten in 2023).

De taakopbrengsten zijn ruim € 0,4 miljoen hoger dan begroot (o.a. door hogere legesopbrengsten € 0,3 miljoen en incidentele verkoop van grond € 0,1 miljoen).

De taakkosten vallen € 2,3 miljoen hoger uit dan begroot. De verschillen zijn:

	€
Hogere bijdrage Hoogwaterbeschermingsprogramma door indexatie en naheffing	-740.000
Per abuis is de besparing op de muskusrattenbestrijding 2 keer in de begroting opgenomen	-250.000
Extra werkzaamheden gegevensbeheer waterkeringen	-150.000
Hogere kosten uren x tarief. Het betreft een verschuiving van kredieten naar exploitatie door scherpere aandacht voor wat wel en niet mag worden geactiveerd	-600.000
Extra BTW uit de nacalculatie*	-223.000
Extra ICT-kosten	-145.000
Per saldo diverse kleine over- en onderschrijdingen	-240.000
	-2.348.000

Tenzij anders vermeld zijn de afwijkingen incidenteel van aard.

*Op basis van de begroting van Waternet wordt de inkoop BTW van Waternet wordt doorbelast naar het Waterschap AGV en de gemeente Amsterdam. Het betreft BTW van met name inhuur, ICT- en huisvestingskosten. In de realisatie is de inhuur bij Waternet hoger dan begroot, met name vanwege inzet op vacatures. Door deze hogere inhuur is er ook sprake van meer inkoop BTW bij Waternet dan begroot. Dit leidt

tot een extra doorbelasting van inkoop BTW vanuit Waternet naar het Waterschap AGV en de gemeente Amsterdam. Voor AGV werkt dit kostenverhogend om dat een Waterschap inkoop BTW niet kan terugvorderen of verrekenen zoals een gemeente.

Mijlpalen 2023 (resultaat 1)

A1: Toetsing regionale en primaire keringen

In 2023 is de automatisering en digitalisering van de toetsing grotendeels afgerond. In 2024 wordt nog de laatste hand gelegd aan het visualiseren van de toetsing voor de rapportages aan het bestuur en de provincies.

A2: Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)

De (wettelijk verplichte) solidariteitsbijdrage aan het landelijke HWBP over 2023 in de exploitatiebegroting bedraagt € 16,3 miljoen. Het bedrag is inclusief indexering en naheffing 2022.

De begroting 2023 wordt hierdoor met € 0,7 miljoen overschreden. De oorzaak hiervan is vooral gelegen in een hogere inflatie dan waarmee aanvankelijk door het HWBP rekening is gehouden.

A3: Vergunningverlening

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is definitief vastgesteld op 1 januari 2024. Gedurende de tweede helft van 2023 is, bovenop de reguliere werkzaamheden, er extra gewerkt om de Omgevingswet zo te implementeren dat de primaire processen niet stagneren en door kunnen gaan. Brieven zijn aangepast, werkinstructies zijn geschreven, trainingen zijn gegeven en continue bewaking van de voortgang van de implementatie heeft plaats gevonden.

Ook na de ingangsdatum van de Omgevingswet zullen verbeteringen en doorontwikkelingen van de implementatie van de Omgevingswet nodig zijn. Om de implementatie van de wet soepel te laten verlopen zullen we extra capaciteit moeten inhuren, voor het opvangen van de te verwachten extra benodigde hulpvragen van klanten. Hiervoor is een bedrag gereserveerd in het krediet van het programma Omgevingswet. Het inhuren van personeel voor de periode eind 2023 is niet gelukt, er hebben zich geen kandidaten gemeld. Een mogelijk oorzaak kan zijn dat de markt overvraagd is, omdat elke instantie (gemeenten, omgevingsdiensten, waterschappen, provincies) met de Omgevingswet te maken krijgt en behoefte heeft aan extra personeel.

Met de invoering van de Omgevingswet krijgen we er een taak bij: de vergunning eigen dienst. Om deze taak te kunnen uitvoeren is, vanaf 1 januari 2024, structureel 1 fte extra nodig.

A3: Toezicht & Handhaving

We hebben circa 300 zaken die betrekking hebben op het project 'Zorgplicht Waterkeringen' opgepakt. In totaal hebben wij 1602 zaken (Vergunningen/Meldingen/Calamiteiten) opgepakt en daarvan zijn in 2023 1449 zaken afgehandeld. Het nalevingspercentage over het geheel van de opgepakte zaken bedroeg 77%, dat percentage komt overeen met voorgaande jaren.

De eerdere opmerking dat de voortgang bij grotere overheden meer tijd vergt is nog van toepassing, we hebben ook dit jaar weer geïnvesteerd om dit verder te verbeteren.

A4: Muskusrattenbestrijding

De begroting 2023 is door het samenwerkingsverband overschreden, met een bedrag van € 190.000 (voor alle deelnemende waterschappen gezamenlijk). De overschrijding wordt veroorzaakt door hogere personeelskosten (CAO-stijging) en meer aanschaf van vangstmateriaal. De overschrijding wordt opgevangen binnen de eigen balansreserve van het samenwerkingsverband, en heeft dus geen effect op de jaarrekening van AGV. Het aantal vangsten is voor het gehele samenwerkingsverband toegenomen. Daarmee is de doelstelling van de Unie van Waterschappen om de muskusrat terug te dringen tot de landsgrens vooralsnog niet dichterbij gekomen. De verwachting is dat het nog enkele jaren kan duren voordat een daling zichtbaar is. Ondertussen wordt door AGV gewerkt aan een andere (diervriendelijker) benadering van de muskusrattenproblematiek, die een koerswijziging beoogt.

Waterveiligheid			
Resultaat 2			
R2: De gevolgen bij overstroming zijn beperkt.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A5: Stimuleren dat medeoverheden bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, grote (bedrijfs)investeringen en onderhoudsprojecten de overstromingsrisico's meenemen en daarover heldere afwegingen maken	-De Rondehoep; bestek voor de noodinlaat is voorbereid		
A6: Op orde brengen en houden van de crisis-beheersing, samen met andere betrokken partners en in staat zijn gezamenlijk effectief te handelen bij een overstroming	-Opleiding, training en oefeningsactiviteiten zijn conform het jaarplan uitgevoerd		
Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	-	-	-
- taakopbrengsten	-	-	-
- taakkosten	57	57	57
Totaal R2: Beperken gevolgen overstroming	57	57	57

De taakkosten zijn conform begroot.

Mijlpalen 2023 (resultaat 2)

A5/A6: Crisisbeheersing

OTO-jaarplan

De opleiding, training en oefening (OTO-)activiteiten zijn conform het jaarplan uitgevoerd. Daarnaast zijn op verzoek van interne en externe stakeholders extra activiteiten uitgevoerd. Voor grote oefeningen is substantieel meer capaciteit nodig geweest: landelijke cyberoefening (ISIDOOR), en de bovenregionale overstromingsoefening (SCOR).

Ook is geïnvesteerd in de crisisoefening met bestuurs- en directieleden (dreigende dijkdoorbraak). Op verzoek van veiligheidsregio's heeft AGV deelgenomen aan diverse veldoefeningen, zoals de natuurbrandoefening met veiligheidsregio Kennemerland en de oefening op RWZI Amsterdam-West met brandweer Amsterdam Amstelland.

Evalueren van incidenten en oefeningen

In 2023 is meer aandacht besteed evaluaties en aan de regierol op het implementeren van de verbeterpunten uit evaluaties. Het aantal opschalingen in 2023 lag hoger dan normaal. Vier keer is opgeschaald naar fase 2, 26 keer naar fase 1. Het expertteam crisisbeheersing evalueert de fase 2 incidenten en voert regie op de fase 1 evaluaties. De evaluaties van incidenten en die van de oefeningen hebben een aanzienlijke tijdsinvestering gevraagd.

Actualisatie Crisisbeheersingsplan Waternet

De oplevering van het crisisbeheersingsplan is uitgesteld in verband met organisatieontwikkeling Waternet (governance) en de deels daarvan afhankende crisisstructuur.

Gerealiseerd is:

- Onderzoek naar de rol van de operationeel leider (externe begeleiding bijeenkomsten en ontwerp nieuwe OL gereed);
- Er is geëxperimenteerd met rol van procesbegeleider in het WOT;
- De aansluiting van IV/ICT op crisisorganisatie is verder vormgegeven.

Sturen op actualiteit en integraliteit calamiteitenbestrijdingsplannen

De achterstand is ingelopen van actualisatie calamiteitenbestrijdingsplannen, mede door de inzet van scenarioteams. Voorbeelden: Bestrijdingsplan Droogte, uitwerking scenario extreme bui (200 mm).

Positionering Crisisbeheersing binnen de nieuwe Waternet organisatie

Er is gewerkt aan de zichtbaarheid van het team door onder andere de jaarlijkse nieuwsbrief en berichtgeving op BRON (Intranet). Het proces Crisisbeheersing is op hoofdlijnen uitgewerkt en gereed.

Met risicomanagement zijn de raakvlakken onderzocht. Er zijn nog geen concrete resultaten te benoemen.

In het kader van de governance is binnen de werkgroep NV Drinkwater een voorstel geschreven voor de positie van crisisbeheersing en risicomanagement.

Netwerkmanagement

De samenwerking in het netwerk in Regio West en Regio Midden (Unie van Waterschappen) en met Rijkswaterstaat is verder versterkt.

Het team heeft inhoudelijk geadviseerd op de planvorming van de veiligheidsregio's (Regionaal Risico Profiel) van Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland, beleidsplan Veiligheidsregio Flevoland Gooi en Vecht, Regionaal Crisisplan en beleidsplan Veiligheidsregio Utrecht.

Het team heeft zorggedragen voor afhandeling van het bijstandsverzoek van Oekraïne aan Nederland.

INVESTERINGEN

Omdat het jaarverslag een verantwoordingsrapportage is ten opzichte van de Begroting 2023 wordt in de toelichting op de investeringen alleen ingegaan op de verschillen tussen de realisatie in 2023 en de Begroting 2023. Op de verschillen tussen het door het Algemeen bestuur toegekend krediet en de eindrealisatie wordt na de afsluiting van het krediet ingegaan, in de vorm van een project/kredietevaluatie. Een verslag hiervan wordt opgenomen in het jaarverslag.

Effect Waterveiligheid	2023					
	Begroting	Realisatie	Verschillen	Toegekend	Uitgaven t/m	Eindprognose
Netto kosten Investerings (x € 1.000)	2023	2023		krediet	2023	
- Dijkverbeteringsprogramma	14.000	15.980	-1.980	146.500	90.383	146.500
- Toetsen regionale keringen	4.000	3.007	993	8.000	3.953	8.000
- De Rondehoep	4.500	807	3.693	16.300	2.385	16.300
- Bijdrage in HWBP (investeringsdeel)	1.829	1.810	19	8.711	7.119	8.709
- Opgave uit toetsing 2024	-	-	-	10.000	-	10.000
Eindtotaal	24.329	21.604	2.725	189.511	103.840	189.509

Het bestedingspercentage (verhouding realisatie/begroting) van de investeringsuitgaven is uitgekomen op 89%. Een toelichting per individuele investering volgt hieronder.

Toelichting

Dijkverbeteringsprogramma

In 2023 is de algemene Nota van Uitgangspunten door het bestuur vastgesteld. Dit om een efficiëntie slag te maken in het dijkverbeteringsproces. Er zijn varianten ontwikkeld en (ontwerp)dijkverbeteringsplannen opgesteld. Tijdens inspraakprocedures zijn zienswijzen en bezwaren ingediend, waarbij AGV in het gelijk is gesteld. In nauw overleg met de omgeving zijn dijkverbeteringen uitgevoerd en gestart. Verder zijn er dijkverbeteringsprojecten voorbereid, aanbesteed en in uitvoering genomen.

De projectorganisatie is versterkt door het instellen van integraal projectmanagementteams die projectclusters aanpakken. Ondanks de genomen versnellingsmaatregelen blijft het een uitdaging om het gewenste tempo in de dijkverbeteringen te realiseren. Knelpunten daarbij zitten met name in de capaciteit van de ambtelijke projectorganisatie, de omgevings- en planprocessen, stikstof- en natuurregels en de beschikbaarheid van de markt. Er is eind 2023 een uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld van € 60 miljoen zodat ook de komende jaren de dijkverbeteringsopgave kan worden voorbereid en uitgevoerd. We hebben in 2023 circa € 16 miljoen geïnvesteerd in het voorbereiden en uitvoeren van dijkversterkingen; 14 km voldoet weer aan de normen voor waterveiligheid.

Een greep uit de dijkverbeteringsprojecten die in 2023 in uitvoering zijn gegaan en/of zijn afgerond:

In uitvoering:

- Haarlemmervaart Noord/West;
- Stammerdijk (deel Groot Onderhoud);
- De Waver;
- De Aa (deel Planprocedure).

Afgerond:

- Bovendijk Wilnisse Zuwe;
- Baambrugge;
- Kade 5 Zevenhoven.

Toetsing regionale keringen

De toetsing van de regionale waterkeringen 2024 is afgerond. Door het automatiseren en digitaliseren van een groot aantal toetssporen hebben we de toetsing efficiënter uit kunnen voeren. Hierdoor zijn er minder kosten gemaakt dan van tevoren begroot. Echter, het betekent niet dat we met de toetsing klaar zijn. Het jaar 2024 wordt gebruikt om de uitkomsten van de toetsing te verwerken in een rapportage naar de provincies. Ook zal er in een maatregelenprogramma worden bepaald hoe we in 2030 de afgekeurde trajecten weer aan de norm laten voldoen.

Eind 2024 wordt via het bestuur de toetsrapportage aangeboden aan de gedeputeerde staten van de provincies. De automatisering en digitalisering van de toetsing is bijna afgerond, er zal nog aandacht worden besteed aan het herhaalbaar maken. Om de gebruikte informatie actueel te houden moet het proces en de verantwoordelijkheden goed worden geborgd. Daarom blijft het behouden van prioriteit en voortgang van automatisering en informatiebeheer voor waterkeringen een continu aandachtspunt.

De Rondehoep

Het bestek voor de noodinlaat is voorbereid en de publicatie van de aanbesteding vindt in 2024 plaats. Waarna de werkzaamheden starten. Door wisselingen in het projectteam is een vertraging opgetreden. Zowel van de planschaderegeling als van de vergoedingsregeling voor het treffen van beschermende maatregelen is nog geen gebruik gemaakt. Naar het zich laat aanzien zal dat volgend jaar wel het geval zijn.

Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP); investeringsdeel

De totale (wettelijk verplicht) bijdrage aan het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma is uiteindelijk uitgekomen op € 18,1 miljoen. Daarvan wordt € 16,3 miljoen ten laste van de exploitatiebegroting gebracht (90%) en wordt € 1,8 miljoen (10%) als investering geactiveerd.

Bij de vaststelling van de Voorjaarsnota 2023 - 2027 heeft het bestuur besloten om de activering van de bijdrage aan het HWBP met één jaar te verlengen (BBV22.0160). Vanaf 2024 wordt de bijdrage 100% ten laste gebracht van de exploitatie.

Opgave uit toetsing 2024

In 2023 is het reguliere budget aangewend voor de toetsing. De overige kosten om de toetsing te kunnen versnellen zijn gefinancierd uit het toegekende toetsingskrediet voor de toetsing. In 2023 is de toetsing afgerond en kan in 2024 de dijkverbeteringsopgave worden bepaald. De dijkverbeteringsopgave die voortkomt uit de toetsing wordt onderdeel van de rapportage richting Gedeputeerde Staten die volgend jaar wordt opgeleverd. Bij de rapportage wordt een plan van aanpak geleverd met de maatregelen om de regionale keringen weer op orde te brengen.

Uit de resultaten van de toetsing zien we dat er een opgave van circa 65 km komt. Omdat de opgave in 2030 gerealiseerd moet zijn, zullen we vroegtijdig moeten starten met het voorbereiden van de dijkverbeteringsprojecten die voortkomen uit de toetsing. Daarom is vooruitlopend op de resultaten uit de toetsing door het bestuur eind 2023 een krediet van € 10 miljoen beschikbaar gesteld. Dit om alvast een start te kunnen maken met dijkverbeteringsmaatregelen. De maatregelen voor het Uitvoeringsprogramma II dienen in 2030 gereed te zijn volgens afspraken met de provincies.

VOLDOENDE WATER

BEOOGD EFFECT

De inrichting van de ruimte en het watersysteem is zodanig, dat we met waterpieken en -dalen kunnen meebewegen en inwoners en ecosysteem zo weinig mogelijk last hebben van de gevolgen van klimaatverandering. Een robuust watersysteem dus, dat voldoet aan de provinciale normen voor wateroverlast, ook goed functioneert in periodes van droogte, veerkrachtig en onderhoudsvriendelijk is.

Bij droogte zijn we in staat om – samen met andere waterbeheerders - via een gebiedsgerichte aanpak het goede water slim te verdelen en op de juiste plek te brengen, waarbij er een evenwicht is tussen vraag en aanbod van zoet water. Bij veel neerslag in korte tijd zijn we – samen met gemeenten en bewoners - in staat het water tijdelijk op te slaan en waar dat niet mogelijk is af te voeren via een goed functionerend boezemsysteem. Het vasthouden en benutten van dit kostbare water is onderdeel van de bedrijfsvoering zowel in de stad (Wadi's, groen-blaauwe daken, inrichting openbare ruimte en dergelijke) als in de polders, zodat er in drogere tijden meer buffers zijn. Ook is er sprake van een duurzaam, evenwichtig en billijk gebruik en beheer van grondwater.

Niet alleen het watersysteem is robuust en toekomstbestendig, dat geldt ook voor de ruimtelijke inrichting, zowel bovengronds als ondergronds. De ruimtelijke inrichting past bij het watersysteem – het watersysteem, inclusief grondwateraspecten, is de 'onderlegger' voor de ruimtelijke inrichting. Het oppervlaktewaterpeil, waterhoeveelheid en -kwaliteit en het grondgebruik van het gebied passen bij elkaar. De peilen zijn actueel en handhaafbaar.

In veengebieden is de bodemdaling geremd, zijn de broeikasgasemissies lager en zijn we samen met de stakeholders op zoek gegaan naar het optimale peilbeheer dat daarvoor nodig is. Het peilbeheer voor de landbouw is geen belemmering voor natuurontwikkeling in de polders. In natuurgebieden aan de voet van de Heuvelrug is de kwelstroom hersteld. Terreinen rondom gemalen en zuiveringen van AGV kennen een hoge biodiversiteit. De baggeraanwas in de wateren is veel kleiner geworden door een betere waterkwaliteit, betere oevervegetatie en natuurlijke oeverbescherming.

TOTALE KOSTEN VOLDOENDE WATER

Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Afwijkingen
- kapitaallasten	10.423	11.374	11.141	233
- taakopbrengsten	-342	-935	-884	-51
- taakkosten	30.286	31.442	33.692	-2.250
Totaal Voldoende water	40.367	41.881	43.949	-2.068

De financiële afwijkingen van het effect Voldoende water worden hieronder nader toegelicht.

INDICATOREN

De indicatoren zijn beschreven in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* (WBP). In deze begroting zijn de indicatoren uit het WBP vertaald naar richtwaarden voor 2023.

VOLDOENDE WATER		Indicator	Waarde 2022	Richtwaarde 2023	Huidige waarde 2023	Richtwaarde 2027
Resultaat						
R1	Het water-systeem is op orde en toekomstbestendig.	A. Watergangen waarvan de waterpeilen zich bevinden binnen de marges van het vigerend peilbesluit [Percentage van het aantal watergangen]	94%	95%	91%	95%
		B. Wanneer een blauw label is ontwikkeld, komt hier een indicator gebaseerd op het blauwe label. Totdat een blauw label is ontwikkeld, een kwalitatieve beschrijving in de bestuursrapportage van de bijzonderheden	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.

Toelichting indicatoren

Watergangen waarvan de waterpeilen zich bevinden binnen de marges van het vigerend peilbesluit

De richtwaarde van 95% is niet gehaald. De belangrijkste oorzaak is dat diverse peilbesluiten niet actueel zijn en daarnaast zegt de indicator niet alles over het doel wat bereikt dient te worden met het peil. In de praktijk kan hierdoor het voorgeschreven peil niet worden gehaald. Er zijn diverse acties ingezet om peilbesluiten te actualiseren.

KOSTEN EXPLOITATIE

VOLDOENDE WATER			
Resultaat 1			
R1: Het watersysteem is op orde en toekomstbestendig.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A1: Ontwikkelen en hanteren van een 'blauw label' om inzicht te geven in de toestand van de gebieden en voor de prioritering van het oplossen van knelpunten in het watersysteem			
A2: Uitvoeren (natuurvriendelijk) beheer en onderhoud en besturing van het watersysteem en bijbehorende kunstwerken, met ruimte voor maatwerk (het juiste water op de juiste plek op het juiste moment)	-Het baggeren en maai- en slootwerk is conform planning gerealiseerd op basis van de nieuw geïmplementeerde ecologische werkprotocollen		
A3: Voldoende ruim dimensioneren van het watersysteem	-Modelontwikkeling voor het doen van een tweede generatie stresstesten is afgerond		
A4: De hoofdwaters laten voldoen aan het afgesproken legger- en/of vaarwegprofiel			
A5: Reguleren van het gebruik en onderhoud van wateren door eigenaren en gebruikers, zoals beschreven in de verordening (vergunningverlening, toezicht, handhaving)			
A6: Adviseren over klimaatbestendige inrichting en ruimtelijke plannen	-Het handboek 'Ontwerp- en inrichtingsprincipes voor klimaatadaptatie' is in concept gereed		
A7: Peilbesluiten actueel houden en uitvoeren			
A8: Uitvoeren Strategie bodemdaling en Actieprogramma veenweide	-Actieprogramma aanpak Veenweiden is afgerond -Pilot gestart in De Rondehoop met een hoger winterpeil in één van de peilvakken.		
A9: Uitvoeren Boezemplan 2.0	-Het hele AGV-gebied is voor het eerst opgenomen in het Deltaprogramma-regio Centraal Holland		
A10: Gebiedsoverstijgend samenwerken met alle betrokken partijen bij het boezemsysteem	-AGV heeft meegeschreven aan het provinciaal programma landelijk gebied (prov. N-H en UT)		
A11: Uitvoeren grondwaterzorg, samen met andere partijen	-Bestuurlijk is gewerkt aan de positioneringsnotitie Grondwater AGV		
A12: Uitvoeren Aanpak droogte (feitelijk gaat het hier niet alleen over grondwater, maar ook om oppervlaktewatermaatregelen, gericht op droogte-problemen)	In het Bestuurlijk Overleg Water AGV-gebied wordt gewerkt aan een plan van aanpak klimaatadaptatie voor de Deltaplan Ruimtelijke adaptatie werkregio AGV		
Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	10.423	11.374	11.141
- taakopbrengsten	-342	-935	-884
- taakkosten	30.286	31.442	33.692
Totaal: Resultaat 1 Voldoende water	40.367	41.881	43.949

De kapitaallasten zijn € 0,23 miljoen lager dan begroot. Dit is een combinatie van de lagere investerings-uitgaven in 2022, hierdoor lagere kapitaallasten in 2023 en een hogere renteomslagpercentage.

De taakopbrengsten zijn nagenoeg gelijk aan de begroting.

De taakkosten zijn per saldo € 2,2 miljoen hoger dan begroot. De verschillen zijn:

	€
Hogere elektriciteitskosten vanwege een nat voor- en najaar hierdoor moesten de gemalen vaker worden ingezet (o.a. gemaal Zeeburg)	-1.229.000
Extra kosten maai- en slootwerk waterlopen (de besparing was niet mogelijk, daarnaast door verplichte indexactie zijn de kosten hoger uitgevallen) (S)	-500.000
Lagere kosten agrarisch waterbeheer	200.000
Extra BTW uit de nacalculatie	-473.000
Per saldo diverse kleine over- en onderschrijdingen	-250.000
Totaal	-2.252.000

Mijlpalen in 2023 (resultaat 1)

A1: Agrarisch waterbeheer

De uitvoering van het agrarisch waterbeheer is conform planning en begroting verlopen. De belangrijkste mijlpalen zijn: 2 boerenbijeenkomsten (circa 200 deelnemers), studiegroep bijeenkomsten en 52 agrariërs hebben samen 332 sloten bekeken op het voorkomen van planten en dieren met de (s)ken je sloot applicatie. De subsidieregeling Bodem en Water is in 2023 door het Algemeen bestuur vastgesteld tot 2029 en door het Dagelijks bestuur opengesteld voor 2023. De uitgaven waren in 2023 lager dan begroot; in Noord-Holland is slechts 18% van het budget benut door 6 agrariërs en in Utrecht en Zuid-Holland was dit 39% door 11 agrariërs.

Het investeringsklimaat was in 2023 voor agrariërs laag. Extra inzet is geleverd om de regeling extra onder de aandacht te brengen. In 2023 zijn de eerste stappen gezet naar het wettelijk vastleggen van ecologisch profielbeheer (sloot, oever en perceelrand) in de Waterschapsverordening.

A2: Meerjarenplan onderhoudsbaggeren

In 2023 zijn de baggerwerkzaamheden op basis van de bijgestelde planning gerealiseerd. In totaal kon 77 kilometer gebaggerd worden conform de bijgestelde planning (77 km i.p.v. 86 km).

A2: Baggeren en verbetering ecologisch beheer

In 2023 is het baggeren en maai- en slootwerk conform planning gerealiseerd op basis van de nieuw geïmplementeerde ecologische werkprotocollen (als uitvloeisel van de Gedragscode wet natuurbescherming voor waterschappen).

A2/3: Masterplan Technische Assets

Het Masterplan Technische Asset is in 2022 vastgesteld. Het bestuursakkoord zegt dat we "zo snel mogelijk" risicogestuurd willen gaan werken, 'in een tempo dat past bij de financiële mogelijkheden'. Hierbij worden de belangrijke/kwetsbare zaken als eerste aangepakt. Om hier invulling aan te geven worden stap voor stap keuzes aan het bestuur voorgelegd die de transitie en haar snelheid van budgetgestuurd naar risicogestuurd onderhoud vormgeven.

In 2023 zijn alle watersysteemassets in eigendom van AGV gecontroleerd op de juiste indeling in belangrijkheidsklasse op basis van systeemfunctioneren. Hiermee is de eerste stap voor de transitie naar risicogestuurd onderhoud gezet.

Met het indelen van watersysteemassets in eigendom van derden is een start gemaakt. Daarnaast zijn de projecten voor de belangrijkste renovaties en het aanpakken van de belangrijkste vismigratieknelpunten opgestart. Voor gemaal Delflandlaan is het onderzoek naar aanbod van trekvis uitgevoerd. De uitwerking van de mogelijkheden voor aanleg van een vispassage is gestart. Voor gemaal Loosdrecht en Molen de Onrust loopt het onderzoek naar de aanbod van trekvis.

De € 0,5 miljoen extra die voor 2023 was opgenomen voor onder andere het op orde brengen van de tijdelijke pompinstallaties is door bezuinigingen doorgeschoven naar 2024.

A3: Opstellen van een Plan van aanpak Toekomstbestendig Poldersysteem AGV

In 2023 is de modelontwikkeling voor het doen van een tweede generatie stresstesten, om de veerkracht en de knelpunten van de lokale watersysteemoelen te toetsen, afgerond. Dit maakt het mogelijk om vanaf 2024 in watergebiedsplannen de koppeling te maken met onze eigen opgaven.

Er wordt nu gewerkt aan de ontsluiting van de data over onze watersysteemopgaven in het Geoportaal van Waternet. Wanneer de maatgevende buien gebaseerd op de nieuwe KNMI-scenario's in 2024 beschikbaar komen, zullen deze worden gebruikt om het watersysteem door te rekenen. Deze informatie zal dan ook worden gebruikt in de tweede generatie stresstesten.

A6: Klimaatadaptatie

De bewustwording over de noodzaak voor het nemen van klimaatbestendige maatregelen neemt steeds meer toe in het waterschapsgebied. Het wordt steeds duidelijker wat er kan en moet als het gaat om het aanpassen aan de verandering van het klimaat. De vraag naar een handzaam instrumentarium neemt toe.

In de zomer 2024 wordt de eindversie van het handboek 'Ontwerp- en inrichtingsprincipes voor klimaatadaptatie' gepubliceerd. Het waterschap kan dit handboek inzetten bij afstemming met gemeenten en ontwikkelende partijen over nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Een deel van de principes vormt aanleiding tot nieuwe regelgeving en/of beleidsregels voor de Waterschapsverordening. Deze regels krijgen een plek in de algehele actualisatie van de verordening die in 2024 is voorzien.

Het subsidieplafond voor de stimuleringsbijdrage 'Geef groen en blauw de ruimte', was in het eerste kwartaal van 2023 al bereikt. Mede naar aanleiding daarvan is in 2023 een evaluatie uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten zijn verbeteringen doorgevoerd in het aanvraagproces en in de informatievoorziening.

A8: Bodemdaling

Het Actieprogramma aanpak Veenweiden is afgerond. In 2023 zijn mooie stappen gezet in diverse al langer lopende gebiedsprocessen. Zo is in De Rondehoep een pilot gestart met een hoger winterpeil in één van de peilvakken.

Vanuit het gebiedsproces Waardassacker-Botshol-Nellestein ligt er een aanvraag bij provincie Utrecht voor de aanleg van Actieve Waterinfiltratie.

In december heeft AGV samen met 11 agrarische ondernemers, de provincie Noord-Holland en de gemeente Amstelveen de intentieverklaring "Boeren met toekomst in de prachtige Bovenkerkerpolder" getekend waar afremming van bodemdaling en uitstoot van broeikasgassen onderdeel van uitmaakt.

De bezuiniging op het budget van € 0,1 miljoen in 2023 is opgevangen door te bezuinigen op personele inzet. Ook zijn geen nieuwe pilots of gebiedsprocessen gestart. Ondertussen is er meer kennis verkregen over de effecten van bodemdaling op waterkwaliteit, waterkwantiteit, waterberging en inrichting watersysteem via modellering en pilots.

A6/A9 Invullen term Water & Bodem sturend in inhoudelijke opgaven/gebiedsprocessen op bovenregionale niveau AGV

De Kamerbrief van eind 2022 stelt dat water en bodemsysteem sturend moet zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hiermee draagt het bij aan een toekomstbestendige leefomgeving. Met de verschillende omgevingspartijen is gesproken over de gevolgen en invulling van deze beleidlijn. In 2023 zijn in dit kader de Geschiktheidskaarten Woningbouw ontwikkeld en zijn de voorbereidingen getroffen voor het herzien van de Waterschapsverordening.

A9: Boezemplan 2.0

Op Prinsjesdag is het Deltaprogramma 2024 aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat aangeboden en hierin is de Deltaprogramma-regio Centraal Holland voor het eerst opgenomen, waar het hele AGV-gebied onderdeel van is. Dit is een belangrijke mijlpaal. Hiermee worden de belangen voor onder andere het boezemsysteem van AGV (zoals in het Boezemplan AGV 2.0 is beschreven) op nationaal niveau ingebracht. De voorbereiding voor een nieuw inlaatgemaal om water ook in te kunnen laten in tijden van droogte vanuit het IJmeer naar de s'-Gravelandsevaartboezem en de Vecht is gestart.

De samenwerkingsovereenkomst IJsselmeergebied voor de komende jaren is bestuurlijk vastgesteld.

In het operationeel waterbeheer voor het boezemsysteem is weer veel samengewerkt met onze waterpartners volgens de principes van slim watermanagement. En door elke keer snel met elkaar gezamenlijk te handelen, hebben we zoveel mogelijk overlast voorkomen.

Het gemaal Zeeburg van AGV is als noodgemaal door de hevige regen afgelopen jaar vaker ingezet dan normaal. In 2023 is het boezemgemaal Zeeburg 7 keer ingezet met in totaal 150 draaiuren, waar Zeeburg het afgelopen decennium gemiddeld 2 maal per jaar werd ingezet met totaal 30-40 draaiuren.

Het extreme hoge water op 2 november in het hoofdwatersysteem ARK-NZK¹ en boezemsysteem van AGV laat zien dat we onverminderd aandacht moeten hebben en vragen voor onze belangrijke opgaven.

A10: Intensiveren samenwerking en co-creatie in (boven)regionale opgave en netwerken AGV

Vanwege de omvang en complexiteit van de opgaven heeft het Rijk sinds 2022 de regie op de ruimtelijke ordening. Voor integrale opgaven gebeurt dit via het Nationaal Programma NOVEX (voor AGV zijn dit de NOVEX-gebieden Metropoolregio Amsterdam (MRA), Noordzeekanaalgebied (NZKG) en Het Groene Hart (actieve deelname) en de NOVEX-gebieden Schiphol, Lelylijn en Utrecht (MRU-A (vertegenwoordiging door anderen)). Voor het landelijk gebied gebeurt dit via het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de uitwerking in de provinciale programma's (voor AGV het PPLG in NH, het UPLG in Utrecht en het ZH-PLG in Zuid-Holland). We nemen deel aan deze tafels en stellen de gebiedsopgave centraal in ons handelen met als onderlegger Water en Bodem Sturend.

NOVEX: Eind 2023 zijn de NOVEX Ontwikkelperspectieven opgeleverd voor het Noordzeekanaalgebied en het Groene Hart. De Verstedelijkingsstrategie van de MRA (1 op 1 omgedoopt tot Ontwikkelperspectief MRA) was in 2022 al gereed en omarmd door AGV. Water en bodem sturend heeft daar dankzij de inbreng van de waterbeheerders een duidelijke plek in gekregen. Dit vormt een mooi uitgangspunt voor de uitvoeringsagenda's die in 2024 worden opgesteld en waaraan de waterschappen een belangrijke bijdrage leveren.

NPLG: Medio 2023 hebben alle provincies een concept- of startversie van een provinciaal programma landelijk gebied in het kader van NPLG opgeleverd. In Utrecht en Noord-Holland heeft AGV hieraan meegeschreven vanuit de wateropgaven en aan Zuid-Holland is al stakeholder input geleverd. Water en bodem sturend heeft hier dankzij de gecoördineerde inbreng van de waterbeheerders een duidelijke plek gekregen. Even als de KRW, zoetwatervoorziening, emissiebeperking uit veen en groenblauwe dooradering. Het Transitiefonds voor het landelijk gebied is nog niet gestart, maar op basis van de eerste in 2023 ingediende projectaanvragen kan in de loop van 2024 rijksgeld beschikbaar komen voor een beperkt aantal gebiedsprocessen of -projecten vanuit de programma's landelijk gebied. Voor de in 2023 aan de PPLGs bestede personeelsinzet heeft AGV in 2023 een subsidie ontvangen van circa € 0,3 miljoen.

Op 22 november 2023 ontving het waterschap een subsidiebeschikking van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Deze subsidie, toegekend op basis van de Regeling Uitvoeringskosten NPLG Waterschappen, bedraagt € 300.000 voor het jaar 2023. De subsidie is bestemd voor de operationele kosten die verband houden met het verzamelen en beschikbaar stellen van inhoudelijke kennis voor provinciale gebiedsprogramma's binnen het NPLG, evenals voor het faciliteren van samenwerking tussen waterschappen en provincies in het kader van het NPLG. In 2023 bedroegen de daadwerkelijke operationele kosten voor het NPLG € 305.126 (zie bijlage 17).

Ruimtelijke Voorstellen Provincies: De NOVEX-en en de PPLG's bieden input voor de ruimtelijke voorstellen die de provincies in opdracht van het Rijk op moeten stellen. In de provincie Utrecht is door AGV en de andere waterschappen en drinkwaterbedrijven in 2023 gewerkt aan dit ruimtelijk voorstel. Dit voorstel is in december 2023 afgerond. Opgaven op het gebied van water en bodem zijn daarin goed geagendeerd.

In het vervolgtraject op Rijks- en provinciaal niveau zal dit nader worden uitgewerkt en zo steviger doorwerken in ruimtelijke keuzes. De provincie Noord-Holland heeft het proces rond Ruimtelijk Voorstel in 2023 met de interne organisatie opgepakt en het eindresultaat begin 2024 'voor gesprek' vrijgegeven. De Noord-Hollandse waterschappen worden daarvoor ook benaderd.

---

¹ Amsterdam-Rijnkanaal/Noordzeekanaal

Overige regionale samenwerking

Onze regio Centraal Holland is in 2023 een formele deelregio van het deltaprogramma geworden, waar het gehele AGV gebied onderdeel van is. Hierin verzetten we het werk voor onze deltaprogramma deelregio Centraal Holland en ook het werk om vanuit dit schaalniveau Centraal Holland goed onderbouwde input te leveren in o.a. de grote ruimtelijke trajecten en hoofdwatersysteem maatregelen voor onze regio (zoals ook geformuleerd in boezemplan AGV 2.0).

Binnen de MRA hebben we de inzet op het Programma MRA Klimaatbestendig gecontinueerd. We hebben we onder andere een aanjagende rol gespeeld bij het opstarten van onderzoek naar de kosten en baten van het toepassen van klimaatadaptieve maatregelen voor verschillende typen nieuwbouw en de bestaande gebouwde omgeving. En t.a.v. het uitwerken van doelvoorschriften voor vier vitale en kwetsbare functies (energie, gezondheid, infrastructuur en drinkwateronderzoek) om deze een plek te geven in het Basisveiligheidsniveau Klimaatbestendige Nieuwbouw. De resultaten van beide trajecten worden in 2024 opgeleverd.

In 2023 is het ontwerpend onderzoek Toekomstbestendige Heuvelrug Gooi en Vechtstreek (THGV) afgerond en is de rapportage gepubliceerd. In november 2023 hebben de betrokken bestuurders van de samenwerkende partijen geconcludeerd een vervolg te willen geven aan deze samenwerking en toe te werken naar een gezamenlijk ontwikkelprincipe, op basis van de uitkomsten van het ontwerpend onderzoek.

Tenslotte is op bovengemeentelijk niveau binnen het BOWA (Bestuurlijk Overleg Water) de koers in gezet om de Strategische Samenwerking Agenda van het gebied Amstel, Gooi en Vecht te verbreden naar bovengemeentelijk opgaven zoals Water en Bodem Sturend en de nieuwe Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie cyclus. De uitwerking hiervan zal in gezamenlijkheid -gemeenten, drinkwaterbedrijven en AGV- in de komende jaren vorm krijgen.

Samenvattend is te concluderen dat in 2023 duidelijk is geworden dat de rol van het waterschap bij de ruimtelijke opgaven in het werkgebied groter wordt. En dat de samenwerking tussen de waterschappen intensiveert. Zo zijn de bestuurlijke reacties op de Ruimtelijke Voorstellen en de Ontwikkelperspectieven allemaal gezamenlijk ondertekend. Voorzien wordt dat ook de samenwerking met het Rijk, de provincies en de gemeenten op (boven)regionale vraagstukken alleen maar zal toenemen. Daarom is binnen AGV in 2023 is gestart met het ontwikkelen van een werkwijze Samenwerken aan gebiedsopgaven om zo het bestuur goed mee te nemen in de bovenregionale opgaven. Deze wordt in de eerste helft van 2024 uitgewerkt met het Dagelijks bestuur.

A11: Positionering grondwater AGV

Via interviews en werksessies wordt er een voorstel voor de positionering op grondwatertaken opgebouwd. In Unieverband is veel kennis en ervaring uitgewisseld met andere waterschappen over de inzet en positionering van waterschappen ten aanzien van grondwater.

Het Algemeen bestuur heeft door middel van een Beeldvormende Sessie in november de mogelijkheden voor positie en rol besproken en ideeën en argumenten hiervoor meegegeven. Het handelingsperspectief in 2024 verder uitgewerkt in samenspraak met de commissie.

In juni 2023 werd er in de Tweede Kamer een motie ingediend over meld- en onttrekkingsplicht bij grondwateronttrekkingen. Het waterschap is zeer betrokken geweest bij de uitwerking en bereidt zich voor op een mogelijke wijziging van de meldplicht rondom grondwateronttrekkingen. Waar mogelijk worden de inzichten, bijbehorende acties en kosten ook in de positioneringsnotitie Grondwater AGV meegenomen.

A12: Droogte en waterbeschikbaarheid

In de Provinciale programma's Landelijk Gebied (PPLG) die in de zomer van 2023 zijn vastgesteld zijn de structurerende keuzes vanuit de Kamerbrief 'Water en Bodem sturend' vertaald naar provinciale, structurerende principes. De provincies willen inzetten op lokaal en (boven)regionaal meer water vasthouden en bufferen voor tijden van droogte en daarmee minder afhankelijk zijn van de rivieraanvoer. Deze principes sluiten goed aan bij de door AGV vastgestelde Aanpak Droogte en Verdroging.

Op lokaal niveau wordt nu onderzocht waar we het verruimen van de operationele marge in het peil om neerslag te bufferen voor drogere perioden en hoe we dit operationeel kunnen toepassen. Het aanpassen van een aantal boezemobjecten om ingezet te kunnen worden tijdens droogte is in gang gezet en staat op de termijnprogrammering.

In het Bestuurlijk Overleg Water AGV-gebied (BOWA) wordt tenslotte gewerkt aan een plan van aanpak klimaatadaptatie voor de Deltaplan Ruimtelijke adaptatie werkregio AGV voor de periode 2024 - 2028. Eén van de acties daarbij is het aanscherpen van het Handboek Klimaatadaptatie en het uitvoerings- programma.

INVESTERINGEN

Effect Voldoende water	2022					
	Begroting	Realisatie	Verschillen	Toegekend	Uitgaven t/m	Eindprognose
	2023	2023		krediet	2023	
- Programma Waterinrichtingsplannen/NBW/ Watergebiedsplannen	3.000	2.133	867	29.330	17.254	29.780
- Programma Technische Assets	20.389	12.701	7.688	77.271	40.870	78.925
- Implementatie Omgevingswet	200	682	-482	5.860	5.246	5.500
- Fysieke beveiliging	1.000	585	415	5.000	2.204	6.700
- Dual datacenter	150	-	150	-	-	-
Eindtotaal	24.739	16.101	8.638	117.462	65.573	120.906

Het realisatiepercentage van de investeringen van het effect Voldoende water is uitgekomen op 65%. Een toelichting hierop volgt hieronder:

Toelichting

Waterinrichtingsplannen/NWB/Watergebiedsplannen

De realisatie van de maatregelen uit watergebiedsplannen (WGP) Groot Wilnis Vinkeveen, Landje van Geijssel en Noordelijke Vechtplassen is afgerond. De administratieve verwerking van alle resultaten is bijna gereed. De maatregelen uit het watergebiedsplan Holland Sticht Voorburg Oost zijn grotendeels gerealiseerd maar kunnen pas in het nieuwe jaar afgerond worden, mede afhankelijk van de weersomstandigheden.

De realisatie van gemaal de Krijgsman is aanbesteed. De planning is dat het gemaal medio volgend jaar gerealiseerd zal zijn.

De werkzaamheden voor het waterinrichtingsplan Noordelijke Vechtstreek staan 'on hold' vanwege een gerechtelijke procedure. De maatregelen die niet afhankelijk zijn van de beroepsprocedure worden uitgevoerd in de eerste helft van volgend jaar.

Het waterinrichtingsplan Noorderpark vordert gestaagd. Financiële herijking is noodzakelijk. Een aanvullend krediet wordt nog aangevraagd. Over Temmen van Brakke Kwel zijn ten opzichte van de eerdere rapportages geen nieuwe ontwikkelingen te rapporteren. Het WGP NoorderIjopolder is door het Algemeen bestuur vastgesteld. De overige genoemde watergebiedsplannen lopen volgens planning.

Programma Technische Assets

Het programma loopt grotendeels op schema. Door diverse verschuivingen zijn de uitgaven in 2023 uitgekomen op circa € 12,7 miljoen op een begroting van € 20,4 miljoen. Er is enkele maanden vertraging vanwege bezwaar tegen de gunning bij gemaal Achttienhoven. De gunning is ondertussen definitief en de uitvoering start in 2024.

Het amoveren van diverse (buiten gebruik gestelde) gemalen is getemporeerd vanwege een tekort aan capaciteit. Het verder temporiseren van de Demmerikesluis, Pondscoekersluis, Proosdijersluis en Oudhijzersluis omdat vanuit de initiatieffase is gebleken dat de opgave minder urgent (en minder groot) blijkt dan waar oorspronkelijk rekening mee werd gehouden en vanwege een tekort aan capaciteit.

Initiatieven waarvoor in de zomer 2023 krediet is verleend zijn niet opgestart vanwege een gebrek aan capaciteit, organisatorische wijzigingen en interne regels rondom inkopen en aanbesteden.

De volgende verschuivingen hebben plaatsgevonden:

- Het temporiseren renovatie sluis Nigtevecht om capaciteit vrij te maken voor urgentere projecten;
- Vertraging in de aanbesteding poldergemaal Voorburg en opvoergemaal Voorburg Oostzijde;
- Planning gemaal Achttienhoven na aanbesteden;
- De aanbesteding van Middelpolder heeft vanwege interne regels rondom inkopen en aanbesteden vertraging opgelopen en is eind dit jaar gestart en zal volgend jaar nog doorlopen.

Voor de volgende objecten zou in 2023 de initiatieffase worden opgestart, maar dat is niet gelukt vanwege een gebrek aan capaciteit, organisatorische wijzigingen en interne regels rondom inkopen en aanbesteden:

- Poldergemaal Eemmeer: wordt opgepakt door team gebiedsontwikkeling en sanering Gooiergracht;
- Poldergemaal Ronde Hoep: aanbesteed, start begin volgend jaar;
- Gaaspermolen: alternatief traject;
- De molen 100 Roe; alternatief traject;
- Riekmolen: alternatief traject;
- Weesperpoortsluis en Weesperpoortbrug: geen activiteiten op ondernomen;
- Keetpoortsluis en Keetpoortbrug: geen activiteiten op ondernomen;
- Poldergemaal Oosterringdijk: aanbesteding gestart en gestopt;
- Poldergemaal Von Liebigweg: aanbesteding gestart en gestopt.

Afgerond is:

- Het project gemaal Eerste bedijking.

Upgrade modems Legacy

Alle modems zijn vervangen of geüpgraded waardoor de onveilige situatie is verholpen. Binnen dit krediet valt ook de standaardisatie van de software zodat bij vervanging of vernieuwing gestandaardiseerd wordt. Het project gemaal Eerste bedijking is afgerond.

Implementatie Omgevingswet

De regie van de Omgevingswet is stapsgewijs overgedragen naar het lijnmanagement. In 2024 zijn er nog nazorgpunten die onder regie van het programma worden afgerond, dan wel worden overgedragen naar het lijnmanagement. Het 'Digitaal Stelsel Omgevingswet' (DSO) is ingericht in de productieomgeving, de samenwerkingsafspraken met Gemeenten, Omgevingsdiensten en Provincies zijn vastgesteld. Ook voldoet de organisatie aan de basisvoorwaarden van de Omgevingswet als het gaat om participatie.

KSW en website zijn voorbereid op de Omgevingswet. Hierbij is aangesloten bij de landelijke campagne.

De begroting is overschreden door uitstel van de Omgevingswet. Er zijn dit jaar uitgaven gedaan om het Digitale Stelsel Omgevingswet door te ontwikkelen, de samenwerkingsafspraken met ketenpartners te verfijnen en bestuurlijk te laten vaststellen, processen aan te passen en medewerkers op te leiden. De uitgaven blijven binnen het krediet dat is gereserveerd voor de implementatie van de Omgevingswet. In het kader van nazorg wordt volgend jaar de Waterschapsverordening geactualiseerd, een regionale helpdesk ingericht en worden de samenwerkingsafspraken geëvalueerd en daar waar nodig bijgesteld.

Fysieke beveiliging

Bij ruim 100 assets (objecten) zijn de maatregelen conform de beveiligingsclassificatie gerealiseerd. Bij het eerste object zijn de elektronische beveiligingsmaatregelen (inbraak- en toegangsbeveiliging, camera's, intercom, verlichting etc.) in gebruik genomen. Het organiseren van het beheer en gebruik van deze installaties blijkt lastiger en impactvoller dan vooraf gedacht. Het management heeft een stuurgroep ingericht die hier op acteert. Tevens is gebleken dat de bestaande beveiligingsinstallaties en systemen verouderd zijn.

Tezamen met het aflopen van de overeenkomst met de huidige leverancier in het 1^e kwartaal 2024 is dit aanleiding tot het opnieuw aanbesteden en opnieuw inrichten van de te gebruiken systemen.

Tot slot is gebleken dat het gebruik van de huidige classificatiemethode heeft geleid tot inzichten en lessen die we willen verwerken in een verbeterde classificatiemethode.

De verschillende ontwikkelingen (tekort personeel en leveringsproblemen middelen) hebben geleid tot een vermindering van de uitgaven van circa € 0,4 miljoen en een langere doorlooptijd van het gehele project.

De totale kosten zullen waarschijnlijk toenemen, maar dit is nog in onderzoek. Gedurende de aanbesteding worden geen nieuwe elektronische installaties aangelegd. Tegelijk zetten we extra in op het realiseren van alle bouwkundige maatregelen voor alle assets waardoor over het geheel sprake zal zijn van een snellere risicoreductie dan oorspronkelijk voorzien.

Dual Datacenter

Wegens capaciteitsproblemen binnen de projectorganisatie is deze actie uitgesteld. De huidige planning is om volgend jaar de voorbereiding te treffen en in 2025 de uitvoering te realiseren. Tevens wordt deze actie vanuit efficiëntie uitgevoerd met de vervanging van de servers. In 2023 waren er geen uitgaven.

GEZOND WATER

BEOOGD EFFECT

De waterkwaliteit in het beheergebied is goed, zowel van het grond- als van het oppervlaktewater. Het water is geschikt om te gebruiken voor verschillende functies: als leefgebied voor een soortenrijke omgeving voor plant, dier en mens, het verbouwen van gewassen, proceswater, grondstof voor de drinkwaterbereiding, natuur, verschillende vormen van (water)recreatie.

De goede waterkwaliteit is onder andere een gevolg van een gezamenlijke aanpak van de verontreinigingsbronnen, zoals overmatige voedingsstoffen. De verduurzaming van de agrarische sector is de waterkwaliteit ten goede gekomen. Door bedrijfsontwikkeling en innovatie in de landbouw zijn nutriëntenkringlopen grotendeels gesloten, is de bodemkwaliteit gezond, het oever- en slootbeheer ecologisch en de goede landbouwpraktijk algemeen verspreid, waardoor de belasting van natuur en milieu sterk is afgenomen.

De watersystemen zijn ecologisch gezond en robuust, dat wil zeggen: bestand tegen extreem weer (klimaatverandering) en zo natuurlijk mogelijk functionerend. Er zijn volop mogelijkheden voor planten en dieren die in het water en langs de oevers thuishoren, om zich daar te ontwikkelen, te schuilen, paaien, paren, broeden en van leefgebied naar leefgebied te trekken. De biodiversiteit in en langs het water is groot als gevolg van een goede waterkwaliteit en inrichting. Exoten en andere soorten van verstoorde systemen domineren niet. Watergangen vormen verbindingszones en leefgebied voor water- en moerassoorten en geen barrières voor landgebonden soorten. Er is sprake van veerkrachtige natuur- en landbouwgebieden die elkaar versterken: een vlechtwerk van licht- en donkergroen met 'zachte' grenzen tussen landbouw en natuur en meer mengvormen van natuur en landbouw (zoals groenblauwe dooradering). Ook in het stedelijk gebied zijn 'zachte' overgangen tussen water en bebouwing, die natuurvriendelijk worden onderhouden. Onze dijken, bermen en watergangen zijn geschikt als leefgebied en als ecologische verbindingszones.

In stedelijk gebied is de riolering op orde (geen foutaansluitingen en weinig overstorten). Afstromend hemelwater leidt niet tot meer ongewenste stoffen in het watersysteem. Ook is er een gezamenlijke aanpak geweest van verontreinigde waterbodems, plastics in het water, gewasbeschermingsmiddelen, medicijnresten, opkomende stoffen en microverontreinigingen.

Door bescherming van het grondwater zijn kwelgebieden zowel in kwaliteit als in omvang verbeterd. Inwoners en bezoekers ervaren water in het gebied als een verrijking van de omgeving.

INDICATOREN

De indicatoren zijn beschreven in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* (WBP). In deze begroting zijn de indicatoren uit het WBP vertaald naar richtwaarden voor 2023.

GEZOND WATER		Indicator	Waarde	Richtwaarde	Huidige waarde	Richtwaarde
			2022	2023	2023	2027
Resultaat						
R1	De waterkwaliteit is goed en het watersysteem is gezond en robuust.	A. KRW-lichamen die voldoen aan de KRW doelstelling [Percentage van de KRW-lichamen] *	50%	55%	50%	95%
		B. Verwijzing naar de waterkwaliteitsbeeld-rapportage	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
R2	Omstandigheden voor een hoge biodiversiteit zijn sterk verbeterd.	<i>Totdat een monitoring biodiversiteit is ontwikkeld:</i> Kwalitatieve beschrijving in bestuursrapportage over bijzonderheden in de toestand van de biodiversiteit	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.

Toelichting indicatoren

KRW-lichamen die voldoen aan de KRW doelstelling

Het percentage is gebaseerd op de onderliggende losse parameters algen, macrofauna, planten, vis. De fysisch-chemische parameters voldoen steeds vaker aan de eisen. Het percentage waterlichamen dat hierop voldoet neemt toe. Ook de algen voldoen steeds vaker. De biologische parameters blijven gemiddeld gelijk. Een belangrijke oorzaak daarvan is dat de biologische parameters macrofauna en vis doorgaans eenmaal per 6 jaar, en waterplanten eens per 3 jaar worden gemeten, waardoor er in een periode van een jaar geen grote ontwikkelingen zichtbaar kunnen worden gemaakt. Geen enkel waterlichaam voldoet volledig aan alle KRW-eisen. De getallen zijn op basis van de meest recent beschikbare monitoringsgegevens (toetsing is uitgevoerd in 2023, met de meetgegevens van 2022).

TOTALE KOSTEN GEZOND WATER

Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Afwijkingen
- kapitaallasten	3.144	3.199	3.173	26
- taakkosten	14.198	21.029	20.014	1.015
Totaal Gezond water	17.342	24.228	23.187	1.041

De kapitaallasten zijn nagenoeg gelijk aan de begroting.

De taakkosten zijn per saldo € 1 miljoen lager dan begroot. De verschillen zijn:

	€
Lagere kosten Open Data, door een besparingsopgave kwam het project stil te liggen en is de rest van het budget niet uitgegeven	400.000
Lagere kosten zwemwaterprojecten door minder evenementen	100.000
Lagere kosten programma Circulair door minder personele inzet	120.000
Ontvangen subsidie kreeftenbeheer	330.000
Lagere kosten door uitstel inwerkingtreding Omgevingswet	100.000
Lagere kosten KRW overige water	185.000
Hogere bemonsteringskosten (indexatie door Waterproef in november)	-110.000
Lagere kosten kwaliteitsmaatregelen omdat voor de planvorming van de KRW-maatregelen gebruik is gemaakt van het KRW-krediet	200.000
Extra werk voor de boezem en nieuw project ecologisch herstel Molenpolder	-100.000
Per saldo diverse kleine over- en onderschrijdingen	-210.000
Totaal	1.015.000

GEZOND WATER			
Resultaat 1			
R1: De waterkwaliteit is goed en het watersysteem is gezond en robuust.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A1: Uitvoeren maatregelenpakket voor de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en er over adviseren	-De maatregelen uit het KRW-Implementatieplan van 23 van de 41 waterlichamen uitgewerkt tot concrete plannen op watersysteemniveau		
A2: Uitvoeren maatregelenpakket 'overige wateren' en er over adviseren			
A3: Voortzetten stimulerings- en subsidieregelingen agrarisch waterbeheer			
A4: Aanpakken van historische verontreinigingen in de waterbodembodem	-Er is gewerkt aan de voorbereiding van vier saneringslocaties (Cluster 1 en 2 in Amsterdam, de Gooijergracht (Laren en Blaricum) en de Amstel bij Cindu (Uithoorn).		
A5: Stimuleren van een goede ruimtelijke bescherming van grond- en oppervlaktewater	-pilotproject Green Deal Circulair Textiel is afgerond -Evaluatie pilot Bubble Barrier is afgerond		
A6: Reguleren van het gebruik en onderhoud van wateren door eigenaren en gebruikers, zoals beschreven in de verordening (vergunningverlening, toezicht, handhaving).	-Er is actief gecontroleerd bij agrarische- en glastuinbouwbedrijven op activiteiten die op invloed zijn op de waterkwaliteit		
A7: Uitvoeren nota waterbodembeheer Oostelijke Vechtplassen			
Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	3.144	3.199	3.173
- taakkosten	14.198	18.094	20.014
Totaal R1: Goede waterkwaliteit	17.342	21.293	23.187

Omdat de administratie (nog) niet op resultaatniveau is ingericht is het niet bij alle effecten mogelijk om de realisatiecijfers op dat niveau te presenteren. De financiële afwijkingen zijn daarom bij effect Gezond water op totaalniveau toegelicht (zie vorige pagina).

Mijlpalen in 2023 (resultaat 1)

A1: Kaderrichtlijn Water (KRW)

In oktober heeft het Algemeen bestuur ingestemd (BBV23.0292) om voor de maatregelen zoals vastgelegd in het KRW-Implementatieplan, een bedrag van € 90,4 miljoen ter beschikking te stellen (€ 80,4 miljoen voor eigen maatregelen en € 10 miljoen voor stimuleringsmaatregelen van derden en onderzoek mogelijk aanvullende maatregelen).

In 2023 zijn de maatregelen van 23 van de 41 waterlichamen uitgewerkt tot concrete plannen op watersysteem-niveau. De overige planuitwerkingen worden grotendeels in 2024 afgerond. De eigen maatregelen van AGV bestaan uit 71 maatregelen, deze zijn geclusterd in 28 deelprojecten. Van 8 van deze deelprojecten is de projectvoorbereiding opgestart in 2023. Daarnaast wordt ingezet op de samenwerking met derden, met name gemeenten en agrariërs, en uitwerking van regels in de Waterschapsverordening of procedures voor handhaving en beheer en onderhoud.

A1: KRW intensivering gebiedsprocessen en monitoren waterkwaliteit

Ook in 2023 is gebiedsgericht gewerkt aan het verbeteren van de waterkwaliteit. We monitoren de waterkwaliteit. De ontwikkeling is beschreven in de rapportage 'Ontwikkeling waterkwaliteit, stand van zaken 2022' (BBV23.0292 bijlage 2). Deze rapportage is in oktober 2023 bestuurlijk vastgesteld door het Algemeen bestuur, en laat zien dat de toestand van de meeste waterlichamen nog steeds ontoereikend tot matig is.

A1: Open Data

De activiteiten om sneller en betere waterkwaliteitsinformatie te verkrijgen, zoals meten met sensoren en eDNA, zijn gerealiseerd.

In de bezuinigingsronde van 2023 is budget geschrapt voor de uitvoering van een aantal activiteiten. Het betreft onder andere de ontwikkelingen aangaande het beschikbaar stellen van meetgegevens, automatiseren van waterbalansen en factsheets schoon water. De uitvoering van deze activiteiten is opgenomen in een programma open data waterkwaliteit dat in 2024 van start zal gaan.

A5: Actieprogramma Plastic

De evaluatie van de pilot met de Bubble Barrier is afgerond. Vanwege de positieve uitkomst van de evaluatie wordt in 2024 voorgesteld de Bubble Barrier voort te zetten in het Westerdok. Ook wordt de aanleg van een tweede Bubble Barriers overwogen.

Er is tijdens de AGV-drijfvijsronde op de boezem- en vaarwegen voor het 2e jaar op rij gemonitord op een aantal specifieke hotspots zodat er op termijn kan worden nagegaan of de vervuilingsgraad hoger of lager wordt en om te onderzoeken of de bron van vervuiling kan worden achterhaald.

A5: Microverontreinigingen

Ten aanzien van samenwerking met keten- en gebiedspartners is in 2023 een pilotproject in het kader van de Green Deal Circulair Textiel afgerond en de resultaten zijn gepresenteerd aan de partners. In de pilot zijn metingen verricht naar microplastics bij een industriële textielwasserij en 2 RWZI's.

Opties voor vervolgonderzoek worden voorgelegd in het Uitvoeringsprogramma. De resultaten van de pilot zijn vertaald naar een artikel voor breed publiek voor H2O en een wetenschappelijk artikel (nader te bepalen tijdschrift)

De extra zuiveringsstap op RWZI Horstermeer is in 2023 gerealiseerd en in januari 2024 in gebruik genomen. De variantenstudie en ontwerp van RWZI Amstelveen zijn gaande. Voor de RWZI's Uithoorn en De Ronde Venen is in juli 2023 voorbereidingskrediet verstrekt voor aanvullende zuiveringsstappen op beide RWZI's.

A6: Toezicht lozingen

We hebben actief gecontroleerd bij agrarische- en glastuinbouwbedrijven op activiteiten die op invloed zijn op de waterkwaliteit. Denk daarbij aan directe of indirecte lozingen van stoffen op oppervlaktewater.

Er zijn conform landelijke planning controles uitgevoerd bij de aangewezen BRZO-bedrijven. Deze controles vonden plaats met de daartoe aangewezen handhavingpartners. Het jaar 2023 is ook gebruikt om het aantal BRZO-inspecteurs verder uit te bereiden en we beschikken naar alle waarschijnlijkheid in het derde kwartaal 2024 over twee volledig opgeleide en in te zetten BRZ-inspecteurs.

GEZOND WATER			
Resultaat 2			
R2: De omstandigheden voor een hoge biodiversiteit zijn sterk verbeterd.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A8: Biodiversiteit beschouwen als een intrinsiek onderdeel bij de planvorming en uitvoering van de taken van het waterschap	-Met de gemeenten Uithoorn, Amstelveen, Amsterdam en Hilversum zijn afspraken gemaakt om samen te werken aan waterkwaliteit en biodiversiteit -In 2023 is verder gewerkt aan het natuurherstel in de Molenpolder		
A9: Een effectieve netwerkpartner zijn om biodiversiteit te bevorderen			
A10: Uitvoeren natuurvriendelijk beheer en onderhoud	-Implementatie natuurvriendelijk onderhoud met ambitieniveau 'conform gedragscode Wet Natuurbescherming' is afgerond		
A11: Uitvoeren Nota Vis voor het realiseren van een gezonde visstand en vstoegankelijkheid	-Het stimuleren van loodvrij vissen is via de te verlengen huurovereenkomsten visrecht verlopen		
Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	-	-	-
- taakkosten	-	2.935	-
Totaal R2: Goede biodiversiteit	-	2.935	-

Omdat de administratie (nog) niet op resultaatniveau is ingericht is het niet bij alle effecten mogelijk om de realisatiecijfers op dat niveau te presenteren. De financiële afwijkingen zijn daarom bij effect Gezond water op totaalniveau toegelicht.

Mijlpalen in 2023 (resultaat 2)

A8: Maatregelen biodiversiteitsherstel- en monitoringsplan

Van het totale biodiversiteitsbudget van circa € 1 miljoen was € 0,5 miljoen bedoeld voor biodiversiteit bij dijkversterkingen. Doordat dit uit de kredieten betaald wordt, is dit bezuinigd op het biodiversiteitsbudget. Omdat we afhankelijk zijn van samenwerking in het gebied, is dit jaar minder gerealiseerd dan verwacht. Wel hebben we met de gemeenten Uithoorn, Amstelveen, Amsterdam en Hilversum afspraken gemaakt om samen te werken aan waterkwaliteit en biodiversiteit.

Met Recreatieschap Groen Amstelland en met het Goois Natuurreservaat zijn afspraken gemaakt voor inrichtingsplannen van natuurvriendelijke oevers.

Het volwaardig meenemen van biodiversiteit in de uitvoering van onze kerntaken blijft aandacht vragen.

Het natuurvriendelijk inrichten van de eigen terreinen rondom de poldergemalen is dit jaar geborgd in het proces en wordt opgepakt.

Het onderzoek naar kwelafhankelijke plantensoorten laat zien dat deze soorten de afgelopen 40 jaar zijn achteruitgegaan. Dit onderzoek vormt de basis om maatregelen op te stellen voor het kwelakkoord.

De cursus Biodiversiteit/Waterkwaliteit wordt 2x per jaar gegeven, is druk bezocht en wordt zeer positief beoordeeld.

A8/A11: Natuurherstel Molenpolder/Beheersing uitheemse Rivierkreeften

In 2023 is verder gewerkt aan het natuurherstel in de Molenpolder. In 2023 is van de provincie Utrecht een subsidie beschikking ontvangen voor een praktijktest ecosysteemaanpak voor beheersen van rivierkreeft in de Molenpolder. Het doel van deze praktijktest is een methode te ontwikkelen waarmee het ecosysteem zelf robuust en weerbaar genoeg is om de kreeft op lage aantallen te houden zodat de kreeft geen ecologische schade kan veroorzaken. We testen of we dan kunnen stoppen met kreeften vangen als de kreeften voldoende laag in aantallen zijn. Als deze methode werkt dan kan deze in meer KRW-lichamen waar deze problematiek speelt worden toegepast. De openbare aanbesteding met percelenregeling voor deze praktijktest is gestart. Er zijn twee openbare aanbestedingen en 5 onderhandse aanbestedingen afgerond. Deze procedures kostten meer tijd, waardoor de uitvoering van de praktijktest in de Molenpolder met een paar maanden vertraging is gestart. Er zijn fuutnestvloten en in grote dichtheid Krabbenscheer uitgezet ter ondersteuning van de praktijktest Ecosysteemaanpak beheersen rivierkreeft.

A10: Aanvullende maatregelen natuurvriendelijk onderhoud

De implementatie van natuurvriendelijk onderhoud met ambitieniveau 'conform gedragscode Wet Natuurbescherming' is dit jaar afgerond. Dit betekent dat we bij het maaien van de watergangen in het voorjaar circa 25% van de oever- en watervegetatie laten staan in onze hoofdwatergangen (mits dit de doorstroming niet beperkt). In 2024 brengen we in kaart op welke plekken we jaarrond circa 25% van de vegetatie kunnen laten staan. Daarmee voldoen we aan het Biodiversiteitsherstelplan.

A11: Biodiversiteit/Nota Vis

In 2022 is gestart met de uitvoering van deze nota. Vismigratie is onderdeel van het afwegingskader bij onderhoud en renovatie van kunstwerken in het Masterplan Technische Assets. In 2023 zijn de volgende resultaten behaald:

- De realisatie van voorzieningen voor vismigratie is meegenomen in 7 lopende projecten;
- In de Nota Vis zijn 11 prioritaire locaties aangewezen die nader onderzoek vergen. Op 7 van deze locaties is/wordt onderzoek uitgevoerd;
- Het stimuleren van loodvrij vissen is met name via de te verlengen huurovereenkomsten visrecht verlopen. Enkele contracten zijn met aangepaste voorwaarden verlengd. Met enkele hengelsportverenigingen zijn we hierover nog in overleg;
- De te treffen maatregelen voor het instellen van een aalreservaat in de Sloterplas zijn nader uitgewerkt. Voor het vispasseerbaar maken van twee gemalen rond Amsterdam Nieuw-West is aanvullend budget nodig;
- Er is in samenwerking met de provincie Utrecht een onderzoek gestart naar de mogelijkheden voor bescherming van de kwabaal in de Vinkeveense Plassen

INVESTERINGEN

Effect Gezond water	2023					
	Begroting	Realisatie	Verschillen	Toegekend	Uitgaven t/m	Eindprognose
	2023	2023		krediet	2023	
- Programma KRW/SGBP3	3.000	1.716	1.284	28.340	21.751	27.412
- Saneren waterbodems	650	314	336	4.920	383	4.920
- Hostermeer, baggeren	500	28	472	100	28	100
- Polders op diepte	1.300	119	1.181	1.200	375	1.200
Eindtotaal	5.450	2.178	3.272	34.560	22.537	33.632

Het realisatiepercentage van de investeringen van effect Gezond water is uitgekomen op 40%. Exclusief de ontvangen subsidies (€ 1,67 miljoen voor KRW) komt het realisatiepercentage uit op 71%. Een toelichting volgt hieronder.

Toelichting

Programma Kaderrichtlijn water (KRW)/SGBP3

In Ankeveen is in 2023 voor circa € 1 miljoen aan maatregelen genomen, waaronder het aanleggen van het nieuwe visvriendelijke gemaal Loodijk. De maatregelen hebben als doel de toestroom van fosfaatrijk water in de Ankeveense plassen te voorkomen.

De laatste afrondende werkzaamheden aan waterkwaliteitsscherm de Geer zijn gedaan. Met dit scherm en de pomp sturen we zoet en voedselarm water naar de Vinkeveense Plassen, de Kromme Mijdrecht en de omliggende gebieden, wat goed is voor de waterkwaliteit.

Verder is, volgens afspraak, circa € 0,4 miljoen ingezet op de planvorming van de investeringsmaatregelen uit het KRW-maatregelpakket. In oktober is besloten om het KRW-maatregelpakket voortvarend uit te voeren, om zo de waterkwaliteit te verbeteren. Het gaat voor de periode 2023-2027 om een totale raming van € 80,4 miljoen voor de investeringsmaatregelen wat volgend jaar wordt geformaliseerd.

Sanering waterbodems

Er is gewerkt aan de voorbereiding van vier saneringslocaties (Cluster 1 en 2 in Amsterdam, de Gooijergracht (Laren en Blaricum) en de Amstel bij Cindu (Uithoorn). De voorbereiding van de waterbodemsaneringen verloopt conform planning en vooral de voortgang van Cluster 2 ligt iets voor op planning, omdat we sneller resultaten kunnen boeken door handig gebruik te maken van de ervaringen bij de voorbereiding van Cluster 1. De realisatiegraad voor dit programma is meer dan 100%. Dit komt omdat oorspronkelijk het project deelsanering Amstel nabij Cindu (Uithoorn) niet voorzien was en omdat we eerder gestart zijn met de voorbereiding van de sanering Cluster 2 (Kattenburg) dan oorspronkelijk voorzien.

De saneringen Amstel bij Uithoorn en Cluster 1 rondom Prinseneiland (Amsterdam) zijn het meest gevorderd. Voor deze projecten is nog in 2023 het saneringsplan ter inzage gegaan en zal na definitieve vaststelling in 2024 een uitvoeringskrediet worden aangevraagd. De Gooijergracht (Eemnes/Blaricum) is ook in onderzoek. Voor sanering waterbodems is er in totaal voor € 0,7 miljoen aan kosten gemaakt en is er een subsidie ontvangen van € 0,4 miljoen.

Horstermeer, baggeren

Het project baggeren Horstermeerpolder is gestart conform planning en zal volgend jaar en in 2025 gerealiseerd worden.

Polders op diepte

Lekke Polders: Het krediet dat beschikbaar is gesteld voor de eerste fase € 0,7 miljoen loopt volgend jaar nog enkele maanden door. Voor het inlaatseizoen zijn de maatregelen aan de eigen assets uitgevoerd. Het krediet voor de tweede fase is nog niet aangevraagd. Na afronding van de eerste fase zal worden bekeken welke eigen assets nog meer geautomatiseerd moeten worden.

Daarnaast zal in het kader van de herziening van de Waterschapsverordening een participatie-/communicatieplan worden gemaakt en uitgevoerd voor particulieren en hun verantwoordelijkheden bij hoogwatervoorzieningen.

Waterdiepte op maat: Het doel van Waterdiepte op Maat is het vaststellen van normen voor de minimale waterdiepte in alle secundaire sloten van het beheergebied en voorschriften voor het uitvoeren van het profiel onderhoud. De veldmetingen konden dit jaar tegen relatief beperkte kosten gedaan worden.

Er zijn in 2023 metingen gedaan in twee pilotgebieden en de statistische analyse hiervan is gestart. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek bepalen of verdere uitrol effectief is, danwel of we het krediet kunnen afsluiten.

GEZUIVERD AFVALWATER

BEOOGD EFFECT

Conform het in 2022 vastgestelde Masterplan Zuiveren doen we beheer & onderhoud en investeren we op basis van prestaties, kosten en risico's. We hebben aandacht voor het zuiveren medicijnresten zoals bestuurlijk vastgelegd en we bereiden ons voor op Herziening Richtlijn Stedelijk afvalwater. Tevens dragen we met de zuiveringen bij aan het halen van de KRW-doelen.

Een robuust en flexibel systeem zorgt voor het transporteren en zuiveren van afvalwater, met aandacht voor duurzaamheid, doelmatigheid en de kringloopgedachte. Het inzamelen, transporteren en zuiveren van afvalwater (de waterketen) is een gedeelde verantwoordelijkheid, waar het waterschap samen met (private en publieke) partijen een rol in speelt. Samenwerking tussen AGV, gemeenten, drinkwaterbedrijven en marktpartijen leidt tot kostenbesparingen en tot een gezond watersysteem tegen aanvaardbare maatschappelijke kosten. Probleemstoffen zoals medicijnresten en hormoonverstorende stoffen komen veel minder terecht in het oppervlaktewater door aanpak bij de bron en door effectieve verwijdering op de centrale rioolwaterzuiveringsinstallaties.

Afvalwater kan een bron zijn voor grondstoffen, energie en bruikbaar water. In het transportsysteem en/of op de (centrale) zuivering is de terugwinning van grondstoffen, energie en water uit afvalwater en slib geïntegreerd in de bedrijfsvoering. Waar mogelijk gebeurt dit zowel op de centrale zuiveringen, als bij lokale zuiveringen, waar afvalwater wordt gescheiden aan de bron (nieuwe sanitatie). Dankzij terugwinning tegen zo laag mogelijke kosten, levert de waterketen een belangrijke bijdrage aan een meer duurzame samenleving.

De capaciteit van het systeem is groot genoeg om de toegenomen hoeveelheid afvalwater te kunnen verwerken. De rioolwaterzuiveringsinstallaties zijn zo ontworpen en ingericht dat deze blijven functioneren bij extreme weersomstandigheden als gevolg van klimaatverandering. Nieuw ingerichte woon- en werkgebieden sluiten goed aan op de afvalwaterketen – er zijn geen foutaansluitingen en ongezuiverde lozingen. Afstromend hemelwater wordt – waar dat nuttig is - gebruikt en/of lokaal verwerkt, als het daar schoon genoeg voor is. Afstromend hemelwater wordt – waar dat nuttig is - gebruikt en/of lokaal opgeslagen of verwerkt, als het daar schoon genoeg voor is.

INDICATOREN

De indicatoren zijn beschreven in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* (WBP). In deze begroting zijn de indicatoren uit het WBP vertaald naar richtwaarden voor 2023.

GEZUIVERD AFVALWATER		Indicator	Waarde 2022	Richtwaarde 2023	Huidige waarde 2023	Richtwaarde 2027
Resultaat						
R1	Effluent uit zuiveringsinstallaties is schoon.	A. Nalevingspercentage van het effluent dat voldoet aan zowel Europese regelgeving als de Omgevingswet [Percentage]	100%	99,5%	100%	99,5%
		B. Zuiveringsprestatie: percentage van jaarlijkse verwijdering van CZV, stikstof en fosfaat [Percentage]	91%	88%	89,7%	89%
R2	Grondstoffen en energie uit afvalwater worden gewonnen en ingezet voor circulair gebruik	A. Terugwinning van fosfaat in de vorm van struviet, uit het rioolwater [Jaarlijks gewicht]	106 ton	200 ton	229 ton	550 ton
		B. Nuttig ingezet biogas [Jaarlijks percentage van het gewonnen gas]	99%	90%	97%	95%
		C. Opgewekte warmte energie uit effluent [Jaarlijkse schatting GJ]*	0%	0%	*)	150.000 GJ

Toelichting

***) Opgewekte warmte energie uit effluent**

Er wordt nog geen warmte uit effluent gewonnen. Er zijn verschillende initiatieven in ontwikkelingen maar deze hebben nog niet tot projectrealisatie geleid. Als bronhouder en mogelijk warmteproducent uit effluent is er altijd een afnemer nodig om tot een succesvol project te komen. De voortgang van de warmte-initiatieven is daarmee sterk afhankelijk van andere partijen zoals woningcorporaties, gemeenten en energiecorporaties.

TOTALE KOSTEN GEZUIVERD AFVALWATER

Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2021	Begroting 2023	Rekening 2023	Afwijkingen
- kapitaallasten	35.545	34.967	34.742	225
- taakopbrengsten	-8.004	-8.690	-8.900	210
- taakkosten	58.362	66.877	70.793	-3.917
Totaal Gezuiverd afvalwater	85.903	93.154	96.636	-3.482

De kapitaallasten zijn € 0,2 miljoen lager dan begroot. De oorzaak is een combinatie van lagere investeringsuitgaven 2022 hierdoor minder kapitaallasten in 2023 en een hogere renteomslagpercentage dan begroot.

De taakopbrengsten zijn € 0,2 miljoen hoger dan begroot. Het gaat hier om het zuiveren van afvalwater voor derden. De eindafrekening van voorgaande jaren is hoger uitgevallen.

De taakkosten zijn per saldo € 3,9 miljoen hoger dan begroot. De verschillen zijn:

	€
Hogere opbrengst biogas door een tariefsverhoging (vanaf 2024 begroot als taakopbrengst, nu gesaldeerde met de kosten)	1.110.000
Hogere elektriciteitskosten	-450.000
Hogere kosten chemicaliën	-160.000
Hogere beheerkosten (uren x tarief). Het betreft een verschuiving van kredieten naar exploitatie door nieuwe inzichten over wat wel en niet mag worden geactiveerd. In de begroting 2024 is hiermee voor een deel rekening gehouden.	-3.100.000
Hogere kosten door calamiteit, gesprongen effluent leiding, op de RWZI Westpoort	-800.000
Hogere kosten slibgisting RWZI Amsterdam-West	-170.000
Extra BTW uit de nacalculatie	-178.000
Per saldo diverse kleine over- en onderschrijdingen	-169.000
Totaal	-3.917.000

KOSTEN EXPLOITATIE

GEZUIVERD AFVALWATER			
Resultaat 1			
R1: Effluent uit zuiveringsinstallaties is schoon.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A1: Uitvoeren beheer en besturing zuiveringsinstallaties en persleidingen	-De realisatie van windturbines op RWZI Amsterdam-West is voorbereid		
A2: Vergroten van de klimaatbestendigheid van zuiveringsinstallaties			
A3: Vergaand verwijderen van microverontreinigingen op zes zuiveringsinstallaties die lozen op kwetsbaar water	-Er zijn plannen ontwikkeld en uitgevoerd voor het realiseren van aanvullende zuiveringsstappen voor het verwijderen van medicijnresten en verlagen emissies van stikstof en fosfor		
A4: Op orde brengen en houden van de crisisbeheersing			
Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	35.545	34.967	34.742
- taakopbrengsten	-8.004	-8.690	-8.900
- taakkosten	58.362	65.041	70.793
Totaal R1: Schoon effluent	85.903	91.318	96.636

De verschillen zijn al op de vorige pagina toegelicht.

Mijlpalen in 2023 (resultaat 1)

A1: Masterplan Zuiveren

In 2023 zijn diverse technisch/economisch afgeschreven installaties vervangen. Dit draagt bij aan de robuuste en accurate bedrijfsvoering. Er zijn plannen ontwikkeld en uitgevoerd voor het realiseren van aanvullende zuiveringsstappen voor het verwijderen van medicijnresten en verlagen emissies van stikstof en fosfor. Het winnen van thermische energie uit afvalwater en hergebruik van effluent is verkend. De realisatie van windturbines op RWZI Amsterdam-West is voorbereid en de realisatie is gepland in 2024. Dit draagt bij aan de energieneutraliteit.

Het onderzoek naar lachgas emissie is voortgezet en wordt in 2024 landelijk uitgebreid in een Versnellingsprogramma 2024 - 2027, via de Unie van Waterschappen. Dit draagt bij aan klimaatneutraliteit. De plannen voor de nieuwe RWZI Huizen lopen. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het innovatief zuiveren. Bij alle uitvoeringsplannen nemen we vergroten klimaatbestendigheid en circulariteit mee als uitgangspunten.

A3: Aanleg vierde trappen AGV

Planvorming en realisatie van vierde trappen op alle RWZI's loopt. Voor de RWZI's Uithoorn en De Ronde Venen is het tempo in 2023 aangepast, omdat er onvoldoende capaciteit om voor deze RWZI's het project op te starten. Het is aangepast naar 2024. Inmiddels is het project opgestart, is er een marktconsultatie geweest en wordt er een uitvoeringskrediet aangevraagd.

GEZUIVERD AFVALWATER			
Resultaat 2			
R2: Grondstoffen en energie uit afvalwater worden gewonnen en ingezet voor circulair gebruik.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A5: In beeld brengen van de kansen voor de inzetbaarheid van nieuwe riolerings- en zuiveringstechnieken (nieuwe sanitatie) en de maatschappelijke rol van AGV hierbij.	-Planning van het project extra zuiveringsstap op RWZI's De Ronde Venen en RWZI Uithoorn is aangepast. De waterkwaliteitseisen zijn vastgesteld.		
A6: In beeld brengen en benutten van de kansen voor winnen van grondstoffen en energie uit afvalwater en hergebruiken van zuiveringsslib.			
Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	-	-	-
- taakkosten	-	1.836	-
Totaal R2: Circulair gebruik reststoffen/grondstoffen	-	1.836	-

Omdat de administratie (nog) niet op resultaatniveau is ingericht is het niet bij alle effecten mogelijk om de realisatiecijfers op dat niveau te presenteren. De financiële afwijkingen worden daarom bij effect Gezuiverd afvalwater op totaalniveau toegelicht (zie vorige pagina).

Mijlpalen in 2023 (resultaat 2)

A5: Energietransitie en kringloop economie

Het Programma Circulaire Economie (PCE) heeft in 2023 stevige stappen voorwaarts gezet. Zo heeft de 'backcasting MKI=0 in 2050'² ons verscherpte inzichten opgeleverd, op basis waarvan in 2024 verder geprioriteerd gaat worden. Als onderdeel van de strategische samenwerkingsagenda AGV - Amsterdam, werkt AGV samen met de gemeente Amsterdam om invulling te geven aan de gezamenlijke uitvoeringsagenda. Hierin komen aspecten terug als een circulaire (afval)waterketen, terugwinnen van grondstoffen en hergebruik van effluent als bron voor industriewater.

² De ambitie van het waterschap om in 2050 volledig circulair te zijn wordt kwantitatief uitgedrukt in een netto milieu-impact van nul, hiervoor gebruiken we de Milieukostenindicator (MKI) waarmee het inzichtelijk wordt waar het waterschap de grootste milieu-impact heeft. Om tot concrete maatregelen te komen wordt gebruik gemaakt van de backcastingmethode, hiermee wordt vanaf het jaar 2050 teruggekeken naar de acties die nodig zijn geweest om tot een netto milieu-impact van nul te komen.

In juni is AGV door KIWA als eerste waterschap gecertificeerd voor trede 4 van de CO2-ladder. In april is het duurzaamheidsjaarverslag door het AGV-bestuur vastgesteld. Om in 2025 te kunnen voldoen aan de Europese Corporate Sustainability Reporting Directive-verplichting, voeren we een CSRD-quickscan uit.

INVESTERINGEN

Effect Gezuiverd afvalwater	2023					
	Begroting 2023	Realisatie 2023	Verschillen	Toegekend krediet	Uitgaven t/m 2023	Eindprognose
Netto kosten Investerings (x € 1.000)						
- In stand houden assets*	19.266	15.756	3.510	157.230	52.648	158.423
- Herstelmaatregelen assets	2.275	469	1.806	1.300	947	1.200
- Nieuwbouw, uitbreiden of optimaliseren assets	10.260	4.269	5.991	49.425	33.799	49.346
- Nieuwe ontwikkelingen	13.250	7.031	6.219	27.420	21.153	25.669
* zuiveringen, persleigen en gemalen						
Eindtotaal	45.051	27.525	17.526	235.375	108.547	234.638

Op het effect Gezuiverd afvalwater komen we dit jaar uit op een realisatiepercentage van 61% (2022 43%).

Qua realisatiebedrag gaat het om een stijging van € 12 miljoen in de kosten ten opzichte van vorig jaar.

Deze positieve ontwikkeling komt deels doordat er een aantal grote projecten in de realisatiefase zitten maar er is ook langzaam aan meer grip op onze opgave.

Er is een start gemaakt met het werken langs de lijnen van Integraal Projectmanagement (IPM). Er is daardoor meer aandacht voor disciplines, kennis en ervaring die nodig zijn voor een regieorganisatie, naast de klassieke technische kennis. Er zijn stappen gezet in professionalisering van het opdrachtgeverschap, doordat onder andere 'dedicated' opdrachtgevers zijn benoemd. Het team van opdrachtgevers heeft de volledig focussen op de opdrachtgevendende taken. Ook wordt er ingezet op meer standaardisatie, sluiten van overkoepelende raamovereenkomsten met ingenieursbureaus en aannemers, en programmasturing.

Naast deze positieve ontwikkelingen zien we dat alle projecten in min of meerdere mate last blijven houden van schaarste in personeel, materialen en grondstoffen. Waternet heeft moeite met het aantrekken van voldoende goed gekwalificeerd personeel, al hebben we in de afgelopen periode veel nieuwe collega's kunnen verwelkomen. Het verloop blijft hoog en de verwachting is dat dit een algemene en blijvende ontwikkeling is in de wereld van het waterbeheer. De vervangings-, renovatie- en uitbreidingsopgave is groot en kan nauwelijks bediend worden door de markt, dat betreft zowel aannemers als ook ingenieursbureaus.

Toelichting

1. In standhouden assets (zuiveringen, gemalen en leidingen)

Vervanging procesautomatisering (PA) 1e en 2e deel (BBV15.0652, 17.0640 en 21.036)

De vervanging van de PA van de RWZI Amsterdam-West is in uitvoering maar nog steeds wel met grote vertraging. Deze vertraging loopt ook volgend jaar door. Hierdoor verschuift ook de uitvoering voor RWZI Westpoort. Beiden RWZI's kunnen niet tegelijk deels uitbedrijf. De PA van RWZI Loenen is dit jaar vervangen en voor RWZI's Blaricum en Huizen is de uitvoering gestart. De PA-vervanging op de overige zuiveringen zijn inmiddels afgerond.

De kosten voor 2023 zijn circa € 3 miljoen. Het totale project loopt door tot in 2025 en zal dan worden afgerond. De inflatie van de afgelopen 2 jaar is gemiddeld met meer dan 10% gestegen. Over het 2e deel van de PA-vervangingen stijgen de kosten met € 1,5 miljoen. De totale projectkosten worden geraamd op € 23 miljoen.

Vervangingsinvesteringen zuiveringen (BBV19.0100, 20.0121 en 20.0263)

Voor de instandhouding van de elektromechanische installaties op de zuiveringen zijn jaarlijks cyclische vervangingen noodzakelijk. Door onder andere de problematiek van de PA-vervanging op RWZI Amsterdam-West zijn de overige vervangingen naar achteren verschoven. Ook heeft de professionaliseringsslag binnen de organisatie en het wijzigen van het inkoopbeleid voor vertraging gezorgd.

Daarnaast zijn door een calamiteit op RWZI Westpoort alle geplande projecten op RWZI Westpoort van 2023 doorgeschoven naar 2024. Hierdoor zijn de geplande uitgaven verschoven naar volgend jaar en later. Het Algemeen bestuur heeft op 23 juni een informerend memo ontvangen over deze calamiteit op RWZI Westpoort en de toen geschatte financiële consequenties van de noodmaatregelen en herstelwerkzaamheden. In 2023 zijn de kosten op de vervangingsinvesteringen BBV19.0100, 20.0121 en 20.0263 € 6 miljoen.

Renovatie RWZI Amstelveen (BBV16.0131, 19.0440, 21.0148)

De afronding van de renovatie van de RWZI heeft grotendeels plaatsgevonden en loopt tot en met begin volgend jaar. Door de latere start van de uitvoering en langere levertijden van essentiële onderdelen verschuiven de kosten over de jaren. De kosten in 2023 zijn circa € 6 miljoen. De kosten blijven naar verwachting binnen budget. Volgend jaar wordt het project afgesloten.

Verleggen persleidingen De Ronde Venen (BBV18.0483)

De persleidingen zijn verlegd. Er is een voorstel behandeld of het restantbudget aangewend kon worden ter financiering voor 2 aankomende verleggingen van de AGV-persleidingen in Muiden en in Wilnis. In dit overleg is besloten om in 2023 het krediet af te sluiten met een positief saldo van € 158.000,-. De 2 aankomende verleggingen worden gefinancierd uit het krediet 'In standhouden afvalwatertransportsystemen' BBV22.0430.

Afvalwatertransportsystemen in standhouden (BBV18.0500 en BBV22.0430)

Het krediet BBV18.0500 is bijna uitgenut en zal volgend jaar met eventueel een positief saldo worden afgesloten. De uitgaven op het krediet BBV22.0430 in 2023 zijn circa € 0,7 miljoen.

Een tweetal projecten zijn vertraagd onder andere door tegenvallers in de uitvoering, de beschikbaarheid van aannemers en trage materiaalleveringen. Deze twee projecten schuiven door en krijgen een vervolg volgend jaar.

2. Herstelmaatregelen (zuiveringen, gemalen en leidingen)

Planning Krijn Breurstraat fase 2 en 3 (BBV21.0181)

Het onderzoek is na de zomerperiode gestart en nog in uitvoering. Met een aanvullend onderzoek loopt dit ook nog door tot begin volgend jaar. De planning is dat eind maart volgend jaar een onderzoeksrapport wordt opgeleverd. Afhankelijk van de conclusies uit het rapport worden werkzaamheden uitgevoerd.

RWZI Amsterdam-West; herstel effluentleidingen (BBV20.0262)

Ter voorbereiding op het herstellen van de effluentleiding is een bedrijfswaterleiding aangelegd en een start gemaakt met het definitief ontwerp. In 2023 zijn de kosten circa € 0,4 miljoen.

3. Nieuwbouwen, uitbreiden of optimaliseren assets (zuiveringen, gemalen en leidingen)

De pilotinstallatie (BBV19.0424) op RWZI Horstermeer voor verwijderen medicijnresten

De pilotinstallatie voor het verwijderen van medicijnresten is afgerond en financieel afgesloten met een onderschrijving, omdat het niet nodig is geweest om de risicoreservering aan te spreken. In 2023 zijn de kosten van de pilotinstallatie ongeveer € 0,1 miljoen geweest en is er ongeveer € 0,05 miljoen aan subsidie ontvangen.

Extra zuiveringsstap op RWZI Amstelveen (BBV21.0467) voor verwijderen medicijnresten

Het project loopt vertraging op, omdat het proces van uitbesteding ontwerp en bestek langer heeft geduurd. Daardoor is het project een half jaar vertraagd. Door nauwe samenwerking met de ontwerpende partij en dus kennisbundeling is de verwachting dat het ontwerpproces snel kan worden doorlopen om vertraging gedeeltelijk weer in te halen.

Ook hier is in het gebied een netcongestie en is het voor 2027 niet mogelijk het vermogen van de elektriciteitsaansluiting te vergroten. Om geplande inbedrijfstelling niet te vertraging zal beperkte beschikbaarheid van elektrisch vermogen een belangrijk aandachtspunt zijn bij het ontwerp van de installatie. Het in bedrijf nemen van de nieuwe installatie is nog steeds eind 2026 voorzien. In 2023 zijn de kosten circa € 0,3 miljoen.

Extra zuiveringsstap op RWZI De Ronde Venen en extra zuiveringsstap op RWZI Uithoorn (BBV23.0114)

Het project loopt conform bijgestelde planning. De waterkwaliteitseisen zijn vastgesteld. Een marktconsultatie loopt om passende, modulaire oplossingen voor de twee RWZI's in beeld te krijgen.

Door netcongestie in het gebied bestaat de mogelijkheid dat voor de nieuwe installatie de benodigde verhoging van de stroomcapaciteit niet vanaf opstart geleverd kan worden.

RWZI's Amsterdam-West en Westpoort; uitbreiding (BBV22.0397)

De verwachte doorlooptijd van de eerste fase van de voorbereiding was ongeveer 18 maanden. Uit de geactualiseerde planning blijkt dat de doorlooptijd van 18 maanden niet gehaald wordt. De reden hiervoor is dat de pilot inDENSE (slib verdichten in de beluchtingstanks) openbaar aanbesteed moest worden. De test is in 2023 aanbesteed, gegund en met de opdrachtnemer verder voorbereid. De uitvoering van de test start van begin tot eind volgend jaar.

De overige onderzoeken (toepassing van Nereda³, C-green⁴, thermische drukhydrolyse) lopen conform planning. De bureaustudies Nereda en C-green zijn afgerond. In 2023 bedragen de kosten € 0,5 miljoen. Er zal naar verwachting niet eerder dan eind volgend jaar besloten kunnen worden over de systeemkeuze voor de uitbreiding van de zuivering. De planning, uiterlijk 2027 in bedrijf, is ambitieus en waarschijnlijk door een tragere bevolkingsgroei, vanwege stagnatie in de woningbouw, ook niet nodig.

Samen met Waterschap Zuiderzeeland (ZZL) onderzoeken we de mogelijkheden tot samenwerking op het gebied van slibvergisting. Het waterschap ZZL is van plan op RWZI Almere een nieuwe vergistingsinstallatie in 2026 in bedrijf te nemen, waarin de eerste jaren de nodige restcapaciteit aanwezig is. Uit een verkenning blijkt dat het maatschappelijk doelmatig is wanneer de uitbreiding van de slibverwerking op RWZI Amsterdam-West wordt uitgesteld en een hoeveelheid slib van AGV naar ZZL wordt getransporteerd voor vergisting op RWZI Almere. Uitstel tot uiterlijk 2033 is mogelijk. Met ZZL wordt een samenwerkingsovereenkomst opgesteld, welke begin 2024 in concept gereed is.

Fysieke beveiliging assets (BBV19.0182 en 20.0420)

De fysieke beveiliging voldoet niet volledig aan alle BIWA-eisen (Baseline Informatiebeveiliging Waterschappen). Er is minder uitgegeven, omdat er een Europese aanbesteding wordt voorbereid voor het leveren en onderhouden van de elektronische installatie voor fysieke beveiliging. Daarnaast is gestart met het herijken van het project en het uitvoeren van scopewijzigingen. Tegelijk wordt op korte termijn de bouwkundige maatregelen versneld, waardoor toch een grote stap wordt gezet in het verbeteren van de fysieke beveiliging. De kosten in 2023 op de zuiveringen bedragen circa € 0,5 miljoen.

Nieuwbouw RWZI's Huizen (BBV21.0410 en BBV23.0147)

In verband met de zorgen over de geplande woningbouw nabij de zuivering en de verwachte meerkosten voor de persleiding is, in overleg, de definitiefase uitgebreid met een terugvalsscenario 'Renoveren beide RWZI's' (Huizen en Blaricum).

In de definitiefase worden nu van de beide scenario's 'Nieuwbouw' en 'Renovatie' de consequenties en kosten uitgewerkt, zodat medio volgend jaar bestuurlijk een besluit genomen kan worden over het definitieve scenario. Door de tijdelijke scope-uitbreiding is de definitiefase met circa 6 maanden verlengd en als gevolg daarvan is de projectvoortgang vertraagd. Vooralsnog gaan we nog steeds uit van een inbedrijfname in 2027 – 2031. Dit is afhankelijk van het scenario en de systeemkeuze.

---

³ Nereda® is een nieuwe, duurzame zuiveringstechnologie waarbij het reinigende, actief slib geen vlokken vormt, maar korrels. Hierdoor bezinkt dit slib veel sneller en makkelijker.

⁴ Een technologie om slib duurzaam en circulair te verwerken.

Door netcongestie in het gebied bestaat de mogelijkheid dat voor de nieuwe installatie de benodigde verhoging van de stroomcapaciteit niet vanaf opstart geleverd kan worden. De kosten zijn in 2023 circa € 0,7 miljoen. De dienstwoningen IJsselmeerstraat 9 en 11 nabij de RWZI zijn inmiddels door AGV teruggekocht en verhuurd aan de huidige bewoners. De kosten voor de aankoop in 2023 zijn circa € 0,7 miljoen.

RWZI Amsterdam-West; verbeteren gasveiligheid en diverse optimalisaties (BBV19.0228)

Binnen het krediet worden diverse optimalisaties gerealiseerd, zoals verbeteren gasveiligheid, drijfslag afvoervoorzieningen aanpassen en het afdekken van de goten van de nabezinktanks. De meeste maatregelen zijn inmiddels uitgevoerd en volgend jaar worden de laatste werkzaamheden afgerond. De kosten in 2023 bedragen circa € 0,9 miljoen.

RWZI Amsterdam-West; aanpassen fakkel en skimmers fase 2 (BBV20.0387)

Vervanging van de skimmers en het onderzoek naar het inzetten van de oude fakkel voor redundantie in de gasinstallatie loopt. Volgend jaar worden de laatste skimmers vervangen en het skimmer fase 2 project afgerond. In verband met het wijzigen van de omgevingsvergunning kunnen eventuele maatregelen voor de aanpassing van de fakkel pas in 2025 worden uitgevoerd. De kosten in 2023 zijn circa € 0,1 miljoen.

Gasveiligheidsmaatregelen fase 2 en aanpassen nood- en oogdouches (BBV22.0281)

De huidige oog- en nooddouches voldoen niet aan de verscherpte wet- en regelgeving. Daarnaast zijn verbeteringen noodzakelijk in de gasveiligheid op RWZI's Amsterdam-West en Horstermeer om aan de Europese ATEX-richtlijnen, ofwel gasveiligheidsrichtlijnen, te voldoen.

Door capaciteitsproblemen in de voorbereiding is er vertraging opgelopen met het aanpassen van de nood- en oogdouches. De huidige douches zijn aan het einde van hun levensduur, maar ze werken nog wel. Door uitstel van het project lopen de medewerkers geen extra veiligheidsrisico's. Binnen het project worden de douches niet alleen vervangen. De douches worden ook geoptimaliseerd. In 2023 is het inkoopplan voor de nood- en oogdouches opgesteld. Volgend jaar worden alle de nood- en oogdouches vervangen.

In 2023 is ook gestart met de voorbereidingen voor fase 2 van het verbeteren gasveiligheid op zuiveringen Amsterdam-West en Horstermeer. De maatregelen op RWZI Horstermeer worden volgend jaar uitgevoerd. De uitvoering van de maatregelen op RWZI Amsterdam-West lopen door tot in 2025.

In 2023 zijn de kosten voor de gasveiligheidsmaatregelen en het aanpassen van de nood- en oogdouches circa € 0,2 miljoen.

RWZI Horstermeer; Struviet maatregelen (BBV20.0418)

De proef om te kijken of het struviet voldoende aangroeit in de slibbuffertank en op een eenvoudige wijze afgescheiden en gewonnen kan worden is succesvol uitgevoerd. De slibbuffertanks worden volgend jaar aangepast zodat het gevormde struviet eenvoudig verwijderd wordt. De kosten in 2023 zijn circa € 0,1 miljoen.

Optimalisaties en inspecties zuiveringen t/m 2027 (BBV22.0483)

Voor het inspecteren en optimaliseren van de zuiveringen houden we rekening met gemiddeld € 2,2 miljoen per jaar aan kosten. Dit is conform het Masterplan Zuiveren. Door een gesprongen persleiding op RWZI Westpoort zijn een aantal geplande werkzaamheden vertraagd en opnieuw gepland. De uitgaven zijn daarom over de jaren aangepast. De kosten in 2023 zijn circa € 0,6 miljoen.

RWZI Amsterdam-West, afdekken uitgestigtslibbuffer

De geplande investering vervalt. We treffen voorbereidingen voor het in 2027 vervangen en uitbreiden van de slibontwatering, omdat de installatie technisch afgeschreven is. Met de vervanging en uitbreiding van de slibontwatering bouwen we ook nieuwe uitgestigtslibbuffers. Het is de eerste maatregel voor de uitbreiding van de RWZI Amsterdam-West. De functie van de oude slibbuffers vervalt en daarmee vervalt ook de geplande investering om ze af te dekken voor het verlagen van de lachgasemissie. Dat bespaart in 2024 circa € 0,5 miljoen en totaal circa € 5 miljoen.

4. Nieuwe ontwikkelingen

De fullscale extra zuiveringsstap (voor verwijderen medicijnresten) RWZI Horstermeer (BBV21.00047)

Sinds februari 2023 lopen de bouwwerkzaamheden conform planning. De ruwbouw is sinds de zomer gereed en de installatieonderdelen zijn geïnstalleerd. De planning van de aannemers voorziet de opstart van de nieuwe installatie nog voor begin volgend jaar en is er een feestelijke opening gepland. Door Liander kregen wij in december 2023 te horen, dat ook in het gebied rond RWZI Horstermeer netcongestie is, en het ingewikkeld wordt om de benodigde verhoging van de stroomcapaciteit te leveren. Dit betekent dat het onzeker is of we de installatie volledig inbedrijf kunnen nemen. In 2023 zijn de kosten circa € 6,3 miljoen.

Proefinstallatie TEO Sloterplas (BBV21.0209)

Het bestuur heeft op 8 juli 2021 een krediet beschikbaar gesteld van € 0,65 miljoen voor de realisatie van de proefopstelling TEO Sloterplas. Voornamelijk door prijs- en marktontwikkelingen is het krediet ontoereikend gebleken. Voor dit verschil is dekking gevonden binnen het Programma Onderzoek en Innovatie.

Na enkele maanden vertraging, als gevolg van ingediende bezwaren op de vergunning, is de installatie in juni geplaatst en in september van dit jaar in bedrijf genomen.

In 2023 technisch en administratief afgesloten kredieten

Krediet De Ronde Venen, verleggen van persleidingen (BBV18.0483)

Kredietbedrag: € 600.000

Totale uitgaven: € 441.810

Afwijking: € 158.190 lagere kosten. Het verleggen van 2 persleidingen en een aanpassing op een persleiding ten behoeve van woningbouw projecten zijn gunstiger uitgevallen. In de looptijd van het krediet zijn er geen aankomende verleggingen van persleidingen aangevraagd.

Doel: Gedwongen verleggingen op aanzeggen van derden van AGV persleidingen in De Ronde Venen op eigen kosten voor AGV.

Krediet RWZI Amstelveen, aanpassen/vervangen installaties (BBV16.0131)

Kredietbedrag: € 6.250.000

Totale uitgaven: € 6.271.252

Afwijking: € 21.252 hogere kosten

Doel: De instandhouding van de RWZI Amstelveen en daarvoor technisch en economisch afgeschreven installaties vervangen.

CULTUURHISTORIE EN RECREATIE

BEOOGD EFFECT

Inwoners en bezoekers van het gebied ervaren de wateren, dijken, gemalen, sluizen en bruggen als een onlosmakelijk onderdeel van het landschap en raken hiermee 'waterbetrokken'. De waterrijke landschappen rond de stedelijke gebieden zijn goed ontsloten voor langzaam verkeer en wandelaars. Dit is tot stand gekomen in goede samenwerking met de provincies, de gemeenten, het bedrijfsleven, belangenorganisaties en particulieren.

Het cultuurhistorisch erfgoed – oude dijken, molens, gemalen, sluizen en onderdelen van de verschillende waterlinies – is waar mogelijk toegankelijk en beleefbaar en maakt duidelijk dat waterbeheer niet alleen een verleden heeft maar ook actueel is.

Er wordt volop genoten en gerecreëerd op en om het water. Op veel plaatsen is het water schoon en veilig genoeg om te zwemmen en geschikt om te vissen. Buiten het deel van de wateren dat vrij moet blijven voor het scheepvaartverkeer is er ook ruimte voor andere gebruiksvormen op en langs het water, bijvoorbeeld schaatsen in de winter. Gebruikers kunnen vlot en veilig varen in ons beheergebied.

Door de groeiende bevolking is recreatie ook een uitdaging, omdat het kan botsen met natuur, leefbaarheid en veiligheid. Door recreatie op en om het water te reguleren en effectief te handhaven (bijvoorbeeld de vaarsnelheid), kunnen we zorgen dat het zo duurzaam mogelijk gebeurt en met zo min mogelijk belasting voor natuur en leefbaarheid. Er zijn voldoende oplaadmogelijkheden voor het opladen van accu's voor elektrisch vaarverkeer en er zijn plekken voor het innemen van afvalwater van boten. Aanwonenden en woonbootbewoners ondervinden minimale last van watergebruikers.

TOTALE KOSTEN CULTUURHISTORIE EN RECREATIE

Netto kosten (x€ 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Afwijkingen
- kapitaallasten	590	571	568	3
- taakopbrengsten	-1.744	-1.580	-1.535	-45
- taakkosten	5.019	6.171	6.295	-125
Totaal Cultuurhistorie en recreatie	3.865	5.162	5.328	-167

Toelichting

De kapitaallasten zijn gelijk aan de begroting. De taakopbrengsten zijn nagenoeg gelijk aan de begroting. De taakopbrengsten bestaan uit: vergoeding liggelden en een vergoeding van de provincies voor het vaarwegbeheer.

De taakkosten zijn circa € 0,1 miljoen hoger dan begroot. De verschillen zijn:

	€
Lagere kosten door het uitvallen van de centrale object bediening (COB). Automatiseringskosten die benodigd waren voor COB kwamen hierdoor te vervallen (S)	350.000
Een overschrijding op vastgoedbeheer door meer personele inzet dan begroot (S)	-190.000
Extra BTW uit de nacalculatie	-185.000
Per saldo diverse kleine over- en onderschrijdingen	-100.000
Totaal	-125.000

INDICATOREN

De indicatoren zijn beschreven in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* (WBP). In deze begroting zijn de indicatoren uit het WBP vertaald naar richtwaarden voor 2023.

CULTUURHISTORIE EN RECREATIE		Indicator	Waarde 2022	Richtwaarde 2023	Huidige waarde 2023	Richtwaarde 2027
Resultaat						
R1	Het Waterschaps-erfgoed is goed onderhouden en toegankelijk.	Kwalitatieve beschrijving in bestuursrapportage over eventuele bijzonderheden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
R2	Er is een goede balans tussen recreatie en natuur op en om het water.	Kwalitatieve beschrijving in bestuursrapportage over eventuele bijzonderheden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
R3	Ons vaarwegen-net is goed onderhouden en veilig.	A. Watergangen met een vaarwegprofiel dat voldoet aan de minimale diepte [Percentage van de kilometers watergang] *	93,4%	94,4%	*	99%
		B. Na gereedkomen van het Masterplan Technische Systemen gebruiken we een indicator rondom de onderhoudstoestand van de kunstwerken (zie ook effect Voldoende Water). Tot het gereedkomen van het Masterplan Technische Systemen een kwalitatieve beschrijving in de bestuursrapportage van de bijzonderheden.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.

*Watergangen met een vaarwegprofiel dat voldoet aan de minimale diepte. Onbekende KPI en daarvoor niet gemeten.

KOSTEN EXPLOITATIE

CULTUURHISTORIE EN RECREATIE			
Resultaat 1			
R1: Het waterschapserfgoed is goed onderhouden en toegankelijk.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A1: Uitvoeren beheer en onderhoud watererfgoed, rekening houdend met biodiversiteit, recreatie en klimaatverandering.			
A2: Toegankelijk maken van watererfgoed (op open dagen) en digitaal toegankelijk maken van informatie, ook uit het historisch archief	-In 2023 zijn diverse grote evenementen georganiseerd, zoals de Open Molen- en Gemalendag en de Amstellanddag		
A3: Voortzetten van een subsidieregeling voor het stimuleren van projecten op het gebied van cultuurhistorie en recreatie.	-In 2023 zijn 18 subsidieaanvragen ontvangen		
Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	19	-	-
- taakkosten	5.019	2.271	6.295
Totaal R1: Waterschapserfgoed goed onderhouden	5.038	2.271	6.295

De afwijkingen zijn hierboven op totaalniveau toegelicht.

Mijlpalen 2023 (resultaat 1)

A1/A2/A3: Recreatief medegebruik en cultuurhistorie

Het programma voor recreatie, landschap en cultuurhistorie is volgens planning verlopen. In 2023 zijn diverse grote evenementen georganiseerd, zoals de Open Molen- en Gemalendag en de Amstellanddag.

Er is speciale aandacht besteed aan de viering van 350 jaar Grote Zeesluis in Muiden. Op 7 juli was er een concert op de sluis en er zijn speciale bootvaantjes uitgedeeld gedurende het vaarseizoen om dit te vieren.

De bezuiniging van € 0,17 miljoen is opgevangen door lagere uitgaven op de subsidieregeling dan verwacht.

Wel wordt de regeling goed gevonden door initiatiefnemers. In deze periode zijn 18 subsidieaanvragen ontvangen en is er voor € 0,2 miljoen aan subsidies uitgekeerd (2022 € 0,16 miljoen).

CULTUURHISTORIE EN RECREATIE			
Resultaat 2			
R2: Er is een goede balans tussen recreatie en natuur op en om het water.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A4: Mogelijk maken van wandel-, fiets, schaats- en kanoroutes, rust-, vis- en zwemplaatsen en informatieborden, rekening houdend met natuur en biodiversiteit.			
A5: Monitoren van en adviseren over zwemwaterkwaliteit.	-monitoren zwemwaterkwaliteit		
Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	-	-	-
- taakkosten	-	584	-
Totaal R2: Goede balans tussen recreatie en natuur	-	584	-

De afwijkingen zijn hierboven op totaalniveau toegelicht.

CULTUURHISTORIE EN RECREATIE			
Resultaat 3			
R3: Ons vaarwegennet is goed onderhouden en veilig.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A6: Regelen en vastleggen van taken, verantwoordelijkheden en financiering vaarwegbeheer met andere overheden.			
A7: Uitvoeren beheer, onderhoud en bediening vaarwegen, bruggen en sluizen.	-Inhaalslag gepleegd met betrekking tot nautisch onderhoud, zoals bordeninspectie en -onderhoud gerealiseerd		
A8: Actueel houden en uitvoeren van regelgeving, bewegwijzering en handhaving (vaar)regels.	-Ecologie, waterkwaliteit en waterkwaliteit waren ook belangrijke aspecten tijdens deze nautische surveillances in 2023		
Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	571	571	568
- taakkosten	-	3.315	-
- taakopbrengsten	-1.744	-1.580	-1.535
Totaal R3: Vaarwegnet is goed onderhouden	-1.173	2.306	-967

Omdat de administratie (nog) niet op resultaatniveau is ingericht is het niet bij alle effecten mogelijk om de realisatiecijfers op dat niveau te presenteren. De financiële afwijkingen worden daarom bij effect Cultuurhistorie en recreatie op totaalniveau toegelicht (zie vorige pagina).

Mijlpalen 2023 (resultaat 3)

A7: Brug- en sluisbediening

Door nieuwe ontwikkelingen en afspraken te maken met de stakeholders is de werkwijze "brugbediening" aangepast, wel met de nadruk op een vlotte en veilige doorstroming voor vaar- en weggebruiker.

In de zomer maanden, het vaarseizoen, is vooral gekeken naar een efficiëntere inzet van personeel op de lokaal bediende bruggen, maar ook op de bediencentrale in Weesp. In de wintermaanden is het over het algemeen rustiger in het AGV-gebied en worden er minder bruggen en sluizen bediend. Daarom is er voor de rustige bruggen en sluizen gekozen op afroep te bedienen. Deze maatregelen zorgen ervoor dat de medewerkers effectiever ingezet worden.

In 2023 zijn gesprekken gestart met onder andere de gemeente Goisemeren en de provincie Utrecht over een herijking van de lopende overeenkomsten.

A7: Beheer en onderhoud vaarwegen

In 2023 is de inhaalslag met betrekking tot nautisch onderhoud, zoals bordeninspectie en -onderhoud gerealiseerd. Voor de afmeervoorzieningen is een meerjarenonderhoudsplan gerealiseerd. Geconstateerd is dat de afmeervoorzieningen een achterstand hebben in het onderhoud. In 2024 worden met het beschikbare budget het meest urgente onderhoud uitgevoerd.

A8: Nautisch Toezicht

In 2023 hebben we op basis van een vooraf opgestelde planning de vaarsurveillances uitgevoerd. Hierbij is zoveel mogelijk gestreefd om op de zogeheten 'druke' dagen 2 vaartuigen in te zetten. Tijdens genoemde vaarsurveillances werd onder andere gecontroleerd op de maximaal toegestane vaarsnelheid in relatie tot hinderlijk golfslag, (bouw)activiteiten op en rond de vaarwegen, controle op basis van de Keur AGV, afmeer geboden en verboden.

Ecologie, waterkwaliteit en waterkwantiteit waren ook belangrijke aspecten tijdens deze nautische surveillances. Er werd gedurende het vaarseizoen samengewerkt met de relevante keten- en handhavingpartners. Naast het waarschuwen en aanspreken van vaarweggebruikers zijn er 35 processen verbaal uitgeschreven. Deze processen verbaal hadden betrekking op het niet of onvoldoende naleven van de nautische wet- en regelgeving.

INVESTERINGEN

Effect Cultuurhistorie en recreatie	2023					
	Begroting	Realisatie	Verschillen	Toegekend	Uitgaven t/m	Eindprognose
Netto kosten Investerings (x € 1.000)	2023	2023		krediet	2023	
- Oostelijke Vechtplassen	678	641	37	2.500	1.497	2.500
- Brugbediening op afstand	400	-	400	-	-	-
Eindtotaal	1.078	641	437	2.500	1.497	2.500

Het realisatiepercentage van de investeringen is uitgekomen op 59%. Exclusief een ontvangen subsidie (€ 85.000) komt het realisatiepercentage uit op 67%. Een toelichting hierop volgt hieronder.

Toelichting

Oostelijke Vechtplassen

In 2023 is ruim 60% van de baggeropgave in de Loosdrechtse Plassen gereed. Dit is één van de belangrijkste projecten binnen het gebiedsakkoord.

De verkenning van het zogenoemde vaarverbinding Rondje om de Zuid is stopgezet. Uit de verkenning is gebleken dat de route niet geschikt kan worden gemaakt. Er wordt naar andere mogelijkheden gezocht om de waterrecreatie te versterken.

De financiering van het programma verloopt via stortingen in het Groenfonds middels een afgesproken kasritme. AGV stortte in 2023 de bijdragen van 2021 en 2022, met een totaalbedrag van ruim € 0,6 miljoen. Die stortingen waren eerder uitgesteld wegens het bereiken van de maximale buffer van het Groenfonds.

Brugbediening op afstand

Door het gebruik nemen van de centrale brugbediening in Amsterdam Zijn er in 2023 hiervoor geen kosten gemaakt.

BELASTINGEN

BEOOGD EFFECT

Met belastingen worden de maatschappelijke taken van AGV bekostigd. De belastingen realiseren de geraamde opbrengsten van de waterschapsbelastingen: de zuiverings-, verontreinigings- en watersysteemheffing. Dit gebeurt via de heffing en invordering.

De heffing is een juiste, volledige en tijdige aanslagoplegging, inclusief de afhandeling van verzoek-, bezwaar- en beroepschriften.

De invordering is een juiste, volledige en tijdige inning van de waterschapsbelastingen, inclusief de behandeling van verzoeken om kwijtschelding. Bij de belastingen zijn alle wet- en regelgeving, vastgestelde en actuele regels geïmplementeerd, waarbij het vooral gaat om belastingverordeningen en beleidsregels.

TOTALE KOSTEN BELASTINGEN

Netto kosten (x€ 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Afwijkingen
- kapitaallasten	-	-	-	-
- taakkosten	15.988	22.060	18.791	3.269
Totaal Belastingen	15.988	22.060	18.791	3.269

Hieronder volgt een toelichting per resultaat.

INDICATOREN

De indicatoren zijn beschreven in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* (WBP). In deze begroting zijn de indicatoren uit het WBP vertaald naar richtwaarden voor 2023.

BELASTINGEN		Indicator	Waarde	Richtwaarde	Huidige waarde	Richtwaarde
			2022	2023	2023	2027
Resultaat						
R1	Waterschapsbelastingen zijn juist, volledig en tijdig geheven	Nader in te vullen/n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
R2	Waterschapsbelastingen zijn juist, volledig en tijdig geïnd	Openstaande debiteuren: Percentage van het bedrag aan opgelegde en vervallen aanslagen in het voorgaande jaar dat nog open staat [Percentage per jaarwisseling]	15%	2,5%	3,5%	2,5%

Toelichting indicatoren

Waterschapsbelastingen zijn juist, volledig en tijdig geïnd

Het gaat hier om opgelegde en vervallen aanslagen van het voorgaande jaar (openstaande debiteuren 2022). De norm 2,5% is niet gehaald. De norm is niet gehaald omdat de functionaliteit nog niet is opgeleverd voor dwangbevel en overdrachten naar de incassobureaus. Het percentage is wel substantieel gedaald ten opzichte van vorig jaar (15%) door de gestuurde aanmaningen in 2023. Dit heeft effect gehad op het openstaand vervallen saldo en daarmee daalt het percentage verder.

BELASTINGEN			
Resultaat 1			
R1: Waterschapsbelastingen zijn geheven.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A1: Dataverzameling.	-Het jaar 2023 stonden in het teken van de verdere ontwikkeling van het belastingsysteem en het inhalen van achterstanden in zowel de aanslagoplegging als de invordering		
A2: Aanslagen versturen.			
A3: Behandelen van bezwaar- en beroepschriften.	-In 2023 zijn de vorderingen van alle bekende gedupeerden in de kindertoeslagenaffaire kwijtgescholden		
Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	-	-	-
- taakkosten	10.916	15.748	13.578
Totaal R1: Waterschapsbelastingen zijn geheven	10.916	15.748	13.578

De taakkosten zijn per saldo € 2,2 miljoen lager dan begroot. De verschillen zijn:

	€
Hogere rentelasten aangetrokken geldleningen om in de liquiditeitsbehoefte te kunnen voorzien als gevolg van de verlate belastingoplegging	-640.000
lagere kosten Rijksfactuur (verzamel­factuur voor het gebruik van diverse basisregistraties)	900.000
Rentelasten verloren rechtszaak	-100.000
Lagere perceptiekosten belastingen*	2.100.000
Extra BTW uit de nacalculatie	-110.000
Totaal	2.170.000

*In 2022 bleken de ICT-kosten inzake belastingen, die voor rekening zouden komen van de afdeling Klantenservice en Betalingen hoger te zijn dan begroot. Voor de begroting 2023 is derhalve extra budget geraamd voor ICT-kosten bij deze afdeling. In 2023 bleek dat een groot deel van deze kosten toch niet door betreffende afdeling werden betaald maar door de directie Informatievoorziening/ICT. Daarnaast is in 2023 minder opgelegd dan gepland, waardoor ook minder kosten zijn gemaakt voor het uitsturen van de aanslagen (bijv. printkosten). Zowel de werkzaamheden als de kosten schuiven daarom door naar 2024. Wij komen daar in de 1e bestuursrapportage 2024 op terug.

In de 2e bestuursrapportage 2023 is gemeld dat begroting in 2023 daarom met € 2 miljoen naar beneden zal worden bijgesteld (incidenteel). Tevens is toen gemeld dat in de Begroting 2024 het budget incidenteel met € 1,5 miljoen naar beneden wordt bijgesteld door het voor een groot deel wegvallen van de ICT kosten bij de afdeling. De gevolgen voor het budget worden in de komende voorjaarsnota meegenomen.

Mijlpalen 2023 (resultaat 1)

A1/A2: Digitalisering en nieuw belastingstelsel AGV

In 2021 is een nieuwe belastingapplicatie in gebruik genomen. Dit had onder meer tot gevolg dat er lange tijd geen aanslagen zijn opgelegd. De jaren 2022 en 2023 stonden in het teken van de verdere ontwikkeling van het systeem en het inhalen van achterstanden in zowel de aanslagoplegging als de invordering. Dat zal zich nog voortzetten in 2024.

De aanslagoplegging voor het belastingjaar 2021 (particulieren) en belastingjaar 2020 (zuiveringsheffing bedrijven) is in 2023 afgerond, waarmee verjaring is voorkomen. Het gaat hierbij om:

- De gebruikersheffing van woningen (ingezetenenheffing, zuiveringsheffing particulieren)
- De watersysteemheffing gebouwd
- De watersysteemheffing natuur en ongebouwd (inclusief wegen)
- De zuiveringsheffing bedrijven voor 2020

De aanslagen voor de gebruikers van woningen en de watersysteemheffing gebouwd voor belastingjaar 2022 zijn voor het grootste deel ook opgelegd in 2022 en in de eerste helft van 2023.

De focus lag in de tweede helft van 2023 dus bewust bij het voorkomen van verjaring, waardoor het opleggen van de aanslagen voor de belastingjaren 2022 (restant) en 2023 zijn doorgeschoven naar 2024. Belastingjaar 2024 staat eveneens gepland voor 2024.

Voor de aanslagoplegging zuiveringsheffing bedrijven geldt, dat de definitieve aanslagen van de belastingjaren 2021, 2022 en 2023 worden opgelegd vanaf 2024. Het opleggen van deze recentere belastingjaren in 2024 en de nadruk op het voorkomen van verjaring in 2023 (waar relatief minder geld mee was gemoeid), heeft een negatieve impact gehad op de liquiditeit. Hierdoor heeft AGV een additionele leningen moeten afsluiten.

In 2023 is de systeemfunctionaliteit ‘herinneren’ en ‘aanmanen’ opgeleverd waardoor er effectiever debiteurbeheer heeft kunnen plaatsvinden. Echter: door de nadruk op het voorkomen van verjaring - waarvoor alle capaciteit benodigd was - is de functionaliteit voor het opleggen van dwangbevelen en de overdracht aan de deurwaarders nog niet gereed en uitgesteld tot in 2024.

A3: Kwijtschelding Kindertoelagenaffaire

De belastingschulden van 2.009 gedupeerden inzake de hersteloperatie Kinderopvangtoeslag zijn nu kwijtgescholden. In 2022 is er speciaal aandacht uitgegaan naar de gedupeerden met een betaling van de vordering van de belastingjaren 2016-2020 die na 1 december 2021 zijn voldaan.

In 2023 zijn de vorderingen van alle bekende gedupeerden kwijtgescholden. De achterstand die was opgelopen in 2022 is volledig weggewerkt. In totaal is tot en met 2023 een bedrag van € 556.978 in het kader van deze regeling aan belastingaanslagen en gemaakte invorderingskosten kwijtgescholden.

Het Kabinet heeft toegezegd dat waterschappen de kwijtgescholden belastingen van gedupeerde ouders en hun toeslagpartners volledig vergoed krijgen en dat de waterschappen ook compensatie krijgen voor de bijbehorende uitvoeringskosten. Inmiddels is € 364.755 uitgekeerd door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Dit betreft de declaratie over 2022 over de gedeerde belastinginkomsten en uitvoeringskosten.

Naar verwachting kan de rekening voor het jaar 2023 na het goedkeuren van de jaarrekening 2023 worden ingediend. Het gaat hier volgens de nu bekende prognose over een bedrag van € 327.650 (inclusief vergoeding uitvoeringskosten).

BELASTINGEN			
Resultaat 2			
R2: Waterschapsbelastingen zijn geïnd.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A4: Betalingsverwerking.			
A5: Dwanginvordering.			
A6: Behandeling kwijtschelding en insolventie.			
Netto kosten (x€ 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	-	-	-
- taakkosten	5.072	6.312	5.212
Totaal R2: Waterschapsbelastingen zijn geïnd	5.072	6.312	5.212

De taakkosten zijn per saldo € 1,1 miljoen lager dan begroot. De verschillen zijn:

	€
Hogere rentelasten aangetrokken geldleningen om in de liquiditeitsbehoefte te kunnen voorzien als gevolg van de verlate belastingoplegging	-160.000
lagere aanmaningsopbrengsten	-400.000
Hogere uitvoeringskosten kwijtschelding (inhaalslag voorgaande jaren)	-100.000
Lagere perceptiekosten belastingen	1.300.000
Het saldo van de belastingdebiteuren is ultimo 2023 eenmalig gecorrigeerd. Deze correctie heeft geresulteerd in een incidentele opbrengst	400.000
Extra BTW uit de nacalculatie	45.000
Totaal	1.100.000

Mijlpalen 2023 (resultaat 2)

A4/A6: Invordering, debiteurenbeheer en oninbaar

Zie A1 op de vorige pagina.

BESTUUR EN MAATSCHAPPIJ

BEOOGD EFFECT

We leven in een dicht bewoond, intensief gebruikt en mooi gebied met veel water, dat we zodanig hebben ingericht dat we er veilig kunnen leven. Het gebied ligt laag en mensen realiseren zich dat de gevolgen van een overstroming zeer groot kunnen zijn – dat er slachtoffers kunnen vallen en grote economische schade en maatschappelijke ontwrichting kan optreden bij een overstroming.

Klimaatverandering en de toenemende druk op het ruimtegebruik hebben 'waterveiligheid' nog nadrukkelijker op de maatschappelijke agenda gezet. Waterveiligheid is niet alleen een opdracht voor het waterschap, die zorgt voor sterke waterkeringen, maar ook voor andere overheden, inwoners, kennisinstellingen, bedrijven en agrariërs. Samen zorgen we ervoor dat de kans op een overstroming klein blijft en dat ook het effect van een overstroming zoveel als mogelijk beperkt blijft.

INDICATOREN

De indicatoren zijn beschreven in het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* (WBP). In deze begroting zijn de indicatoren uit het WBP vertaald naar richtwaarden voor 2023.

BESTUUR EN MAATSCHAPPIJ		Indicator	Waarde 2022	Richtwaarde 2023	Huidige waarde 2023	Richtwaarde 2027
Resultaat						
R1	De omgeving staat centraal in ons handelen, nu en in de toekomst	Kwalitatieve beschrijving in bestuursrapportage over eventuele bijzonderheden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

R2	Duurzaamheid staat centraal in het beheren en benutten van het watersysteem	A. CO2 reductie bij AGV t.o.v. 2020 [CO ₂ -eq] *	A: 0	B: 5.000 ton CO ₂ -eq	*	B: 50.000 ton CO ₂ -eq
		B. Reductie verbruik primaire grondstoffen t.o.v. 2020 [percentage] *	B: 5%	B: 7%	*	B: 50% reductie
		C. Aandeel opgewekte energie van de gebruikte energie [percentage] *	C: 66% [MJA methode oud] C: 94% [UvW methode nieuw]	C: 70% C: 100%	95% 95%	C: 100% in 2023 C: 100%

Toelichting indicatoren

*de KPI's worden op jaarbasis gerapporteerd in het duurzaamheidsjaarverslag. Met de Voorjaarsnota 2025-2029 wordt een nieuwe set resultaat-indicatoren toegepast, ten behoeve van het kunnen monitoren van de in het Waterbeheerprogramma 2022 - 2027 vastgestelde resultaten. Hierdoor is er een beter inzicht in de toestand van de beoogde resultaten.

TOTALE KOSTEN BESTUUR EN MAATSCHAPPIJ

Netto kosten (x€ 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Afwijkingen
- kapitaallasten	9	-	-	-
- taakkosten	11.856	10.364	11.289	-925
Totaal Bestuur en maatschappij	11.866	10.364	11.289	-925

De taakkosten van resultaat 1 zijn € 0,9 miljoen hoger dan begroot. De verschillen zijn:

	€
Het financieel effect vanuit de inhuurstop, als onderdeel van de besparingen 2023, is volledig op dit resultaat geraamd. Voor zo ver realisatie heeft plaatsgevonden, komt dat verspreid over de activiteiten naar voren. Hierop heeft geen registratie plaatsgevonden.	-1.500.000
Het governance budget (frictiekosten) is niet besteed	300.000
Lagere uitgaven Waterbetrokken. Door vertraging in het governanceproces lagere uitgaven voor het ontwikkelen van een nieuwe merkstrategie, branding en huisstijl	400.000
Lagere uitgaven Aquathermie door het vertrek van verschillende medewerkers uit het team en de lastige invulling van de vacatures is het niet mogelijk gebleken de geweest het volledige budget te benutten	300.000
Ontvangen dividend NWB	347.000
Hogere bestuurskosten (o.a. hogere personeelslasten)	-287.000
Extra BTW uit de nacalculatie	-100.000
Dotatie pensioenvoorziening	-189.000
Per saldo diverse kleine over- en onderschrijdingen	-195.000
Totaal	-925.000

BESTUUR EN MAATSCHAPPIJ			
Resultaat 1			
R1: Democratisch en verantwoordelijk bestuur.			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A1: Effectief samenwerken en participeren in water gerelateerde maatschappelijke opgaven.	-Het verbeterprogramma digitale veiligheid en digitalisering is in het voorjaar van 2023 afgerond -Voor het tweede jaar op rij heeft Waternet een prijs, de MVO Partner Award, voor inzet collega's Banenafspraken ontvangen (arbeidsparticipanten)		
A2: Inzetten communicatie en mediastrategie.	-Er zijn diverse laagdrempelige activiteiten (zelfstandig en met onze partners) georganiseerd om inwoners over ons werk te informeren.		
A3: Uitvoeren internationale activiteiten Wereld Waternet	-Internationale samenwerking; betrokken bestuur en democratie (via Wereld Waternet)		
Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	-	-	-
- taakkosten	9.256	9.844	11.099
Totaal R1: Democratisch en verantwoordelijk bestuur	9.256	9.844	11.099

De afwijkingen zijn op de vorige pagina op totaalniveau toegelicht.

Mijlpalen 2023 (resultaat 1)

A1: Bijdrage Metropoolregio Amsterdam (MRA) en inzet MRA Klimaatbestendig

De Metropoolregio Amsterdam is één van de NOVEX-gebieden (Nationale Omgevingsvisie Extra), waar AGV intensief samenwerkt met haar partners. Eén van de uitvoeringssporen in MRA-verband is het programma 'MRA Klimaatbestendig', waarin het waterschap als trekker, samen met de partners aandacht vraagt en hulpmiddelen biedt voor het klimaatbestendig maken van de regio.

Het onderzoek naar een robuust watersysteem is uitgevoerd. Het heeft vijf vraagstukken in beeld gebracht waarvoor het maken van keuzes noodzakelijk is. Voor deze vijf vraagstukken is vanuit de NOVEX-MRA in het najaar 2023 gestart met het uitdenken van plannen van aanpak ter beantwoording van de vraagstukken. Ook de onderzoeken naar de financiering van klimaatadaptatie zijn uitgevoerd. Een vervolgaanpak wordt uitgewerkt binnen de NOVEX-MRA organisatie.

Ten aanzien van de implementatie van de intentie overeenkomst en de 'Landelijke Maatlat klimaatbestendige nieuwbouw', werkt de MRA-regio onder andere samen met verschillende provincies aan stappen die worden gezet op het gebied van borging in de Omgevingsverordening. De afspraken rond 'Vitaal en Kwetsbare infrastructuur' krijgen hier in de loop van 2024 ook een plek in.

A1: Digitale veiligheid

In 2023 zijn de drie Privacy Officers formeel onderdeel geworden van het CISO-office.

Hiermee is invulling gegeven aan de aanbevelingen om nog meer synergie te halen uit samenwerking door privacy en security samen te brengen. Dit heeft onder meer geleid tot de onderstaande successen:

- WPG en AVG-audits uitgevoerd en begeleid;
- Het verwerkingsregister is op orde gebracht;
- De privacy impact analyses van Belastingen zijn herijkt;
- Awareness campagnes;

- Privacy is meer zichtbaar geworden in de Waternet organisatie;
- Oplossen van security en privacy gerelateerde bevindingen;
- Verkennen van een sectoraal security operations center voor de Waterschap sector met Het Waterschap huis.

Er zijn meerdere datalekken geweest waarbij klanten van Waternet hun privacy rechten zijn geschonden. Van een van deze datalekken is door Waternet aangifte gedaan bij de politie met een succesvolle vervolging en veroordeling tot gevolg.

Er zijn ook aandachtspunten: In november 2023 is er door CISO een BIO self-assessment voor Kantoorautomatisering (KA) en Procesautomatisering (PA) met respectievelijk de volgende uitkomsten 2.6 en 2.5. Dit is een minimale verbetering van 0.1 punt. Ook uit de audit van Klooster en Verdonck, blijkt een beperkte vooruitgang in de volwassenheidsscore.

De volwassenheid score kan omhoog gaan door te prioriteren op onderstaande onderwerpen:

- Het beoordelen en auditen van informatiebeveiliging eisen;
- Screenen van personeel bij in-, door- en uitstroom;
- Beheer en wijzigingsbeheer van operationele systemen;
- Logging, monitoring en detectie;
- Ontwikkelprocessen, testgegevens en te ontwikkelen informatiesystemen;
- Bedrijf continuïteit, back-ups en restore en redundantie.

In de jaarlijkse ILT thema-inspectie is bevonden dat Waternet op bepaalde punten ten aanzien van logging, monitoring en detectie tekortkomingen heeft ten aanzien van de Wbni wetgeving. Met de komst van de NIS2 wetgeving verdient dit de juiste aandacht van het waterschap.

Het tijdelijke programma 'Verbeterplan IV' heeft decharge gekregen van het Stichtingsbestuur Waternet en is per 1 april 2023 geëindigd. Toen was 94% van de mijlpalen (356 stuks) afgerond. Veertien mijlpalen zijn in overleg met de toenmalige directeur IV afgevoerd omdat die niet meer relevant of achterhaald waren. De nog resterende 23 mijlpalen zijn overgedragen aan de nieuwe Directie IV & ICT. Deze mijlpalen zijn meegenomen en verder uitgewerkt in het Implementatieplan van de directie IV&ICT. Een belangrijk onderdeel van de implementatie, en daarmee de afronding van enkele mijlpalen, is de plaatsing van nieuwe medewerkers. Daarbij gaat het ook over de ontwikkeling van de Directie IV&ICT, werven en binden nieuwe medewerkers en de definitieve positionering van de afdeling Procesautomatisering binnen de Directie IV&ICT. Naar verwachting is eind 2024 de bemensing en de inrichting van de Directie IV&ICT afgerond.

Andere mijlpalen die in 2024 en 2025 nog worden afgerond zijn: Strategie Digitalisering Watercyclus, Samenwerking tussen de verschillende directies en IV&ICT, Applicatierationalisatie, Sourcingstrategie voor generieke kantoorautomatisering en infrastructuur, Doorbelastingsmodel en financiële benchmarks.

Vanaf 1 juni 2023 is met het implementeren van een reorganisatieplan, de nieuwe werkwijzen en rollen structureel geborgd, met als doel een betrouwbare, veilige, effectieve en efficiënte digitalisering van AGV. De voortgang van de verbeteringen zijn ook regelmatig intern door het CISO-office beoordeeld en extern getoetst, bijvoorbeeld door een systeemgerichte controleaanpak van de accountant op de IT beheerprocessen op belangrijke applicaties en door een landelijke audit volgens de Baseline Informatiebeveiliging overheid (BIO). Voor bevindingen uit dergelijke audits en onderzoeken wordt onder toezicht van de CISO verbetermaatregelen doorgevoerd. Hoewel de organisatie stappen vooruit heeft gemaakt op het gebied van digitale veiligheid en weerbaarheid, zijn er nog stappen te maken in de verdere implementatie van het beleid en het monitoren van de effectiviteit van de genomen maatregelen. Het gewenste volwassenheidsniveau 3 voor de BIO is in 2023 nog niet behaald. Daarom zijn er onder andere op het gebied van risicomanagement en monitoring in 2023 verbeterplannen opgesteld. Daarnaast zal het toegangsbeheer verder worden uitgebreid. De realisatie van de verbetermaatregelen lopen door tot eind 2024.

A:1 Arbeidsparticipatie

Het aantal participanten is ten opzichte van 2022 gedaald met 4 participanten. Twee redenen voor de uitstroming zijn dat participanten een andere baan vonden buiten Waternet of dat de participanten volledig arbeidsongeschikt raakten. Afgelopen jaar hebben nog meer afdelingen kenbaar gemaakt dat ze werkzaamheden hebben die goed gedaan kunnen worden door participanten.

Waternet heeft ook bepaalde werkzaamheden op de markt gezet en daarbij aangegeven dat daar ook gekeken dient te worden of deze werkzaamheden door participanten gedaan kunnen worden. Eind 2023 waren er 7,50 participanten werkzaam op werkzaamheden die Waternet op de markt heeft gezet. In totaal heeft Waternet eind 2023 35,03 participanten werken. In 2023 hebben twee participanten een vast contract gekregen bij Waternet. In totaal hebben 13,56 participanten een vast contract bij Waternet.

Het behalen van het gestelde quotum van 67,42 voor eind 2023 begint bij bewust zijn dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid is. Er is meer bewustzijn gekomen en afdelingen willen meewerken. Alleen is het erg belangrijk dat er voldoende begeleiding en tijd is binnen de afdelingen om de participanten goed te kunnen begeleiden. Een warm welkom, tijd en begeleiding is erg belangrijk. In 2023 is gebleken dat het erg lastig is voor afdelingen om dit allemaal te bieden. De daling van de participanten heeft hiermee te maken. Om een participanten te behouden is het erg lastig om de formatie en financieringsmogelijkheden te vinden.

Ook in 2023 was de huidige arbeidsmarkt voor de participanten goed. Als afdelingen werkzaamheden hebben dan is het lastig om participanten te vinden. Er zijn op de markt meer werkzaamheden voor participanten dan het aantal beschikbare passende participanten.

De inspanningen die de afdeling M&O in 2023 heeft ingezet heeft een positief effect op het inzetten van participanten gegeven binnen Waternet. Voor het tweede jaar op rij heeft Waternet een prijs, de MVO Partner Award, voor inzet collega's Banenafpraak ontvangen.

MVO Partner Award is een initiatief van Werkgevers Servicepunt Zaanstreek-Waterland. De prijs is een blijk van waardering voor het zoeken en vinden van passende taken voor kandidaten vanuit de participatiewet.

A2: Waterschapsverkiezingen

Op 15 maart 2023 ging Nederland naar de stembus voor een nieuw waterschapsbestuur. Meer dan een half miljoen inwoners van het AGV-gebied hebben gestemd, een goede opkomst, maar iets lager dan vier jaar geleden. Na de verkiezingen hebben de partijen PVDA, Water Natuurlijk, Partij voor de Dieren en Ongebouwd een nieuw Dagelijks bestuur geformeerd. Op 22 juni 2023 heeft het nieuwe Algemeen bestuur het Bestuursakkoord Waterkracht 2023-2027 vastgesteld.

Communicatie

De campagne van de afgelopen waterschapsverkiezingen (maart 2023) heeft bijgedragen aan de zichtbaarheid, herkenbaarheid en de boodschap rond de democratische relevantie van het waterschap (en de waterschapsbelasting). Met een intensieve campagne (online en offline) en een actieve mediabenedering is het waterschap erin geslaagd veel aandacht en publiciteit (regionaal en landelijk) te genereren. Daarmee hebben we kunnen vertellen wie we zijn, wat we doen en waarom het waterschap een democratisch gekozen overheidsorgaan is. Met als resultaat een zichtbare en herkenbare campagne, maar een iets lager opkomstpercentage in vergelijking met de verkiezingen in 2019.

Financieel Waterschapsverkiezingen

In 2022 zijn de voorbereidingen voor de Waterschapsverkiezingen van maart 2023 gestart. Het project waterschapsverkiezingen is in 2023 op een enkele activiteit na afgerond.

Zoals in 2020 afgesproken hebben ministerie, de VNG en de Unie hebben afgesproken een groot deel van de kosten per jaar een kwart van de kosten (vooruit) te betalen.

Op basis van deze bijdragen en de begroting was voor 2022 en 2023 ongeveer € 0,1 miljoen uit de reservering van de Rijksfactuur beschikbaar. Voor de overige benodigde middelen is € 0,5 miljoen opgenomen in de Voorjaarsnota 2023.

De kosten zijn binnen de begroting gebleven. Qua kosten is de communicatie campagne iets hoger uitgekomen omdat we gebruik hebben gemaakt van extra media uitingen op de digitale billboard op A-locaties

langs de snelweg. De overige kosten zijn lager uitgekomen, omdat we minder geld hebben uitgegeven aan cursussen van Prodemos en andere interactieve sessies en minder projectkosten.

A2: Communicatie

Communicatie heeft in 2023 primair bijgedragen aan het vergroten van de zichtbaarheid, bekendheid en herkenbaarheid van de kerntaken, verantwoordelijkheden en politiek-bestuurlijke (en democratische) relevantie van het waterschap. De waterschapsverkiezingen, die in maart 2023 hebben plaatsgevonden, waren ook dit keer weer de uitgelezen kans om de waterdemocratie (extra) over het voetlicht te brengen. Communicatie rond het nieuw verkozen bestuur (en een nieuw bestuursakkoord) is gestart, achter de schermen is hard gewerkt aan een rationale voor het bestuursakkoord en profielen voor bestuurders. Deze moeten in 2024 bekrachtigd en uitgerold worden.

We streven naar meer zichtbaarheid bij het publiek, zodat onze omgeving zich bewust is van het belang van water (waterbewustzijn) en de rol van het waterschap. Het zichtbaar maken van onze kerntaken is een van de belangrijkste doelstellingen. Ook de inzet (en intensivering) van een proactieve mediastrategie waarbij we inspelen op relevante maatschappelijke ontwikkelingen en (het belang van) ons werk zichtbaar maken voor een groot publiek, draagt hieraan bij.

Landelijk uitgebrachte klimaatrapporten en de extreme neerslag in november en december zorgde voor veel aandacht in de media en mooie actuele haakjes om onze boodschap aan op te hangen. Concreet resulteerde dit onder andere in een droogte campagne en de ontwikkeling van een campagne extreem weer.

Ook organiseerden we zelfstandig en met onze partners diverse laagdrempelige activiteiten om inwoners over ons werk te informeren. Met onze (langjarige) partnerschappen middels sponsoring, zoeken we altijd naar het gezamenlijke verhaal om onze thema's bij onze doelgroepen te brengen. Middels de partnerschappen bereiken we vaak andere doelgroepen en bovendien laat het gezamenlijke verhaal niet alleen het belang van water zien in alle facetten, maar ook van de meerwaarde van samenwerking.

De dijkverschuiving bij Wilnis, 20 jaar geleden, herdachten we met een dijkgedicht, een mooie bijeenkomst voor betrokkenen en speciale voor basisschoolleerlingen. Dit jaar heeft educatie zich verder ook vooral gericht op het digitaliseren en verder vormgeven van het educatieplatform om zo het verhaal van het waterschap en de kerntaken op een aantrekkelijke manier te vertellen aan (met name) jongeren. Dit draagt niet alleen bij aan het waterbewustzijn onder deze doelgroep, maar ook aan de betrokkenheid van jonge mensen bij het werk (en het belang) van het waterschap.

Samenvattend: Er is dit jaar veel gedaan om het waterschap en de kerntaken op de kaart te zetten. Een aantal taken die voor 2023 was voorzien op het gebied van identiteit, positionering en de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl hebben we door vertraging in het governancetraject niet kunnen uitvoeren. Investerings in nieuwe middelen zijn hierdoor soms ook uitgesteld.

A2: Waterbetrokken

Er zijn dit jaar de nodige stappen gezet om het waterbewustzijn te laten doorgroeien naar waterbetrokkenheid en zo de betrokkenheid van onze omgeving bij water en het werk van het waterschap te vergroten. De inzet van (social) media, educatie, campagnes en sponsoring hebben hieraan bijgedragen. Door grote focus op de verkiezingen in kwartaal 1, de installatie van een nieuw bestuur en vertraging in het governancetraject hebben we niet alle acties die waren voorzien kunnen uitvoeren. We hebben hierdoor minder budget uitgegeven dan begroot.

A3: Betrokken bestuur en democratie/Internationale samenwerking

AGV heeft ook in 2023 via Wereld WaterNet (WWN) een actieve bijdrage geleverd aan het internationale Blue Deal programma van de Unie van Waterschappen/Dutch Water Authorities (DWA) en de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en van Buitenlandse Zaken. In juni heeft in Amsterdam het eerste Blue Dealcongres plaatsgevonden. Het waterschap is nauw betrokken geweest bij de organisatie en heeft via WWN een bijdrage geleverd aan het inhoudelijke programma. Naast dit congres hebben alle internationale partners elkaar kunnen ontmoeten op ons hoofdkantoor waar het Blue Dealcongres feestelijk is afgesloten.

Naast de Blue Deal heeft Wereld Waternet ook 5 drinkwaterprojecten uitgevoerd via het (langlopende) WaterWorX programma. Door deze unieke combinatie hebben we in 5 landen projecten van bron tot tap uitgevoerd en daarmee een integrale bijdrage aan de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties geleverd. Wereld Waternet wordt gewaardeerd door het ministerie van Buitenlandse Zaken en Infrastructuur en Water voor het stimuleren van de samenwerking tussen Blue Deal en WaterWorX.

In verband met de beperkte beschikbaarheid van collega's binnen Waternet (en andere waterschappen) zijn we helaas genoodzaakt geweest om ons Blue Deal partnership met ANGESEM (Mali) te beëindigen. Dit heeft in overleg met het programmabureau plaatsgevonden en geresulteerd in een warme overdracht richting het programmabureau. WWn levert waar mogelijk ondersteuning, maar is geen penvoerder meer.

In 2023 is specifiek aandacht gegeven aan Water Governance van de internationale projecten (onder meer via de online E-Cademy module die ingezet wordt in Kenia, Laos en de Palestijnse gebieden). Gedurende de UN2023 Water conferentie in New York zijn we een commitment aangegaan ten aanzien van meer betrokkenheid van jongeren in de watersector (30-30-30) en meer aandacht voor beheer en onderhoud.

Thema's, die voor het waterschap AGV belangrijk zijn voor een duurzame toekomst, zoals droogte, waterkwaliteit en klimaatadaptatie, zijn met onze Europese partners besproken. De Europese samenwerking met kennispartners is door een intensieve samenwerking met Waternet versterkt via het Global Water Operators Partnership Alliance (GWOPA). Zo zijn onze Europese kennispartners (Parijs, Hamburg, Berlijn, Kopenhagen) actief aangesloten op onze kennisthema's en zijn er afspraken gemaakt om collega's binnen Europa uit te wisselen. WWn / AGV heeft afgelopen jaar een actieve en leidende bijdrage geleverd aan de DWA toekomstvisie (inclusief DWA netwerkdag in Amersfoort). Hierbij hebben collega's een actieve rol gespeeld bij de onderdelen Internationale Samenwerking (via Blue Deal), EU Kennisagenda (knowledge partners) en Aantrekkelijk werkgeverschap (resourcing dashboard).

Naast de projecten en resultaten is er vanuit WWn veel aandacht geweest voor onze collega's in de Palestijnse gebieden en Oekraïne. De gebeurtenissen hebben geleid tot extra (online) inzet van medewerkers en waar mogelijk zijn we dagelijks in contact gebleven met onze partners om ze te steunen in deze hartverscheurende omstandigheden.

Gedurende de Amsterdam City Swim heeft het team van WWn het belang van water onderkend en met internationale delegaties meegezwommen. Er heeft ook een eerste Swiminar plaatsgevonden met deelname van een burgemeester uit Frankrijk. Tenslotte heeft het zwembaar maken van rivieren het podium gekregen tijdens de opening van de Amsterdam International Water Week 2023.

BESTUUR EN MAATSCHAPPIJ			
Resultaat 2			
R2: Duurzame rol en inzet van AGV			
Activiteit (4-6 jaar)	Mijlpalen 2023		
A4: Implementeren visie op 100% circulair uitvoeren van de taken.	-AGV door KIWA als eerste waterschap gecertificeerd voor trede 4 van de CO2-ladder		
A5: Implementeren visie op Aquathermie en energie uit zon en wind.	-In 2023 lag de focus op het ontwikkelen van de pilotprojecten en een verdere samenwerking met de gemeenten in ons verzorgingsgebied. -De Windpark (RWZI Amsterdam-West) is opgericht		
A6: Uitvoeren onderzoek gericht op duurzaam innoveren.			
Netto kosten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
- kapitaallasten	9	-	-
- taakkosten	2.600	520	-
Totaal R2: Duurzame rol en inzet AGV	2.609	520	-

Omdat de administratie (nog) niet op resultaatniveau is ingericht is het niet bij alle effecten mogelijk om de realisatiecijfers op dat niveau te presenteren. De financiële afwijkingen zijn daarom bij effect Bestuur en maatschappij op totaalniveau toegelicht (zie vorige pagina).

Mijlpalen 2023 (resultaat 2)

A4: Implementeren visie 100% circulair

In 2023 heeft het 'Programma Circulaire Economie' (PCE) bereikt wat zij beoogt had. We zijn erin geslaagd duurzaamheid en circulariteit een bredere basis te geven binnen AGV. We slagen erin om duurzaamheidskriteria in steeds meer interne beleidsstukken op te nemen. Ook zijn een aantal e-learnings ontwikkeld, welke doorlopen worden door nieuwe werknemers en is er een verplichte opleidingsmodule voor de afdelingen Projecten en Programmeren. Voor alle (afdelings)jaarplannen (2024) van Waternet zijn ook duurzaamheids KPI's opgenomen. De ontwikkelingen met het materialenpaspoort zijn dermate gevorderd, dat voor de eerste twee projecten een materialenpaspoort is vereist bij de aanvraag aan de markt.

De backcasting die in 2023 is uitgevoerd heeft ons nog meer inzicht gegeven in waar we de prioriteit moeten leggen om een MKI=0 te realiseren in 2050. Deze inzichten zijn meegenomen in de prioritering van activiteiten voor 2024 van het programma circulaire economie en het onderzoek en innovatieprogramma.

De 'Uitvoeringsagenda Circulaire Economie 2023-2026' voor de gemeente Amsterdam is in november door de Raad aangenomen. De circulaire ambities en projecten van AGV zijn integraal opgenomen in deze agenda. Ook op het dossier 'effluent hergebruik' werkt AGV goed samen met de gemeente Amsterdam en zijn stappen gezet om effluent op termijn als bron voor industriewater in de Amsterdamse haven te gaan inzetten. Hiermee geven we invulling aan de strategische samenwerking tussen AGV en Amsterdam.

Ook is AGV door KIWA als eerste waterschap gecertificeerd voor trede 4 van de CO2-ladder. Ondanks dat het niet wettelijk verplicht is, wil AGV bij de CSRD-systematiek aansluiten. Daarom is in 2023 een CSRD-quickscan uitgevoerd en zijn we o.a. gestart met het ontwikkelen van value cases.

A5: Implementeren visie Aquathermie en energie uit zon en wind

Voor het operationaliseren van de visie AGV Aquathermie is budget beschikbaar gesteld. Het ontwikkelbudget wordt ingezet voor het verstevigen en doorontwikkelen van de huidige rol van AGV als vergunningverlener en bronbeheerder in relatie tot Aquathermie.

Verder zal het ontwikkelbudget onder meer worden aangewend voor externe advieskosten en ontwerpwerkzaamheden ten behoeve van de ontwikkeling van projecten en de verdere ontwikkeling van visie en beleid. De visie AGV Aquathermie is met een eerder bestuursvoorstel vastgesteld (BBV20.0472).

In 2023 lag de focus op het ontwikkelen van de pilotprojecten en een verdere samenwerking met de gemeenten in ons verzorgingsgebied.

Met het vertrek van verschillende medewerkers uit het team en de lastige invulling van de vacatures is het niet mogelijk gebleken de hoge ambitie in 2023 vast te houden. Hierdoor is in 2023 niet het gehele door AGV ter beschikking gestelde budget voor het operationaliseren van de visie AGV Aquathermie uitgenut.

A6: Netwerkstrategie klimaatadaptatie AGV

Vanuit een netwerkaanpak werken we in het AGV-gebied met onze gebiedspartners aan het geven van invulling aan klimaatadaptatie, met name met gemeenten, woningcorporaties en de groensector. Als gevolg van de besparingsopgave focussen we nu meer op waterbewustzijn, in plaats van alle thema's als wateroverlast, droogte, sponswerking, (drinkwater)besparing en waterkwaliteit, separaat bij onze partners onder de aandacht te brengen. Zo brengen we opgaven op het gebied van waterbeheer en drinkwater samen in de netwerkaanpak.

In 2023 hebben we ons in het kader van de netwerkstrategie gefocust op het uitvoerend niveau, zijnde woningcorporaties, de groensector en de bouwmarkten. Een algehele evaluatie van de netwerkaanpak is doorgeschoven naar 2024. Dit is gedaan zodat we de evaluatie in het perspectief kunnen plaatsen van het identiteitstraject van het waterschap, dat naar verwachting in 2024 gaat lopen.

A6: Innovatie

In ons gebied lopen we steeds meer tegen grenzen van het watersysteem aan vanwege alle ruimtelijke opgaven. Ons innovatieprogramma is noodzakelijk om een antwoord te kunnen vinden op huidige en toekomstige water- en bodemopgaven.

Niets is zo veranderlijk als het weer in Nederland. Waar we ons opmaakten voor alweer een droge zomer met tekorten aan water voor landbouw, natuur, industrie en drinkwater zien we in 2023 een regenrecord in Nederland en een hitteste record in de wereld. Dit maakt dat ons innovatieprogramma en de samenwerking in de watercyclus ertoe doet. We moeten manieren vinden om ons gebied klaar te maken voor de toekomst en slimme werkwijzen vinden om met die moeilijk voorspelbare extremen om te gaan. We zijn via ons onderzoek- en innovatieprogramma op zoek naar watercyclusperspectieven.

Ook dit keer hebben we mooie resultaten geboekt met het programma. Om echt impact te maken hebben we onderzocht voor welke RWZI's er kansen liggen voor gebruik van het effluent. Deze zoetwaterbron die altijd beschikbaar is, blijkt in de Amsterdamse haven een kansrijk alternatief te kunnen bieden voor het huidige industriewater. Ook zien we toegevoegde waarde van Artificial Intelligence (AI) in de watersector. Vooral heel praktisch: AI kan helpen in het verbeteren van onze bedrijfsprocessen.

We onderzoeken hoe we de uitstoot van lachgas (N₂O), het energieverbruik en de slibproductie kunnen beperken tegen zo laag mogelijke kosten en binnen de gestelde effluentnormen. Daarom hebben wij één van de zuiveringsstraten van de rioolwaterzuiveringsinstallatie Amsterdam-West ingericht als onderzoekstraat. In de onderzoekstraat maken we gebruik van aanvullende sensoren, data gestuurde regelingen en beslissingsondersteuning op basis van kunstmatige intelligentie. De eerste resultaten zijn veelbelovend en laten zien dat we met gebruik van AI tot mogelijk 50% op lachgas emissie kunnen besparen.

We dragen ook bij aan de energietransitie. We zien Aquathermie als een duurzaam en belangrijk alternatief voor aardgas. Maar wat zijn de gevolgen van Aquathermie voor het onderwaterleven? Om een antwoord op deze vraag te vinden, zijn we met een proefinstallatie onderzoek gestart bij de Sloterplas in Amsterdam Nieuw-West. Thermische energie uit oppervlaktewater (TEO) is het streven, maar liefst wel ecologisch verantwoord. De ecologische effecten worden de komende jaren onderzocht.

Er komen steeds meer microverontreinigingen in ons water. Steeds vaker zijn wij de "vuilnismannen" van het watersysteem. Stoffen worden via allerlei wegen op en in het water geloosd en de zorg voor het verwijderen van deze stoffen belandt bij ons. Allereerst hebben we veel aandacht voor monitoring. Want je moet eerst weten wat er in het water zit voordat je het eruit kan halen. Daarnaast bedenken we innovatieve manieren om de microverontreinigingen uit de bronnen van ons drinkwater en uit het afvalwater te halen.

A6: Innovatieplatform

De overgang van het gezamenlijke platform 'Winnovatie' in beheer van Het Waterschapshuis ging lastiger dan verwacht. Inmiddels zijn alle projecten weer zichtbaar op Winnovatie en hebben we aan het einde van 2023 weer een challenge georganiseerd in het kader van de maand van de geschiedenis.

Dit leverde 25 mooie verhalen op. Daarnaast is met alle deelnemende partijen ook besloten om het platform voor langere tijd te behouden. Dat is goed nieuws en versterkt de samenwerking tussen waterbedrijven.

4.2 VERPLICHTE PARAGRAFEN

4.2.1 Ontwikkelingen sinds het vorig begrotingsjaar

INTERNE ONTWIKKELINGEN

4.2.1.1 Bestuurlijke aangelegenheden

Algemeen bestuur

Het bestuur van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht kent een Algemeen en een Dagelijks bestuur. Het Algemeen bestuur bestaat uit dertig leden en is samengesteld uit personen die bepaalde belangen – categorieën – vertegenwoordigen, zoals benoemd in de Waterschapswet. AGV kent drie categorieën: ingezetenen (26 zetels), ongebouwd (2 zetels), eigenaren van natuurterreinen (2 zetels). De 26 bestuursleden van de eerste categorie (ingezetenen) zijn gekozen via de waterschapsverkiezingen. De bestuurszetels van de andere categorieën zijn 'geborgd', en deze bestuursleden worden benoemd, respectievelijk door de LTO en de Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren.

Op 15 maart 2023 vonden de Waterschapsverkiezingen plaats. Op 29 maart 2023 zijn de leden van het nieuwe Algemeen bestuur beëdigd. Op 22, 28 juni en 18 juli 2023 zijn de leden van het Dagelijks bestuur geïnstalleerd. Het Algemeen bestuur bestond eind 2023 uit de volgende personen:

Ingezetenen

PvdA: mevrouw B.H. de Buisonjé, de heer S.K. Deurloo, de heer A.J. Miedema (fractievoorzitter), mevrouw S. Akkaya, mevrouw L.E. van Halen, de heer Jan Kuilman

Water Natuurlijk: de heer S.E. Mager, de heer R.J. Groen (fractievoorzitter), mevrouw H. van Rijsse, mevrouw M.J.A. Visser

Partij voor de Dieren: de heer R.B.A. Schellingerhout (fractievoorzitter), de heer R.H.C. Sypkens, mevrouw C.A.M. Jonk, mevrouw C. Hulskamp.

VVD: mevrouw B.H.M. Wielage (fractievoorzitter), de heer L.A. Wieringa, de heer F.J. Blok, de heer J.H. Faas

BBB: de heer A. Grassi (fractievoorzitter), de heer R. Bouwman, de heer R. den Boer

AWP: de heer J.A.D. Nix (fractievoorzitter), mevrouw V.M. Bánki

CDA: de heer A.H. van Drooge (fractievoorzitter)

De Groenen: de heer M.A. Pontier (fractievoorzitter)

ChristenUnie: mevrouw A.C. Klein (fractievoorzitter)

Geborde zetels (benoemd door belangenorganisaties)

Ongebouwd: de heer A.J.T. van Rijn, de heer E.P. Hennipman (tot 31 december 2023)

Natuurterreinen: de heer H. Massop (fractievoorzitter), mevrouw H.M. Versteeg

Dagelijks bestuur (DB)

Het Dagelijks bestuur bestaat uit de volgende personen:

Dijkgraaf: mevrouw J.J. Sylvester

PvdA: mevrouw B.H. de Buisonjé, de heer S.K. Deurloo

Water Natuurlijk: de heer S.E. Mager

Partij voor de Dieren: mevrouw J.F. Bloemberg-Issa (extern DB-lid)

Ongebouwd: de heer A.J.T. van Rijn

4.2.1.2 Wijzigingen in bestuurssamenstelling

Op 15 maart 2023 hebben de Waterschapsverkiezingen plaatsgevonden. Van de 30 leden van het Algemeen bestuur zijn 8 leden herkozen uit de vorige bestuursperiode en 22 leden nieuw benoemd.

Op 22 juni is het Dagelijks bestuur uit de bestuursperiode 2019-2023 afgetreden met de installatie van de DB-leden mevrouw De Buisonjé, de heer Deurloo en de heer Mager. Op 28 juni is de heer Van Rijn geïnstalleerd en ten slotte is op 18 juli 2023 mevrouw Bloemberg geïnstalleerd als extern DB-lid.

Op 31 oktober 2023 heeft secretaris-directeur mevrouw Nottelman het Algemeen bestuur haar ontslag aangeboden. Het Algemeen bestuur heeft op 23 november 2023 conform haar verzoek mevrouw G. Nottelman per 1 februari 2024 eervol ontslag verleend, onder dankzegging voor de door haar jegens het waterschap in deze functie bewezen diensten.

Werkgeverscommissie SD AGV

Op 23 november 2023 heeft het Algemeen bestuur een werkgeverscommissie AGV ingesteld, bestaande uit:

De heer L.A. Wieringa (voorzitter)

De heer R. Bouwman

Mevrouw J.F. Bloemberg-Issa

Commissie voor de Geloofsbrieven

Volgens het Reglement van Orde is door de dijkgraaf voor de bestuursperiode 2023-2027 een Commissie voor de Geloofsbrieven benoemd, bestaande uit:

De heer H. Massop (voorzitter)

Mevrouw S. Akkaya

Mevrouw B.H.M. Wielage

Agendacommissie AB AGV

Op 23 november 2023 heeft het Algemeen bestuur een agendacommissie ingesteld. Deze commissie stelt de vergaderagenda's van Commissies en Algemeen bestuur vast inclusief spreektijden. Daarnaast adviseert de agendacommissie in zaken werkwijze AB en bestaat uit de voorzitters van de drie Commissies:

Mevrouw B.H. Wielage

De heer R.B.A. Schellingerhout

De heer A. Grassi

Mevrouw J.J. Sylvester (voorzitter)

De heer D. Koolstra (griffier)

Rekenkamer AGV

Op 23 november 2023 heeft het Algemeen bestuur voor een periode van 6 jaar de leden van de Rekenkamer AGV benoemd. De Rekenkamer AGV bestaat uit:

Mevrouw J.H. Lepage-Kwekkeboom (voorzitter)

De heer C.J. Groen

De heer V.C.F. Oostenbrink

Mevrouw S. Kunst is secretaris van de Rekenkamer AGV

4.2.1.3 Besluitvorming in 2022 (van belangrijke onderwerpen)

Besluiten Planning & Control-cyclus

9 februari 2023	Aanpassing Legesverordening AGV 2023
6 juli 2023	Jaarstukken AGV 2022
6 juli 2023	Bestuursrapportage AGV januari t/m april 2023
6 juli 2023	Eerste Begrotingswijziging AGV 2023
23 november 2023	Begroting AGV 2024
23 november 2023	Bestuursrapportage AGV januari t/m september 2023

23 november 2023	Verordening Verontreinigingsheffing AGV 2024
23 november 2023	Verordening Zuiveringsheffing AGV 2024
23 november 2023	Verordening Watersysteemheffing AGV 2024

Investeringsbesluiten

Bij de Begroting 2023 is een verzamelbesluit investeringen genomen. Aanvullend zijn de volgende investeringsbeslissingen genomen:

9 februari 2023	Voorkeursvariant en uitvoeringskrediet gemaal De Ruiters en gemaal Demmerik
6 juli 2023	Vorbereidingskrediet aanvullende zuiveringsstap rwzi Uithoorn en De Ronde Venen
12 oktober 2023	Maatregelenpakket Kaderrichtlijn Water 2023-2027
23 november 2023	Uitvoeringsprogramma deel 1 regionale waterkeringen 2015-2027
23 november 2023	Uitvoeringsprogramma deel 2 regionale waterkeringen 2024-2030

Organisatorisch

12 januari 2023	Versterken bestuurlijke samenwerking waterschap AGV met gemeente Amsterdam en regionale partners
6 juli 2023	Arbeidsovereenkomst SD in dienst van AGV

Verordeningen

9 februari 2023	Inspraakverordening
9 februari 2023	Verordening vergoedingen AB
19 april 2023	Reglement van Orde AB en aangepaste verordening vergoeding AB-leden

Benoemingsbesluiten

9 februari 2023	Tijdelijke benoeming AB-lid: mw. Klein
27 maart 2023	Benoeming ingezet tot AB-lid: mw. Akkaya, mw. Banki, dhr. Blok, dhr. Den Boer, dhr. Bouwman, mw. De Buissonjé, dhr. Deurloo, dhr. Van Drooge, dhr. Faas, dhr. Grassi, dhr. Groen, mw. Van Halen, mw. Hulskamp, mw. Jonk, mw. Klein, dhr. Kuilman, dhr. Mager, dhr. Miedema, dhr. Nix, dhr. Pontier, mw. Van Rijsse, dhr. Schellingerhout, dhr. Sypkens, mw. Visser, mw. Wielage, dhr. Wieringa
29 maart 2023	Commissie voor de geloofsbriefen: dhr. Massop, mw. Akkaya, mw. Wielage
19 april 2023	AB-lid mw. Versteeg
19 april 2023	Commissieleden: dhr. Lubbers, dhr. Naber, dhr. Den Hengst, dhr. Hogendoorn, mw. Oostveen, mw. Dekker, dhr. Slotema, dhr. Van Schaik
17 mei 2023	Commissieleden: dhr. Kreike, dhr. Nell, dhr. Bor, mw. Van Rijn, mw. Pletting, dhr. Stoffel, dhr. Drewes, mw. Romkema, dhr. Korenwinder, dhr. Woudenbergh
17 mei 2023	Begeleidingsgroep accountant: dhr. Blok, dhr. Van Drooge, dhr. Grassi, dhr. Kuilman, dhr. Nix
22 juni 2023	Commissielid: dhr. Vreugd
22 juni 2023	DB-leden: mw. De Buissonjé, dhr. Deurloo, dhr. Mager
28 juni 2023	DB-lid dhr. Van Rijn
18 juli 2023	Extern DB-lid mw. Bloemberg-Issa
12 oktober 2023	Klankbordgroep samenwerking watertaken
23 november 2023	Rekenkamer AGV: mw. Lepage, dhr. Groen, dhr. Oostenbrink
23 november 2023	Klankbordgroep kunstbeleid: dhr. Den Hengst, dhr. Naber, dhr. Stoffel, mw. Pletting
23 november 2023	Klankbordgroep belastingen: dhr. Den Hengst, dhr. Grassi, dhr. Van Drooge, dhr. Nix, mw. Dekker, dhr. Drewes, dhr. Pontier, dhr. Sypkens
23 november 2023	Werkgeverscommissie SD: dhr. Wieringa, mw. Visser (heeft zich teruggetrokken), mw. Bloemberg-Issa, dhr. Bouwman
23 november 2023	Agendacommissie AGV: mw. Sylvester, mw. Wielage, dhr. Schellingerhout, dhr. Grassi

4.2.1.4 Juridische procedures

Voor de juridische procedures wordt verwezen naar hoofdstuk 4.2.5 Weerstandsvermogen bij 'overige risico's'.

4.2.2 Incidentele baten en lasten

De uitgaven en inkomsten zijn dit jaar beïnvloed door posten die onverwacht of incidenteel van aard waren. In de begroting was hiermee geen rekening gehouden. Het betreft de volgende post:

- Dividenuitkering Nederlandse Waterschapbank € 347.000.

Bovenstaande opbrengsten worden nader verklaard bij de begroting naar kosten- en opbrengstsoorten (Hoofdstuk 5.3).

4.2.3 Onttrekkingen aan bestemmingsreserves en voorzieningen

De mutaties in de tariefegalisatiereserves zijn afhankelijk van het jaarresultaat per taak. In bijlage 4. Reserves en voorzieningen is de resultaatbestemming over het boekjaar 2022, zoals besloten in de AB-vergadering van 6 juli 2023, verwerkt.

4.2.4 Waterschapsbelastingen

De belastingheffing heeft betrekking op de verontreinigingsheffing, de zuiveringsheffing en de watersysteemheffing.

De **verontreinigingsheffing** is gebaseerd op de Waterwet en de Verordening Verontreinigingsheffing Amstel, Gooi en Vecht. Deze heffing wordt opgelegd aan gebruikers van woonruimten en bedrijfsruimten die direct afvalstoffen lozen op oppervlaktewater.

De **zuiveringsheffing** is gebaseerd op de Waterschapswet en de Verordening Zuiveringsheffing Amstel, Gooi en Vecht. De heffing wordt opgelegd aan gebruikers van woningen en bedrijven die indirect afvalstoffen lozen op oppervlaktewater via een riool of zuiveringstechnisch werk.

De **watersysteemheffing** wordt geheven op basis van de Waterschapswet en de Verordening Watersysteemheffing Amstel, Gooi en Vecht. Deze heffing wordt opgelegd aan eigenaren (of andere zakelijk gerechtigden) van een onroerende zaak. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar gebouwd, natuurterreinen en overig ongebouwd eigendom. Daarnaast wordt aan alle inwoners die op 1 januari een woonruimte in gebruik hebben een aanslag watersysteemheffing voor ingezetenen opgelegd.

Kwijtscheldingbeleid

AGV hanteert het meest soepele kwijtscheldingsbeleid dat binnen de wet- en regelgeving mogelijk is.

Zoals vrijwel alle waterschappen hanteert AGV de "100%-norm". Dat wil zeggen: om voor kwijtschelding in aanmerking te komen, moet men op of onder bijstandsnorm zitten. De kwijtscheldingsnorm voor AOW-gerechtigden ligt op het bedrag van de "kale" AOW-uitkering in plaats van de bijstandsnorm. Kwijtschelding is ook mogelijk voor (de privé)schulden van kleine ondernemers en er wordt rekening gehouden met de kosten van kinderopvang. De wettelijke mogelijkheid om de vermogensnormen te verruimen is toegepast.

Tarieven waterschapsbelastingen

De jaarlijks vast te stellen opbrengsten voor heffingen zijn bepaald aan de hand van de meerjarige tariefprognose van de kosten voor de zuiveringstaak en de watersysteemtaak afzonderlijk. Deze kosten worden geconfronteerd met de draagvlakken, waarvoor ook de meerjarenontwikkeling is ingeschat. Bij de meerjarige tariefprognose worden de beschikbare tariefegalisatiereserves betrokken.

In principe worden deze reserves voortschrijdend voor een termijn van 5 jaar volledig ingezet. Binnen de periode van 5 jaar moet er een volledige kostendekking zijn.

Voor de begroting 2023 zijn de volgende tarieven vastgesteld:

Heffingen	2023	2022	%	Eenheid
Zuiveringsheffing	€ 62,37	€ 57,73	8,0%	per vervuilingseenheid
Verontreinigingsheffing	€ 62,37	€ 57,73	8,0%	per vervuilingseenheid
Watersysteemheffing				
• Ingezetenen	€ 136,48	€ 123,26	10,7%	per woonruimte
• Gebouwd	0,012522%	0,012483%	0,3%	van de WOZ-waarde
• Natuurterreinen	€ 3,55	€ 2,24	58,5%	per hectare
• Overig: - ongebouwd	€ 91,99	€ 99,23	-7,3%	per hectare
- wegen	€ 183,98	€ 198,46	-7,3%	per hectare

4.2.5 Weerstandsvermogen

4.2.5.1 Algemeen

Volgens de verslaggevingsregels zijn waterschappen verplicht beleid te formuleren met betrekking tot het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre een organisatie in staat is om niet-begrote tegenvallers op te vangen zonder dat daardoor de taakuitoefening in het gedrang komt.

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de relatie tussen de beschikbare middelen (weerstandscapaciteit) en de risico's waarvoor geen dekking is in de begroting of die anderszins zijn gedekt, zoals middels beheersmaatregelen. Een waterschap is vrij om zelf te bepalen hoe zij daar verder inhoud aan geeft. AGV heeft het beleid met betrekking tot het weerstandsvermogen vastgelegd in de Nota Financieel Beleid AGV.

4.2.5.2 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit betreft de financiële mogelijkheden om calamiteiten en onvoorziene zaken op te vangen, zonder dat dat consequenties heeft voor de voortzetting van het bestaande beleid.

Het is AGV-beleid om eventuele risico's en calamiteiten zoveel mogelijk op de momenten waarop die zich voordoen financieel binnen de begroting op te lossen. Indien hiervoor geen of onvoldoende dekking gevonden kan worden, dan kan het waterschap 2 bronnen inzetten, te weten de algemene reserves en in het uiterste geval de belastingheffing.

Algemene reserves

AGV heeft algemene reserves ingesteld voor het opvangen van financiële gevolgen van eventuele calamiteiten en onzekere gebeurtenissen. De algemene reserve heeft per ultimo 2023 een stand van afgerond € 0,1 miljoen negatief bereikt. Het bestuur heeft in de Begroting 2024 maatregelen genomen om de algemene reserve weer aan te zuiveren (een dotatie aan de algemene reserve zuiveringsbeheer € 13 miljoen en het vormen van een Algemene risicoreserve van € 15 miljoen).

Binnen het eigen vermogen heeft AGV een aantal bestemmingsreserves, die vanwege de vastgestelde bestemming niet tot de weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend.

Onbenutte belastingcapaciteit

Anders dan gemeenten en provincies zijn waterschappen volledig autonoom waar het gaat om de vaststelling van belastingtarieven. Dat biedt waterschappen de mogelijkheid om onvoorziene financiële tegenvallers, voor zover daar geen andere dekking voor is, in het uiterste geval op te vangen door een verhoging van de (toekomstige) tarieven. Dit wordt aangeduid als 'onbenutte belastingcapaciteit'. In beginsel is de onbenutte belastingcapaciteit onbeperkt. Bij het bepalen van de belastingtarieven gaat het AGV-bestuur uit van een gelijkmatige tariefontwikkeling.

4.2.5.3 Risico's

Risicomanagement

Het herkennen en het effectief beheersen van risico's, zoals het voorkomen van overstromingen en voorkomen van vervuiling van rivieren, kanalen en plassen, is een continue proces en behoort tot de primaire taken van AGV. Zoals iedere andere organisatie heeft ook AGV rekening te houden met de kans dat er ongewenste gebeurtenissen, ofwel risico's, optreden die negatieve gevolgen kunnen hebben op de uitvoering van haar taken en de realisatie van de beoogde doelen.

Risicoanalyses geven inzicht in de omvang van de zogenaamde financiële restrisico's waar AGV mee te maken heeft. Het bepalen van de omvang van de financiële restrisico's is belangrijk omdat het de basis vormt voor het bepalen van de gewenste minimale omvang van de weerstandscapaciteit; de minimale financiële buffer die aangehouden moet worden om te voorkomen dat een ongewenste gebeurtenis die niet anderszins financieel is afgedekt (door bijvoorbeeld verzekeringen en/of voorzieningen) de financiële huishouding van AGV ernstig verstoort. De omvang van de weerstandscapaciteit is gelijk aan de algemene reserve.

Er zijn er diverse risicoanalyses uitgevoerd op het Waterbeheerprogramma (WBP) van AGV om de omvang van de weerstandscapaciteit te onderbouwen. In 2024 zullen meer risicoanalyses op het WBP uitgevoerd worden om de omvang van de weerstandscapaciteit verder te onderbouwen en indien nodig aan te passen.

Halverwege 2023 is gestart met de jaarlijkse actualisatie van de toets op het basisbeveiligingsniveau (BBN-toets) van de processen (en onderliggende applicaties) van AGV. Met deze toets wordt bepaald of de standaardmaatregelen uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) afdoende zijn. Dit gebeurt aan de hand van de criteria Betrouwbaarheid, Integriteit en Vertrouwelijkheid. De BBN-toets wordt begeleid door de Risicomanager. Er zijn negen sessies afgerond in 2023; vanwege de volle agenda's worden een paar sessies doorgeschoven naar begin 2024.

In het tweede kwartaal zijn in meerdere risicosessies de belangrijkste strategische/tactische risico's van de afdeling Klantenservice en Betalingen (KS&B) geïdentificeerd en geprioriteerd om het proces op hoofdlijnen te kunnen aansturen en bijsturen. In het derde kwartaal is er vervolgens een start gemaakt met risicoanalyses op operationeel niveau van de meest kritieke subprocessen van KS&B. Hierbij worden de belangrijkste operationele risico's van de subprocessen geïdentificeerd en geprioriteerd en worden benodigde beheersmaatregelen bepaald. Dit zorgt ervoor dat meer grip gaat ontstaan in de uitvoering. Naar verwachting zullen de risicoanalyses op operationeel niveau in het tweede kwartaal van 2024 gereed zijn.

Restrisico's

Realisatiegraad voorgenomen investeringen

De afgelopen jaren is gebleken dat de realisatiegraad van de voorgenomen investeringen achterblijft. Het gevolg van het niet realiseren van de voorgenomen investeringen is dat het behalen van resultaten en effecten later in de tijd plaats heeft, zoals bijvoorbeeld de maatregelen kaderrichtlijn water (KRW). Een beheersmaatregel is dat in de meerjareninvesteringsplanning een deel overprogrammering wordt toegepast om in te kunnen spelen op veranderingen en daarmee te kunnen schuiven in werkzaamheden waar het mogelijk en passend is. In financiële zin is het risico afgetopt door in de begroting uit te gaan van een realisatiegraad van 70% van de meerjarige investeringsplanning.

Renterisico

AGV is vanwege de toegepaste methodiek voor de lange financiering beperkt gevoelig voor renteschommelingen. De te financieren boekwaarde van alle aanwezige activa is grotendeels afgedekt door langlopende geldleningen met een vaste rente. Het ongedekte deel wordt zo lang mogelijk (binnen de toegestane grenzen van de kasgeldlimiet) gefinancierd via de rekening-courant met de Nederlandse Waterschapsbank. Ter beperking van de financieringskosten vanwege renteschommelingen wordt het kredietlimiet (rood staan), waarvoor aantrekkelijke voorwaarden geldt, zo ruim mogelijk benut.

Opbrengsten uit belastingen

Binnen de huidige macro-economische trends bestaat een mogelijk toenemend risico op het oplopen van achterstallige betalingen, met name bij de betaalmethode handmatig. Een adequaat herinneringsproces is van belang om openstaande heffingen snel op te kunnen volgen. Anders neemt uiteindelijk het risico op oninbaarheid verder toe. In de voorliggende begroting is een inschatting gemaakt op de mate van oninbaarheid (€ 3 miljoen) en kwijtschelding (€ 16 miljoen).

Governancetraject

Een onzekerheid is gelegen in het governancetraject, waarin de aansturing en inrichting van Waternet tegen het licht wordt gehouden. De onzekerheid betreft niet alleen de direct aan (de voorbereiding en implementatie van) de besluitvorming verbonden kosten, maar ook het effect op de mobiliteit van de medewerkers van Waternet. De invulling van vacatures verloopt moeizaam of mondt noodgedwongen uit in een beroep op externe inzet. Deze ontwikkeling brengt materiële onzekerheden met zich mee, die mogelijk kunnen leiden tot een grotere bandbreedte van afwijkingen in de realisatie ten opzichte van de begroting.

Waterbeheerprogramma 2022-2027

Risicoanalyses geven inzicht in de omvang van de zogenaamde financiële restrisico's waar AGV mee te maken heeft. Het bepalen van de omvang van de financiële restrisico's is belangrijk omdat het de basis vormt voor het bepalen van de gewenste minimale omvang van de weerstandscapaciteit; de minimale financiële buffer die aangehouden moet worden om te voorkomen dat een ongewenste gebeurtenis die niet anderszins financieel is afgedekt (door bijvoorbeeld verzekeringen en/of voorzieningen) de financiële huishouding van AGV ernstig verstoort. De omvang van de weerstandscapaciteit is gelijk aan de algemene reserve.

Er zijn er diverse risicoanalyses uitgevoerd op het Waterbeheerprogramma (WBP) van AGV om de omvang van de weerstandscapaciteit te onderbouwen. In 2024 zullen meer risicoanalyses op het WBP uitgevoerd worden om de omvang van de weerstandscapaciteit verder te onderbouwen en indien nodig aan te passen. Op basis van de inzichten uit de huidige risicoanalyses en de mogelijkheden voor bijsturing is er vooralsnog geen aanleiding om de omvang van het weerstandsvermogen aan te passen.

PFAS

De vastgestelde kaders voor PFAS beschermen mens en milieu. In de projecten van AGV/Waternet wordt inmiddels standaard rekening gehouden met het benodigde onderzoek dat hiervoor nodig is. Het toepassen van de nieuwe regels heeft in 2023 niet tot budgetoverschrijdingen geleid.

Koepelvrijstelling

Besloten is om de koepelvrijstelling uit te faseren omdat wordt voorzien dat de toepassing ervan in een steeds hogere mate een rem zet op toekomstige innovatieve projecten en samenwerkingen met derden. Met de fiscus is overeenstemming bereikt om met ingang van 1 januari 2025 de koepelvrijstelling niet meer toe te passen. Gedurende 2024 zullen de financiële systemen worden aangepast aan de nieuwe situatie zodat deze op 1 januari 2025 operationeel zullen zijn.

Verzoek schadevergoeding Noorderpark

Ter uitvoering van het watergebiedsplan Noorderpark is door AGV medio 2018 een compensatieaanbod gedaan van circa € 40.000 aan een bewoonster. Deze kon zich niet vinden in dat bod en heeft in november 2018 een verzoek om nadeelcompensatie ingediend op basis van hoofdstuk 6 van de Keur AGV 2017 (voorheen de Verordening schadevergoeding). Het waterschap heeft advies ingewonnen en de nadeelcompensatie bepaald op € 40.000, hetzelfde bedrag dat in eerste instantie als compensatieaanbod was gedaan. Verzoekster heeft bezwaar gemaakt tegen dat besluit. Op basis van het advies van de bezwaarschriftencommissie is besloten een nieuw extern deskundigenadvies nadeelcompensatie aan te vragen. Op basis van de uitgebrachte externe adviezen is een besluit op bezwaar genomen waarin de hoogte van de nadeelcompensatie niet is gewijzigd en ook is bepaald op € 40.000. Tegen dit besluit is beroep ingesteld. De hoogte van de claim op basis van het verzoek is € 2.393.970. Onder andere wordt € 2.000.000

geclaimd als gevolg van het vervallen van bouwmogelijkheden, vanwege vernatting. In het externe deskundigenadvies werd daarover geconcludeerd dat deze vermogensschade niet is aangetoond, noch het gevolg kan zijn van de uitvoering van het watergebiedsplan. Geadviseerd is om het besluit van AGV op het verzoek om nadeelcompensatie te handhaven. De kans van slagen van dit deel van de claim wordt dan ook klein geacht. In theorie bedraagt echter het maximale risico blijkens de hoogte van de claim € 2.350.000.

Schade dijkverbetering Vreelandseweg, Nigtevecht

De eigenaren van twee woningen (onder een kap) aan de Vreelandseweg te Nigtevecht zijn twee procedures gestart om de schade aan hun woningen ná dijkverbeteringswerkzaamheden vergoed te krijgen. De eigenaren hebben een verzoek om schadevergoeding (nadeelcompensatie) gedaan. Het waterschap heeft dit verzoek aanvankelijk aangehouden (omdat het waterschap ook aansprakelijk is gesteld voor dezelfde schade) maar zal het verzoek, voorlopig begroot op € 146.676, alsnog conform hoofdstuk 4 van de Keur behandelen omdat het daartoe is gehouden. De eigenaren hebben het waterschap ook gedagvaard (op grond van onrechtmatige daad). Zij hebben Waternet, de aannemer en een adviesbureau eveneens gedagvaard voor dezelfde schade. De zaken worden gevoegd behandeld door de rechtbank Amsterdam. De eigenaren hebben in deze procedure geen schadebedrag genoemd maar vragen aan de rechtbank om de hoogte van de schade te laten bepalen. Het waterschap en Waternet worden in deze zaak vertegenwoordigd door de verzekeringsmaatschappij. De verzekeringsmaatschappij heeft op voorhand aangegeven dat een eventuele vergoeding voor schade aan een van de woningen buiten de polisdekking valt vanwege de fundering van de woning. Op 28 september 2023 heeft een comparitie van partijen plaatsgevonden.

Claim schade aan hoogspanningskabel Lage Klompweg

In 2016 en 2017 heeft AGV een dijkverbetering uitgevoerd aan de Lage Klompweg in Nigtevecht. Tijdens het project heeft de aannemer een houten stuw geplaatst als vervanging van een betonnen stuw. Bij de plaatsing is kennelijk een hoogspanningskabel geraakt met beschadiging van de kabel tot gevolg. Medio 2020 heeft de netbeheerder AGV hiervoor aansprakelijk gesteld. De geleden schade zou € 708.000 bedragen. AGV heeft de claim bij zijn verzekeraar gemeld en inmiddels van de hand gewezen richting de netbeheerder.

Claim gemeente Gooise Meren

AGV heeft op 14 mei 2020 een watervergunning verleend voor het wijzigen van de oeverinrichting langs de Oostelijke Vestingwallen en de Schapenkade in Muiden. Tijdens een vooroverleg heeft het waterschap als randvoorwaarde meegegeven dat de damwand langs de wallen maximaal 10 cm boven het hoogste streefpeil in de boezem mag uitsteken. Dit om de ecologische waarden van de oever te beschermen. Het hoogste streefpeil is NAP -0,30 m, zodoende is de gemeente in het definitieve ontwerp uitgegaan van een damwand op NAP -0,20 m. Achteraf blijkt dat het peil ter plekke al regelmatig boven NAP -0,20 m uitkomt. Bijvoorbeeld bij zware regenval. Met als gevolg dat er water over de beschoeiing loopt, waardoor de achterliggende oever (talud van de vestingwal) beschadigd wordt. Dit hadden wij als waterschap kunnen weten. We hadden dan ook moeten voorschrijven dat de beschoeiing hoger, bijvoorbeeld op NAP 0,0 m moet worden aangelegd. De gemeente Gooise Meren moest daarom de beschoeiing verhogen om verdere schade aan de oever te voorkomen. De afgevaardigde van het Dagelijks bestuur is overleg met de gemeente Gooise Meren en verzekeraar van AGV gekomen tot een minnelijke regeling tussen betrokken partijen. Er is overeenstemming bereikt over een schadeclaim ter hoogte van € 246.264,80. Deze overeenstemming heeft geleid tot een positieve afwikkeling van de claim en zal worden opgenomen in de financiële verslaglegging van het huidige boekjaar. De specifieke details en financiële gevolgen van deze overeenkomst zullen worden opgenomen in de toelichting op de jaarrekening.

4.2.6 Financiering

4.2.6.1 Algemeen

Overeenkomstig artikel 108 van de Waterschapswet heeft het Algemeen bestuur de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie AGV vastgesteld, die betrekking heeft op 'het financieel beleid, het financieel beheer en de financiële organisatie' van het waterschap. In artikel 14 van de verordening zijn de regels met betrekking tot de financieringsfunctie opgenomen.

De regels bevatten de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie, alsmede inzake de administratieve organisatie van de financieringsfunctie, daaronder begrepen taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening.

Naast de verordening is de financieringsparagraaf een belangrijk instrument voor het sturen en beheersen van, verantwoord over en toezicht houden op de treasuryfunctie. De treasury is er primair op gericht om betrouwbare en degelijke financiering van de AGV-activiteiten te realiseren.

In deze paragraaf worden de interne en externe ontwikkelingen en de resultaten met betrekking tot de treasuryfunctie over het jaar 2023 nader toegelicht.

4.2.6.2 Financiering

Korte financiering

Korte financiering vindt geheel plaats via de rekening-courant van de Nederlandse Waterschapsbank (NWB). Bij de 'geldmarkt-plus rekening' is de te betalen c.q. te ontvangen rente boven een stand van € 500.000 gelijk aan de Euribor tarieven van de ECB. Tot het gestelde grensbedrag geldt bij een credit- en debetstand een opslag, respectievelijk aftrek van 0,25%. Deze bepalingen zijn marktconform te noemen.

Lange financiering

De leningenportefeuille bestond per 31-12-2023 uit 54 geldleningen met een restantwaarde van € 842 miljoen. Het gemiddelde rentepercentage van de (langlopende) leningenportefeuille bedroeg eind 2023 afgerond 2,24% (exclusief de leningen voor de RWZI Amsterdam-West bedroeg het rentepercentage 1,89%).

In 2023 zijn 3 langlopende geldleningen aangetrokken:

€ 40 miljoen tegen een rente van 3,360%, looptijd 40 jaar

€ 20 miljoen tegen een rente van 3,810%, looptijd 35 jaar

€ 43 miljoen tegen een rente van 3,780%, looptijd 2 jaar

De eerste twee leningen waren bestemd voor de financiering van diverse investeringsobjecten van AGV.

De laatste lening is aangetrokken om in de extra liquiditeitsbehoefte te voorzien als gevolg van focus op het voorkomen van verjaring van de belastingaanslagen uit 2021. Met het aantrekken van beide leningen is binnen de planning van de begroting gebleven, waarin werd uitgegaan van een maximale financieringsbehoefte van € 103 miljoen.

Het Algemeen bestuur heeft in november 2023 (BBV23.0401) het mandaat om langlopende leningen aan te trekken verhoogd van € 77 miljoen tot € 103 miljoen. Reden hiervoor was om het mogelijk te maken om de lening van € 43 miljoen aan te kunnen trekken.

Daarnaast is een lening van € 2,3 aangetrokken voor de inbreng van eigen vermogen, door AGV, in het AGV-HVC Windpark BV (BBV23.0376).

4.2.6.3 Risicobeheer

In de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FiDO) is een aantal verplichtingen vastgelegd waaraan minimaal dient te worden voldaan, namelijk de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Daarnaast wordt bij de financiering te allen tijde het uitgangspunt aangehouden dat dit alleen plaatsvindt ten behoeve van de uit te voeren publieke taak, zoals die via de Waterschapswet aan AGV is opgedragen.

Toetsing kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is ingesteld met het doel om grote schommelingen in de rentelasten te vermijden. Deze schommelingen zouden kunnen ontstaan wanneer in te grote mate met kort geld wordt gefinancierd. De limiet mag niet worden overschreden door het totaal van de netto vlottende schuld en de overige korte schuld (< 1 jaar). Als de kasgeldlimiet wordt overschreden moet in principe de tijdelijke korte financiering worden omgezet in geldleningen met een lange looptijd (≥10 jaar).

De kasgeldlimiet bedraagt voor AGV 23% van het totaal van de begroting en is voor 2023 gelijk aan € 55,4 miljoen.

In de onderstaande tabel is over 2023 per kwartaal de toetsing van de kasgeldlimiet weergegeven.

Kasgeldlimiet	2023	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie
(bedragen x € 1.000)		1e	2e	3e	4e
		kwartaal	kwartaal	kwartaal	kwartaal
Toegestane kasgeldlimiet (1)					
In % van de grondslag: 23					
- grondslag (= begrotingstotaal)		240.752	240.752	240.752	240.752
- bedrag kasgeldlimiet		55.400	55.400	55.400	55.400
Omvang vlottende schuld (2)		153.786	152.180	177.592	154.178
Vlottende middelen (3)		1.174	1.005	999	997
<u>Toets kasgeldlimiet</u>					
Totaal netto vlottende schuld (4); (2-3)		152.612	151.175	176.593	153.181
Toegestane kasgeldlimiet (1)		55.400	55.400	55.400	55.400
Ruimte (+) Overschrijding (-); (1-4)		-97.212	-95.775	-121.193	-97.781

In 2023 werd de toegestane kasgeldlimiet overschreden, zoals weergegeven in de tabel. Deze overschrijding is gerapporteerd aan de toezichthouders. Er is een plan ter verbetering van de kasgeldlimiet opgesteld en ingediend bij de toezichthouders.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de in 2023 aangetrokken en in 2024 af te lossen (kas)geldleningen als gevolg van de vertraging van de belastingaanslagoplegging.

Valutatatum	Bedrag	Looptijd	Opmerking
6 februari 2023	€ 40 miljoen	kortlopend	Af te lossen februari 2024
13 april 2023	€ 15 miljoen	kortlopend	Af te lossen maart 2024
17 mei 2023	€ 40 miljoen	kortlopend	Af te lossen mei 2024
16 augustus 2023	€ 25 miljoen	kortlopend	Af te lossen juli 2024
6 september 2023	€ 25 miljoen	kortlopend	Af te lossen augustus 2024
Totaal aangetrokken in 2023	€ 145 miljoen		

Renterisico lange of vaste schuld

In de Wet FiDO wordt ter beperking van de lange termijn renterisico's een risiconorm gehanteerd. Zoals uit onderstaande tabel blijkt, is de renterisiconorm in 2023 niet overschreden.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld 2023		x €1.000
Renterisico's		
1.a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0
1.b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0
2.	Netto renteherziening op vaste schuld (1.a-1.b)	0
3.a	Nieuw aangetrokken vaste schuld	105.354
3.b	Nieuw verstrekte leningen	0
4.	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3.a-3.b)	105.354
5.	Betaalde aflossingen	55.586
6.	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	55.586
7.	Renterisico op vaste schuld (2+6)	55.586
Renterisiconorm		
8.	Begrotingstotaal	240.752
9.	Percentage renterisiconorm (%)	30
10.	Renterisiconorm (8*9/100)	72.226
Toets renterisiconorm		
10.	Rente risiconorm	72.226
7.	Renterisico op vaste schuld	55.586
11. Ruimte (+) / Overschrijding (-); (10-7)		16.639

De renterisiconorm heeft als doel bovenmatige risico's op de langlopende schulden te voorkomen. De opbouw en samenstelling van het langdurig vreemd vermogen moet zodanig zijn dat risico's door renteaanpassingen en herfinanciering van leningen worden gereduceerd. Deze norm bedraagt voor de waterschappen 30% van het begrotingstotaal.

Rentegevoeligheid

AGV is vanwege de toegepaste methodiek van financiering beperkt gevoelig voor rente schommelingen. De te financieren boekwaarde van alle aanwezige activa zijn geheel afgedekt door langlopende geldleningen met een vaste rente. Het ongedekte deel wordt zolang als mogelijk (binnen de toegestane grenzen van de kasgeldlimiet) gefinancierd via de rekening courant met de Nederlandse Waterschapsbank. Er is een kredietlimiet (rood staan) van € 45 miljoen, waarvoor aantrekkelijke voorwaarden gelden.

Ter beperking van de financieringskosten wordt deze faciliteit zo ruim mogelijk benut. Renteschommelingen kunnen enerzijds zijn op de zogenaamde korte rente en is merkbaar op de rekening-courant met een maximale limiet van € 45 miljoen én anderzijds op de zogenaamde lange rente, die gevolgen kan hebben op de financiering van toekomstige investeringsprojecten.

Bij een rentestijging op zowel de korte als de lange rente van 1% zou het effect circa € 1,3 miljoen op jaarbasis kunnen zijn (1% van € 45 miljoen kort geld plus 1% van € 80 miljoen lang geld zijnde over het gemiddeld investeringsvolume per jaar). Dit zou een effect kunnen hebben van 0,564% op de exploitatiebegroting van totaal € 242 miljoen met een evenredig effect op de tarieven.

4.2.6.4 Omslagrente

De omslagrente kan worden geformuleerd als de totale rentekosten (van langlopende geldleningen, kasgeldleningen plus van financiering via de rekening-courant) uitgedrukt in een percentage van de te financieren boekwaarde van investeringen. Voor 2023 werd dit percentage begroot op 2,2%, bij een neutraal financieringstekort.

Het percentage is exclusief de financiering van de RWZI Amsterdam-West, waarvoor een afzonderlijke projectfinanciering is afgesloten. Het werkelijke percentage 2023 is uitgekomen op 2,2841%. De berekening van het rente omslag percentage is uitgewerkt in bijlage 7.

4.2.6.5 Schatkistbankieren

De decentrale overheden zijn volgens de Wet Fido verplicht om al hun overtollige liquide middelen, boven een bepaald drempelbedrag, aan te aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën (in de vorm van een rekening-courant zoals bij een bank). Over de aangehouden middelen wordt een voor de Staat marktconforme rente vergoed.

Om te kunnen Schatkistbankieren (SKB) is AGV aangemeld bij het “Agentschap Schatkistbankieren” van het ministerie van Financiën. In 2021 beschikte AGV niet over overtollige liquide middelen. Om de rentelasten te beperken wordt altijd gewerkt vanuit een schuldpositie in rekening-courant. Hiertoe heeft AGV een kredietlimiet van € 45 miljoen bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB).

Het rekening-courant saldo van AGV bij het ministerie van Financiën in het kader van SKB bedraagt dus nul euro.

4.2.6.6 Administratieve organisatie

In de ‘Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie AGV’ (verordening ex art. 108 Waterschaps- wet) is de rolverdeling bij de uitvoering van de treasurytaken aangegeven. Tevens zijn ook de functiescheiding en de procedures vermeld.

4.2.6.7 Informatievoorziening

Periodiek wordt het uitgevoerde beleid getoetst aan het in de verordening beschreven beleid. In de 1^e en 2^e Bestuursrapportage is het bestuur gerapporteerd over het uitgevoerde beleid.

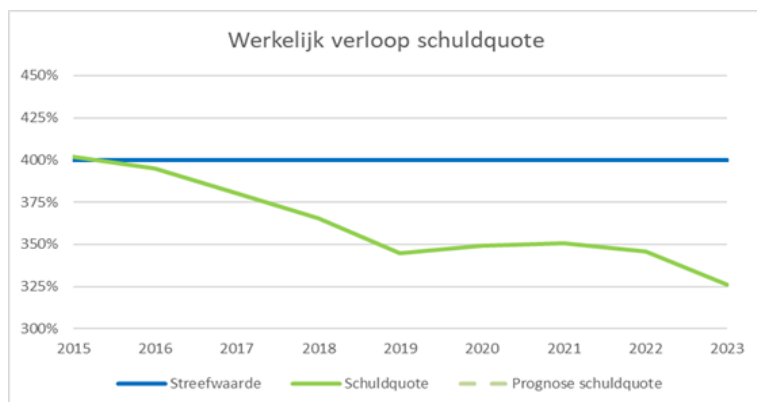
4.2.7 Vreemd vermogen

Het vreemde vermogen van AGV bestaat uit een leningenportefeuille, die per eind 2023 € 842 miljoen bedraagt. Hiermee is de totale boekwaarde van investeringen gefinancierd. Door investeringen neemt de behoefte aan vreemd vermogen toe; door afschrijving neemt dit af. Daarnaast zijn mutaties op reserves, die voor financiering kunnen worden ingezet, van invloed op het aan te trekken vreemd vermogen.

Schuldquote

De schuldquote geeft de verhouding aan tussen de schulden (leningen) ten opzichte van de jaarlijkse netto opbrengst waterschapsbelastingen. Er is niet gekwantificeerd of genormeerd (ook niet in de Wet Hof) wat de maximale schuldpositie van decentrale overheden zou mogen zijn.

Ten opzichte van het begrote percentage van 359% is de schuldquote over 2023 uitgekomen op 326% (2022 346%).

In Begroting 2025 zal meer aandacht worden besteed aan de ontwikkeling van de schuldquote in het perspectief van de verwachte ontwikkeling van de investeringen en belastingopbrengsten.

4.2.8 Verbonden partijen

Onder verbonden partij wordt verstaan: Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het waterschap een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Onder financieel belang wordt verstaan, een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt;

AGV kent 4 verbonden partijen (VP): de Stichting Waternet, de Gemeenschappelijke Regeling Het Waterschapshuis, de Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking en de Unie van Waterschappen. Daarnaast is AGV aandeelhouder in NWB Bank, AGV Groengas BV, AquaMinerals BV en de AGV-HVC Windpark BV.

Waternet	
Rechtsvorm	Stichting
Vestigingsplaats	Amsterdam
Publiek belang dat met VP behartigd wordt	Het uitvoeren van alle waterschapstaken die aan AGV zijn opgedragen.
Wijze van behartiging	Waternet is opgericht door AGV en de gemeente Amsterdam. Beide opdrachtgevers zijn vertegenwoordigd in het bestuur van Waternet in de persoon van respectievelijk de dijkgraaf van AGV en de verantwoordelijke wethouder van de gemeente Amsterdam voor de watertaken. De middelen worden binnen de gezamenlijke stichting Waternet georganiseerd. Beide opdrachtgevers behouden het politiek primaat en mandateren dit jaarlijks via de begroting.
Hoogte financiële relatie met AGV in 2023	€ 88,3 miljoen
Bereikte resultaten	De aan Waternet opgedragen taken zijn doelmatig en efficiënt uitgevoerd.
Risico's vanwege de relatie met de VP	Waternet is opgericht door AGV en de gemeente Amsterdam. Voor AGV verzorgt Waternet alle waterschapstaken. Voor Amsterdam zorgt Waternet voor de riolering, de drinkwatervoorziening, en het ondiepe grondwater. Zowel de gemeente Amsterdam als AGV zijn in verhouding van de kosten van de opgedragen taken volledig aansprakelijk voor eventuele tekorten van Waternet. Voor AGV is dit aandeel 37%, dat onder andere van toepassing is op de garantstellingen: Waternet heeft geldleningen met een oorspronkelijk bedrag van € 138,6 miljoen aangetrokken waarvan de restantleningen per 31-12-2023 € 64,8 miljoen bedraagt. Daarnaast heeft Waternet een rekeningcourantkrediet faciliteit die op 31-12-2023 € 24,2 miljoen bedraagt (roodstand).

Het Waterschapshuis	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Amersfoort
Publiek belang dat met VP behartigd wordt	Ondersteuning AGV - met name op het vlak van automatisering en ICT bij het uitvoeren van diens taken.
Wijze van behartiging	Het Waterschapshuis is opgericht door alle waterschappen tezamen. AGV is lid van het algemeen bestuur van Het Waterschapshuis en wordt daarin vertegenwoordigd door een lid van het Dagelijks bestuur van AGV.
Hoogte financiële relatie met AGV in 2023	€ 375.000
Bereikte resultaten	De opgedragen taken zijn doelmatig en efficiënt uitgevoerd.
Risico's vanwege de relatie met de VP	De waterschappen dus ook AGV zullen op grond van artikel 41 van de Gemeenschappelijke regeling er steeds voor zorgdragen dat Het Waterschapshuis te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Unie van Waterschappen (UvW)	
Rechtsvorm	Vereniging
Vestigingsplaats	Den Haag
Publiek belang dat met VP behartigd wordt	Behartiging van de belangen van de Nederlandse waterschappen op nationaal, Europees en internationaal niveau, alsmede de ontwikkeling van een gezamenlijke visie en het bepalen van gezamenlijke standpunten van haar leden en het verlenen van service aan haar leden.
Wijze van behartiging	In de ledenvergadering hebben de voorzitters van alle waterschappen zitting.
Hoogte financiële relatie met AGV in 2023	Contributie: € 665.000
Bereikte resultaten	De taken zijn doelmatig en efficiënt uitgevoerd.
Risico's vanwege de relatie met de VP	De UvW heeft een rekening-courantkrediet faciliteit tot maximaal € 2 miljoen waarvan AGV voor 6% garant staat. AGV staat garant voor de 25-jaars geldlening (mei 2017) van de UvW ter financiering van het kantoorpand. De restantwaarde van de geldlening bedraagt € 4,56 miljoen, waarvan AGV voor maximaal 6% garant staat (€ 330.000). Oorspronkelijk lening bedrag bedraagt afgerond € 6 miljoen.

Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking (GR-Slibverwerking)	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Vestigingsplaats	Rotterdam
Publiek belang dat met VP behartigd wordt	Waterschap AGV vindt het van belang om het slib op een zo duurzaam mogelijke wijze en tegen op termijn zo laag mogelijke maatschappelijke kosten te (laten) verwerken. Op basis van die afweging heeft het Algemeen bestuur op 2 juli 2020 het principebesluit genomen om het zuiveringsslib te laten verwerken via de beoogde slibdrooginstallatie van en bij N.V Huisvuilcentrale HVC (HVC) in Alkmaar en tevens het gedroogde slib in beheer van HVC te verwerken. Voorwaarde voor de verwerking van slib door en bij HVC is deelname door Waterschap AGV in HVC.
Wijze van behartiging	Binnen deze Gemeenschappelijke Regeling werkt het Dagelijks bestuur van Waterschap AGV samen met de andere dagelijks besturen van de in HVC deelnemende waterschappen.
Hoogte financiële relatie met AGV in 2023	Waterschap AGV heeft 114 aandelen B (16,7%) van HVC verworven en heeft deze vervolgens overgedragen aan de Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking. Waterschap AGV heeft aan HVC een achtergestelde lening ter beschikking gesteld met een looptijd van 15 jaar. In 2023 is de 2e helft van de lening verstrekt voor een bedrag van € 1,37 miljoen Het totaalbedrag van de lening bedraagt € 2,75 miljoen.
Bereikte resultaten	De slibverwerking is doelmatig en efficiënt uitgevoerd.
Risico's vanwege de relatie met de VP	Waterschap AGV staat, samen met de andere in de GR Slib deelnemende waterschappen, garant voor uitstaande en toekomstige leningen die HVC aangaat voor alle slibactiviteiten. De totale garantstelling voor de GR stijgt van € 34,7 miljoen (eind 2022) naar € 45,9 miljoen (eind 2023, nog onder voorbehoud jaarverslag HVC) door de investering in de slibdrooginstallatie. AGV staat naar rato van het aandeelhouderschap in de GR Slib garant (16,7%). Voor de garantstelling ontvangt de GR jaarlijks een provisie. Deze provisie bedraagt 1% van het bedrag aan uitstaande geldleningen per 31 december van het voorgaand kalenderjaar.

Daarnaast heeft AGV een financiële relatie met onderstaande partijen:

- Waterproef;
- Wereld Waternet.

De bestuurlijke relatie met Wereld Waternet loopt inhoudelijk via de AGV-portefeuillehouder Internationaal en beheersmatig via verbonden partij Stichting Waternet. De bestuurlijke relatie met Waterproef loopt via verbonden partij Stichting Waternet.

Deelnemingen

De maatschappij staat voor grote opgaven zoals de aanpak van klimaatverandering en de transitie naar een circulaire economie, waarin grondstoffen worden teruggewonnen en hergebruikt. AGV heeft de ambitie een bijdrage te leveren aan deze opgaven. Veelal gaat het hierbij om het uitvoeren van voor het waterschap nieuwe activiteiten die in het verlengde liggen van de huidige activiteiten van het waterschap. Het waterschap wil zeggenschap op deze activiteiten behouden en tegelijkertijd kan het noodzakelijk zijn om deze op afstand te organiseren door deze onder te brengen in een deelneming van AGV. Deze noodzaak kan gelegen zijn in het beperken van financiële of organisatorische risico's of om in te kunnen spelen op veranderende omstandigheden. AGV heeft een deelnemingenbeleid vastgesteld dat een afwegingskader vormt voor het starten en juridisch en organisatorisch vormgeven van deze activiteiten.

NWB

Met gespecialiseerde financiële dienstverlening op het gebied van betalingsverkeer, electronic banking en consultancy en het verstrekken van lang- en kortlopende geldleningen draagt de NWB bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak. Door het houden van aandelen in de NWB zijn we verzekerd van een efficiënte en effectieve toegang tot geld en kapitaalmarkten. De deelneming in het aandelenkapitaal bedraagt € 39.491.

AquaMinerals BV

AquaMinerals BV verwerkt reststoffen die ontstaan bij de productie van drinkwater maar ook bij het zuiveren van afvalwater. De aandeelhouders in AquaMinerals BV zijn tevens leverancier van reststoffen en bestaan uit alle drinkwaterbedrijven en enkele waterschappen. AGV is aandeelhouder in AquaMinerals BV voor de afzet van restproducten die ontstaan bij de zuivering van afvalwater. Waternet heeft in 2018 deze aandelen verworven maar omdat de leveringsovereenkomst met AquaMinerals op naam van AGV stond in verband met de btw-koepelvrijstelling, is in 2020 ervoor gekozen dat AGV deze aandelen van Waternet overneemt zodat AGV en leverancier van de reststoffen en deelnemer in AquaMinerals BV is. Hiermee is de situatie voor AGV binnen AquaMinerals BV gelijk aan die van de andere deelnemende waterschappen.

AGV Groengas BV

Bij de vergisting van zuiveringsslib, het restproduct van de zuivering van afvalwater, produceert AGV biogas. Dit biogas werd tot voor kort geleverd aan het AEB die het omzette in warmte en elektriciteit. Inmiddels heeft AGV een groengasinstallatie gebouwd naast de rioolwaterzuivering Amsterdam-West. Deze installatie zet het biogas om in groengas. Groengas heeft dezelfde eigenschappen als aardgas en is daarmee inzetbaar voor de verduurzaming van de transportsector en de verwarming van woningen. Het waterschap produceert met deze installatie ongeveer 10% van het groengas in Nederland en draagt daarmee bij aan de energietransitie. De installatie is per april 2021 in bedrijf genomen. AGV heeft ervoor gekozen deze activiteit organisatorisch en juridisch vorm te geven in een deelneming door het oprichten van een besloten vennootschap, de 'AGV Groengas BV'. Een belangrijke reden hiervoor is om zodoende te voldoen aan de voorwaarden voor toepassing van de koepelvrijstelling in de omzetbelasting. Daarnaast heeft het oprichten van een BV als voordeel dat risico's niet direct binnen AGV worden belegd. Dit project was ook aanleiding voor het bestuur om een eigen deelnemingenbeleid AGV te ontwikkelen (zie hierna). De groengasinstallatie is daarmee ook de eerste activiteit waarop het nieuwe deelnemingenbeleid is toegepast: er is een speciale BV opgericht, direct onder AGV die zich zuiver en alleen richt op de bouw en exploitatie van de groengasinstallatie.

AGV-HVC Windpark BV

Conform de ambitie van AGV om energieneutraal te worden, is besloten tot het plaatsen van windmolens op het terrein van de RWZI West. Om te voldoen aan de voorwaarden van de btw-koepelvrijstelling is besloten tot oprichting van een BV. Daarnaast heeft het oprichten van een BV als voordeel dat risico's niet direct binnen AGV worden belegd. Gekozen is voor een samenwerking met HVC omdat deze partij reeds ervaring heeft met de exploitatie van windparken.

Ontvangsten uit deelnemingen

Deelneming	Ontvangen dividend/Winstuitkering 2023
Nederlandse Waterschapsbank	€ 347.282
AGV Groengas BV	€ 1.124.772
Gemeenschappelijke regeling slibverwerking	€ 57.940*
AquaMinerals BV	n.v.t.
AGV-HVC Windpark BV	n.v.t.

*Vanuit de "Gemeenschappelijke regeling slibverwerking 2009" heeft AGV in 2023 € 57.940,38 garantstellingsprovisie ontvangen. Daarnaast heeft AGV in 2023 een bijdrage betaald van € 12.845 voor uitvoeringskosten.

4.2.9 EMU-saldo

Opbouw Emu-saldo	
bedragen x € 1.000	
1. EMU-exploitatiesaldo	-21.228
2. Invloed investeringen (zie staat van materiële en immateriële vaste activa)	
-/- bruto-investeringsuitgaven (inclusief geactiveerde lasten)	-/- 69.278
+ investeringssubsidies	+ 2.645
+ afschrijvingen	+ 47.753
3. Invloed voorzieningen (zie staat van reserves en voorzieningen)	
+ toevoegingen aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	+
-/- onttrekkingen aan voorzieningen t.b.v. exploitatie	-/-
-/- betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	-/-
+ externe vermeerderingen van voorzieningen	+
4. Invloed reserves (zie staat van reserves en voorzieningen)	
-/- betalingen rechtstreeks uit reserves	-/-
+ externe vermeerderingen van reserves	+
5. Deelnemingen en aandelen	
-/- boekwinst	-/-
+ boekverlies	+
EMU-saldo	-40.108

Toelichting opbouw EMU-exploitatiesaldo

Gerealiseerd saldo baten en lasten -21.581
dit saldo is inclusief:

Toevoegingen aan reserves en voorzieningen

Dotatie rente	+	305
Dotatie egaliseringsreserve watersysteemheffing	+	-
Dotatie pensioenvoorziening	+	160

Onttrekkingen aan reserves en voorzieningen

Nazorg sanering Vecht/Slijk	-/-	112
EMU-exploitatiesaldo vóór toevoeging/onttrekking aan reserves	=	<u>-21.228</u>

Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de collectieve sector op transactiebasis. Dit is het totale begrotingstekort dan wel -overschot van alle Nederlandse overheden en de sociale fondsen.

De Wet houdbare overheidsfinanciën, die van toepassing blijft, kent deze systematiek immers. In dit kader zijn de 'indicatieve referentiewaarden' voor 2023 berekend. Voor AGV bedraagt de referentiewaarde in 2023 € 29,9 miljoen.

Het werkelijke EMU-saldo over 2023 (€ -40,1 miljoen) is € 10,2 miljoen negatiever uitgekomen dan de gestelde referentiewaarde.

4.2.10 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Doel van de WNT is het maximeren van de bezoldigingen en vertrekvergoedingen in de publieke en semipublieke sector. Voor 2023 is de WNT-norm gesteld op € 223.000.

Een eventuele ontslagvergoeding mag niet meer bedragen dan één jaarsalaris, met een maximum van € 75.000.

Naast de normering van de bezoldiging/ontslagvergoeding kent de WNT een publicatieplicht. Dit ongeacht of de bezoldiging hoger of lager is dan de norm. Volgens deze wet moeten van de topfunctionarissen de namen en bezoldigingscomponenten in de jaarrekening worden vermeld.

Volgens artikel 1.1 sub b 2° van de wet valt alleen de secretaris-directeur (bij waterschappen) onder de publicatieplicht. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de bezoldiging van de secretaris-directeur van het jaar 2023.

Bedragen in €	2023	2022
	G. Nottelman	G. Nottelman
Functie(s)	Secretaris-directeur	Secretaris-directeur
• Aanvang en einde functievervulling	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
• Omvang dienstverband (fte)	1	1
• (Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee
zo niet, langer dan 6 maanden		
binnen 18 maanden werkzaam?	ja	ja
Bezoldiging		
• Beloning	138.274	130.204
• Belastbare onkostenvergoeding	0	0
• Beloningen betaalbaar op termijn	21.963	22.473
Subtotaal	160.237	152.677
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
Bezoldiging	160.237	152.677
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegelicht	0	0
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

De bezoldiging van de secretaris-directeur komt per augustus 100% ten laste van AGV.

5 Jaarrekening 2023

5.1 Exploitatierekening naar programma's

nr.	Programma Nett kosten Exploitatie (x € 1.000)	Realisatie	Begroting	Realisatie	Verschille
		2022	2023	2023	begr./real
		€	€	€	€
1.	Waterveiligheid	46.543	45.957	48.432	-2.475
	<i>R1: Voorkomen van overstromingen</i>	46.486	45.900	48.375	-2.475
	<i>R2: Beperken gevolgen overstroming</i>	57	57	57	0
2.	Voldoende water	40.367	41.881	43.949	-2.068
	<i>R1: Watersysteem in de polders is op orde</i>	40.367	41.881	43.949	-2.068
3.	Gezond water	17.342	24.228	23.187	1.041
	<i>R1: Goede waterkwaliteit</i>	17.342	21.293	23.187	-1.894
	<i>R2: Goede biodiversiteit</i>	-	2.935	0	2.935
4.	Gezuiverd afvalwater	85.903	93.154	96.635	-3.481
	<i>R1: Schoon effluent</i>	85.903	91.318	96.635	-5.317
	<i>R2: Circulair gebruik</i>	-	1.836	0	1.836
5.	Cultuurhistorie en recreatie	3.865	5.162	5.328	-167
	<i>R1: Waterschapergoed goed onderhouden</i>	5.038	2.271	6.295	-4.024
	<i>R2: Goede balans tussen recreatie en</i>	-	584	0	584
	<i>R3: Vaarwegnet is goed onderhouden</i>	-1.173	2.306	-967	3.273
6.	Belastingen	15.988	22.059	18.790	3.269
	<i>R1: Waterschapsbelastingen zijn geheven</i>	10.916	15.747	13.577	2.170
	<i>R2: Waterschapsbelastingen zijn geïnd</i>	5.072	6.312	5.212	1.100
7.	Bestuur en maatschappij	11.866	10.364	11.289	-925
	<i>R1: Democratisch en verantwoordelijk</i>	9.256	9.844	11.289	-1.445
	<i>R2: Duurzame rol en inzet AGV</i>	2.609	520	0	520
Totaal		221.874	242.804	247.611	-4.807

5.2 Exploitatierekening naar beleidsvelden/beleidsproducten

BBP Beleidsveld/Beleidsproduct nr. (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	Verschillen begr./real.
	€	€	€	€
1. Planvorming	12.232	13.024	13.539	-514
1. Eigen plannen	9.859	10.218	11.032	-813
2. Plannen van derden	2.373	2.806	2.507	299
2. Aanleg en onderhoud waterkeringen	40.047	38.621	39.245	-623
3. Beheersinstrumenten waterkeringen	1.505	2.094	1.686	408
4. Aanleg en onderhoud waterkeringen	38.289	36.279	37.309	-1.030
5. Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding	253	248	250	-2
3. Inrichting en onderhoud watersystemen	44.970	51.654	57.627	-5.972
6. Beheersinstrumenten watersystemen	4.275	4.889	7.973	-3.083
7. Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	13.277	16.063	15.006	1.057
8. Baggeren en saneren van waterbodems en waterlopen	6.205	7.886	7.785	101
9. Beheer hoeveelheid water	17.431	18.088	20.110	-2.022
10. Calamiteitenbestrijding watersystemen	244	460	2.171	-1.711
11. Monitoring watersystemen	3.538	4.268	4.583	-315
4. Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	85.903	93.072	95.771	-2.698
12. Getransporteerd afvalwater	3.631	5.004	4.824	180
13. Gezuiverd afvalwater	62.134	63.731	66.562	-2.831
14. Verwerkt slib	17.926	22.235	22.247	-12
15. Afvalwaterbehandeling door derden	2.212	2.102	2.139	-36
5. Inrichting en onderhoud vaarwegen en havens	1.968	2.570	2.138	432
20. Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens	1.480	2.342	1.932	410
21. Verkeersregeling en verkeersveiligheid vaarwegen en havens	488	228	207	21
6. Vergunningverlening en handhaving	2.683	4.055	2.594	1.461
23. Vergunningen en meldingen	2.684	3.623	2.657	966
24. Adviezen vergunningen	-1	432	-63	495
7. Beheersing van lozingen	5.249	5.871	5.196	675
25. Toezicht	34	2.375	3	2.372
26. Handhaving	3.754	1.937	3.766	-1.829
27. Regulering lozingen	1.460	1.559	1.427	132
9. Heffing en invordering	15.988	22.060	18.791	3.269
31. Belastingheffing	10.916	15.748	13.578	2.170
32. Invordering	5.072	6.312	5.213	1.099
10. Bestuur en externe communicatie	12.834	11.876	12.712	-836
33. Bestuur	8.454	7.408	9.306	-1.898
34. Externe communicatie	4.381	4.468	3.406	1.062
Totaal	221.874	242.805	247.612	-4.807

Bij de betreffende programma's is een nadere toelichting op de realisatie gegeven. De beleidsproduct 28 t/m 30 (8. Grondwaterzorg) zijn na overleg tussen de waterschappen en de Unie van Waterschappen komen te vervallen.

5.3 Exploitatierkening naar kostendragers

Taken en financieringsbronnen

In de Waterschapswet worden de waterschapstaken zuiveringsbeheer en watersysteembeheer onderscheiden. De kosten hiervan worden gedekt uit de opbrengsten van de financieringsbronnen zuiveringsheffing respectievelijk de watersysteemheffing. Naast deze heffingen bestaat er een aparte verontreinigingsheffing voor directe lozingen. In onderstaande tabel zijn de netto kosten per beleidsveld verdeeld over de kostendragers zuiveringsbeheer en watersysteembeheer. De netto kosten van de beleidsvelden moeten samen met de geschatte inkomstenderving wegens kwijtschelding en oninbaar worden goedge maakt door de opbrengsten uit de op te leggen heffingen. De opbrengst van de verontreinigingsheffing komt hierbij nog ten gunste van de netto kosten van het watersysteembeheer.

Kosten per kostendrager en dekking (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023		Rekening 2023	
	Zuiverings- beheer	Water- systeem- beheer	Zuiverings- beheer	Water- systeem- beheer
1. Planvorming	-	13.024	-	13.539
2. Aanleg en onderhoud waterkeringen	-	38.621	-	39.245
3. Inrichting en onderhoud watersystemen	-	51.658	-	57.626
4. Bouw en exploitatie zuiveringstechnische	93.073	-	95.771	-
5. Inrichting en onderhoud vaarwegen en havens	-	2.570	-	2.139
6. Vergunningverlening en handhaving	-	4.054	-	2.594
7. Beheersen van lozingen	-	5.871	-	5.196
8. Grondwaterbeheer	-	-	-	-
9. Heffing en invordering	9.927	12.133	8.456	10.335
10. Bestuur en externe communicatie	5.938	5.938	6.356	6.356
Netto kosten van de beleidsvelden	108.938	133.869	110.583	137.030
Onvoorzien	-	-	-	-
Kwijtschelding	7.707	8.315	7.435	7.627
Oninbaar	1.279	1.522	1.542	1.065
Niet te versturen kleine aanslagen	-	168	-	-
Opbrengst verontreinigingsheffing ten gunste van	-	-748	-	129
Bruto kosten te dekken door belastingopbrengsten	117.924	143.126	119.560	145.851
Dekkingsmiddelen				
a. Bruto op te leggen Zuiveringsheffing	108.520	-	105.625	138.205
b. Bruto op te leggen Watersysteemheffing	-	141.309	-	-
c. Onttrekking uit tariefegalisatiesreserves	9.404	1.817	-	-
Totaal dekkingsmiddelen	117.924	143.126	105.625	138.205
Exploitatieresultaat	-	-	-13.935	-7.646

Onvoorzien

Volgens de Waterschapswet dient de begroting een bedrag voor onvoorzien te bevatten. Conform de Nota Financieel Beleid AGV is hiervoor echter geen bedrag in de AGV-begroting opgenomen, omdat het beleid er namelijk op is gericht eventuele risico's en calamiteiten -op de momenten waarop dit zich voordoet- in eerste instantie zoveel mogelijk binnen de begroting op te lossen. Daarnaast bevatten projectramingen veelal een budget voor onvoorzien posten.

Gerealiseerde begrote dividenden en algemene opbrengsten

Deze posten maken onderdeel uit van de netto kosten per programma.

Opbrengstrekening	Programma	Begrote opbrengst in €	Gerealiseerde opbrengst in €	Ten gunste kostendrager:	
				Zuiverings-beheer	Watersysteem-beheer
Dividenden	Bestuur en maatschappij	-	347.282	50%	50%
Dividenden	Gezuiverd afvalwater	-	1.124.772	100%	
Huren en (erf)pachten	Waterveiligheid	175.000	197.912		100%
Huren en (erf)pachten	Voldoende water	175.000	197.912		100%
Huur dienstwoningen	Voldoende water	160.000	153.147		100%
Legesverordening AGV	Waterveiligheid	900.000	1.336.261		100%
Liggelden	Cultuurhistorie en recreatie	610.000	684.025		100%
Vaarwegbeheer	Cultuurhistorie en recreatie	970.000	902.209		100%
Zuiveren afvalwater voor derden	Gezuiverd afvalwater	8.690.560	8.899.566	100%	
Verkoop van grond	Waterveiligheid	220.000	264.713		100%
Bijdragen van overigen	Gezond water	380.000	401.844		100%

Ontvangen dividend van de NWB € 347.282, ontvangen dividend van de Groengas BV € 1.124.772.

Exploitatierkening naar kosten- en opbrengstsoorten

De exploitatierkening naar kostensoorten is te splitsen in lasten en opbrengsten. De lasten minus de baten, exclusief de opbrengst waterschapsbelastingen én de mutaties in de tariefegalisatiereserves, geven de netto lasten die door de belastingopbrengsten moeten worden gedekt. Deze netto lasten stemmen overeen met de netto kosten per programma.

De lasten van AGV bestaan uit de directe lasten en baten. Dit betreft onder andere kapitaallasten van de AGV-activa, kosten derden (uitvoeringskosten) en kosten van bestuur. Per kostensoort worden de belangrijkste verschillen tussen de cijfers van de Begroting 2023 met de Jaarrekening 2023 op hoofdlijnen toegelicht.

LASTEN

Lasten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Verschillen begr./rek.
1.1 Externe rentelasten activa	18.611	17.726	18.304	-578
1.2 Interne rentelasten activa	235	-	305	-305
1.3 Afschrijving van activa	48.807	47.945	47.753	192
Kapitaallasten activa	67.653	65.671	66.362	-691
1.4 Rentelasten verlate belastingoplegging	-	-	5.334	-5.334
2.1 Salarissen huidig personeel en bestuurders	879	983	1.136	-153
2.2 Sociale premies	-	-	-	-
2.4 Overige personeelslasten	273	195	329	-134
2.5 Personeel van derden	589	-	106	-106
2.6 Uitkeringen voormalig personeel en bestuurders	104	-	132	-132
3.2 Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	7.116	7.064	7.198	-134
3.3 Energie	10.527	9.185	16.051	-6.866
3.4 Huren en pachten	520	362	423	-61
3.7 Verzekeringen	84	174	61	113
3.8 Belastingen	1.065	2.991	2.678	313
3.9 Onderhoud derden	13.316	15.423	14.562	861
3.10 Overige diensten door derden	20.227	48.408	28.903	19.505
Toegerekende kosten Waternet	84.497	76.848	95.346	-18.498
4.2 Bijdrage aan het Rijk	16.591	18.842	16.288	2.554
4.4 Bijdragen aan overigen	580	849	649	200
5.1 Toevoeging aan voorzieningen	2.069	-	190	190-
5.1 Te verrekenen kosten met fonds 'nazorg sanering Vecht/Slijk'	-	-	112	-112
5.2 Onvoorzien	-	-	-	-
Totaal exploitatie	226.090	246.995	255.860	8.865-
Toevoegingen aan reserves:				
- Toevoeging rente aan reserves	-	-	-	-
- Toevoeging aan reserves	2.985	-	305	-305
Sluitregel: voordelig exploitatiesaldo te muteren in:				
- Egalisatiereserve Watersysteemheffing	-	-	-	-
- Egalisatiereserve Zuiveringsheffing	-	-	-	-
- Afboeken deel geactiveerde bijdrage HWBP	-	-	-	-
Nog te bestemmen exploitatieresultaat	-	-	-	-
Totaal Lasten	229.075	246.995	256.165	-9.170

In bovenstaande tabel is de Begroting 2023 als uitgangspunt genomen voor de verantwoording van de kosten 2023. In de post 'overige diensten door derden' zijn opbrengsten van circa € 11,9 miljoen opgenomen met betrekking tot een varia aan soorten opbrengsten (o.a. zuiveren van afvalwater voor derden). Dit is in lijn is met de systematiek van voorgaande jaren.

Toelichting lasten

1.1, 1.2 en 1.3 kapitaallasten

De kapitaallasten betreffen rente en afschrijving van activa. De rente bestaat uit te betalen rente op externe geldleningen en rente over eigen financieringsmiddelen (zoals reserves).

Met het inzetten van de eigen financieringsmiddelen kan normaliter worden bespaard op de rentekosten.

Deze besparing komt voor hetzelfde bedrag tot uitdrukking aan de opbrengstzijde (post 1.2). Deze opbrengst wordt niet binnen de exploitatie gehouden, maar de rente wordt bijgeschreven op de betreffende reserve die voor financiering is ingezet (zie onder 'toevoeging rente aan reserves'. De kapitaallasten zijn berekend over de binnen AGV aanwezige objecten, die vanwege hun aard (meerjarig nut) worden beschouwd als activa. Hiertoe behoren onder andere gemalen, zuiveringsinstallaties, slibinstallaties, waterkeringen, watergangen en water(inrichtings)plannen. Het investerings- en afschrijvings-beleid, inclusief de te hanteren afschrijvingstermijnen, is vastgelegd in de Nota Financieel Beleid AGV.

Voor de financiering van vaste activa worden geldleningen op de kapitaalmarkt aangetrokken. De omslagrente van het totale leningenpakket is in 2023 uitgekomen op 2,284% (begroot was 2,1%). In de betreffende paragrafen in hoofdstuk 4 wordt ingegaan op vermogensbeheer en financiering.

De totaal gerealiseerde kapitaallasten toegerekend aan de activa bedragen € 66.362.000 en vallen € 691.000 hoger uit dan het begrote bedrag van € 65.671.000. De hogere kapitaallasten van de activa zijn onder te verdelen in hogere rentelasten voor in totaal € 883.000 en lagere afschrijvingskosten voor in totaal € 192.000.

1.4 Rentelasten verlate belastingoplegging

De rentelasten als gevolg van vertraagde belastingoplegging bestaan uit rente van kasgeldleningen € 4.224.000 en uit rente van langlopende geldleningen € 1.110.000 (in totaal € 5.334.000).

2.1 t/m 2.6 Personeelslasten

De personeelslasten bestaan uit salarissen en sociale lasten van de dijkgraaf (1,0 fte) en de secretaris-directeur (0,7 fte). Tevens zijn er overige personeelskosten, zoals reis- en verblijfkosten dienstreizen.

Daarnaast zijn de salarissen en presentiegelden voor de leden van het Dagelijks en Algemeen bestuur opgenomen. De kosten van voormalig personeel betreffen wachtgeld voor voormalige bestuursleden.

De gerealiseerde personeelslasten zijn uitgekomen op € 1,5 miljoen. Rekening gehouden met een niet begrote uitgavenpost van € 0,1 miljoen voor personeel van derden bedragen de totale personeelslasten € 1,6 miljoen. Begroot was € 1,2 miljoen derhalve een overschrijding van € 0,4 miljoen. De overschrijding heeft onder andere te maken met een extra DB-lid die na de waterschapsverkiezing 2023 is benoemd (was niet begroot).

In bijlage 6 is de staat van personeelslasten opgenomen waarin per organisatie-eenheid de personeelslasten zijn opgenomen.

3.2 Overige gebruiks- en verbruiksgoederen

De kostensoort omvat alle kosten die samenhangen met de aankoop van goederen die bestemd zijn voor gebruik en verbruik binnen de productieprocessen (anders dan investeringen). Op deze post zijn onder andere uitgaven opgenomen voor hard- en software, schrijf- en bureaubehoeften, druk- en bindwerk, abonnementen, representatie en kleine materialen. Deze kosten bedragen € 7,1 miljoen, begroot was € 7,2 miljoen.

3.3 Energie

Bij deze kostensoort gaat het voornamelijk om het gebruiken van energie in het zuiveringsproces inclusief persleidingen en poldergemalen. Begroot is € 9,2 miljoen, de kosten bedragen € 16,1 miljoen. De overschrijding heeft voornamelijk te maken de tariefstijgingen van de afgelopen periode. Daarnaast valt onder deze post ook stadswarmte, gas en water. Deels zijn deze kosten begroot bij 3.10 overige diensten door derden. (zie ook de toelichting bij de programma's/effecten).

3.10 Overige diensten door derden

Waternet voert alle werkzaamheden uit met betrekking tot de reglementaire taken van AGV. Daarbij behoort tevens de oplegging en inning van de aanslagen waterschapsbelastingen.

De realisatie van de uitvoeringskosten bedraagt € 95,3 miljoen (begroot € 76,8 miljoen). Voor een toelichting op het verschil tussen de begroting en de realisatie op beleidsproducten wordt verwezen naar hoofdstuk 4, waarin per programma onder taakkosten een nadere toelichting is opgenomen.

4.2 Bijdragen aan het Rijk

Jaarlijks dragen de waterschappen bij aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). De bijdrage is berekend overeenkomstig de bepalingen genoemd in de Waterwet. Voor 2023 is de bijdrage voor AGV vastgesteld op € 18,1 miljoen. Van de bijdrage wordt een jaarlijks oplopend percentage ten laste van de exploitatie gebracht; voor 2023 is dat 90%. Dit jaar bedraagt dit bedrag € 16,3 miljoen. Het resterend deel van de bijdrage wordt geactiveerd en op de balans verantwoord onder immateriële vaste activa.

4.2 Bijdragen aan overigen

Onder deze kostensoort is de bijdrage aan de stichting WereldWaternet verantwoord van € 649.000.

5.1 Toevoegingen aan voorzieningen

Een bedrag van € 189.926 is gedoteerd aan de voorziening 'Pensioenvoorziening'. AGV heeft een verplichting die voortvloeit uit de Algemene Pensioenwet Politieke Abtsdragers (APPA). Gezien er geen externe partij is die deze verplichting kan verzekeren heeft het bestuur besloten tot het instellen van een pensioenvoorziening.

5.1 Te verrekenen kosten met fonds 'Nazorg sanering De Vecht'

De uitvoeringskosten bedragen in 2023 € 111.874. Voor de exploitatie loopt de uitgaaf kostenneutraal, omdat de verrekening aan de opbrengtzijde voor hetzelfde bedrag is opgenomen onder 6.1 Onttrekkingen aan reserves.

Toevoegingen rente aan reserves

- In 2023 heeft een rentetoevoeging van totaal € 305.000 plaatsgevonden. De Nota Financieel beleid schrijft voor dat rente aan de tariefegalisatiereserves wordt toegerekend op basis van 1-jaars kasgeld;

OPBRENGSTEN

Opbrengsten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Verschillen begr./rek.
1.1 Externe rentebaten	218	-	201	201-
1.2 Interne rentebaten	235	-	305	-305
1.3 Dividenden en bonusuitkeringen	2.391	-	1.472	-1.472
3.1 Verkoop van grond	22	220	265	-45
3.2 Verkoop van duurzame goederen	-	380	402	-22
3.4 Opbrengst uit grond en water	1.951	3.430	5.540	-2.110
3.5 Huuropbrengst uit overige eigendommen	154	160	153	7
4.4 Bijdragen van overige openbare lichamen	-	-	-	-
4.5 Bijdragen van overigen	2.195	-	-	-
5.1 Opbrengsten Watersysteemheffing, gebouwd	44.656	50.800	51.032	-232
5.2 Opbrengsten Watersysteemheffing, ingezetenen	66.906	76.488	75.130	1.358
5.3 Opbrengsten Watersysteemheffing, ongebouwd	3.011	3.969	3.322	647
5.4 Opbrengsten Watersysteemheffing, natuur	27	45	30	15
5.5 Opbrengsten Verontreinigingsheffing	855	748	-129	877
5.6 Opbrengsten Zuiveringsheffing, bedrijven	16.337	22.747	20.037	2.710
5.7 Opbrengsten Zuiveringsheffing, huishoudens	72.449	76.787	76.609	178
6.1 Onttrekkingen aan voorzieningen	-	-	-	-
6.2 Geactiveerde lasten	35	-	103	-103
Sub-totaal	211.442	235.774	234.472	1.302
6.1 Onttrekkingen aan reserves	-	-	112	-112
Sluitregel: nadelig exploitatiesaldo gemuteerd in:				-
- Egalisatiereserve Watersysteemheffing	-	9.193	-	9.193
- Egalisatiereserve Zuiveringsheffing	-	2.028	-	2.028
Nog te bestemmen exploitatieresultaat	17.633	-	21.581	-21.581
Totaal opbrengsten	229.075	246.995	256.165	-9.170

In afwijking op bovenstaande tabel zijn de opbrengsten (niet zijnde heffingen) in mindering gebracht op de uitgaven in de tabellen op Programma's, Beleidsvelden en beleidsproducten.

Toelichting opbrengsten

1.1 Externe rentebaten

Onder deze post wordt de rente uit hoofde van de aan AGV Groengas BV verstrekte langlopende lening verantwoord voor circa € 201.000.

1.2 Interne rentebaten

Zie de toelichting onder kostensoort 1.1, 1.2 en 1.3 realisatie van de kapitaallasten.

1.3 Dividenden en bonusuitkeringen

Onder deze opbrengstsoort worden de volgende dividenden verantwoord:

- Dividend 2022 van de Nederlandse Waterschaps- bank een bedrag van € 347.282;
- Dividend 2022 van Groengas BV van € 1.124.772.

3.1 Verkoop van grond

Op de rubriek worden opbrengsten verantwoord van verkoop van gronden. In 2023 is voor een bedrag van € 265.000 aan gronden verkocht.

3.2 Verkoop van duurzame goederen

Op de rubriek worden opbrengsten verantwoord van verkoop van duurzame goederen. In 2023 is een voormalige dienstwoning in Driemond verkocht.

3.4 Opbrengst uit grond en water

Onder deze rubriek zijn diverse opbrengsten geplaatst voor een totaalbedrag van € 5,5 miljoen, begroot is € 3,4 miljoen. Het begroot bedrag van € 3,4 miljoen is inclusief 1,5 miljoen (incidenteel extra verkoopopbrengst biogas). In de begroting is rekening gehouden met bijdragen van provincies ten behoeve van het vaarwegbeheer voor totaal € 970.000. De gerealiseerde bijdragen bedragen € 902.000. Daarnaast is ten aanzien van huren, pachten, erfpacht en jacht- en visrecht op gronden en water een opbrengst gerealiseerd van € 396.000 (begroot was € 350.000) en voor liggelden € 684.000 (begroot was € 610.000).

3.5 Huuropbrengst uit overige eigendommen

Onder deze rubriek worden de opbrengsten van voornamelijk dienstwoningen verantwoord. In 2023 is een opbrengst gerealiseerd van € 153.000, begroot was € 160.000.

5.1, 5.2, 5.3 en 5.4 Opbrengsten watersysteemheffing, gebouwd, ingezetenen, ongebouwd en natuur

Toelichting op het verschil tussen de jaarrekening en de begroting

De opbrengsten zijn als volgt te specificeren:

Opbrengsten watersysteemheffing (bedragen x € 1.000)	2022		2023	
	Rekening	Begroting	Rekening	Afwijking
Gebouwd	44.617	51.271	52.474	1.203
Natuurterreinen	28	45	38	-7
Ongebouwd	3.998	3.979	3.613	-366
Ingezetenen	48.643	55.295	56.125	830
Netto kohier	126.005	141.309	141.668	359
Kwijtschelding	-7.238	-8.315	-7.627	688
Oninbaar	-1.417	-1.690	-1.065	625
Totaal belastingjaar	117.350	131.304	132.976	1.672
Afwikkeling voorgaande belastingjaren	-2.750	-	-3.465	-3.465
Totaal incl. voorgaande jaren	114.600	131.304	129.511	-1.793

De opbrengst watersysteemheffing valt in totaal € 1,8 miljoen lager uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het negatieve resultaat voor de oude belastingjaren (€ 3,5 miljoen lager); de opbrengst voor 2023 valt juist € 0,4 miljoen hoger uit. Daarnaast valt kwijtschelding en oninbaar € 1,3 positiever uit dan begroot (€ 0,7 miljoen respectievelijk € 0,6 miljoen).

Gebouwd, natuurterreinen en overig ongebouwd, ingezetenen

Door de vertraging in de aanslagheffing zijn de cijfers voor 2023 vrijwel geheel gebaseerd op ramingen. Deze ramingen zijn natuurlijk zo zorgvuldig mogelijk opgesteld, maar de uiteindelijke realisatiecijfers kunnen hiervan alsnog afwijken. De opbrengst van de ingezetenen valt lager uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat het aantal huishoudens minder is gestegen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Daarentegen valt de opbrengst voor gebouwd hoger uit dan begroot omdat het gebouwde areaal groter is dan begroot. De opbrengst voor ongebouwd valt lager uit dan begroot. Dit is gebaseerd op de eerste resultaten van het opleveren van de desbetreffende functionaliteit in het nieuwe belastingstelsel. Dit wordt nog nader onderzocht, wat mogelijk nog tot een iets hogere opbrengst ongebouwd zou kunnen leiden. Eventueel moet in de toekomstige begrotingen het draagvlak voor de categorie ongebouwd worden bijgesteld.

Kwijtschelding en oninbaar

Het bedrag aan kwijtschelding valt lager uit dan begroot vanwege de lagere opbrengst van de ingezetenen. Hier komt echter pas zekerheid over nadat de aanslagen 2023 daadwerkelijk zijn verzonden. Een lagere kwijtschelding is ook het beeld bij de gemeenten waarmee wordt samengewerkt. Mogelijk hangt dit samen met het snelle economische herstel na de coronacrisis, waardoor het aantal bijstandsgerechtigden lager is dan verwacht.

Afwikkeling voorgaande belastingjaren

Al eerder is aangegeven dat de opbrengst voor belastingjaar 2021 lager zal uitvallen dan begroot. Dat deze raming was bijgesteld is gemeld in de Jaarrekening 2022, maar ook in diverse tussentijdse rapportages. Uiteindelijk zal de opbrengst nog wat lager worden omdat de verminderingen hoger uitvallen. Dit is het gevolg van de - groter dan verwachte - aanpassing van aanslagbedragen op grond van bezwaren en/of mutaties in de bestanden. Voor het belastingjaar 2022 wordt eveneens een negatief resultaat verwacht voornamelijk vanwege een lagere verwachte opbrengst van de ingezetenen.

5.5 Opbrengst verontreinigingsheffing

Toelichting op het verschil tussen de jaarrekening en de begroting

De opbrengsten zijn als volgt te specificeren:

Opbrengsten Verontreinigingsheffing (bedragen x € 1.000)	2022		2023	
	Rekening	Begroting	Rekening	Afwijking
Huishoudens	42	45	-	-45
Bedrijven	824	703	748	45
Netto kohier	866	748	748	0
Kwijtschelding	-	-	-	-
Oninbaar	-11	-	-	-
Totaal belastingjaar	855	748	748	0
Afwikkeling voorgaande belastingjaren	-	-	-877	-877
Totaal incl. voorgaande jaren	855	748	-129	-877

Toelichting

De post 'afwikkeling voorgaande belastingjaren' laat een negatief resultaat zien. Dit betreft de geraamde opbrengsten van bedrijven over het belastingjaar 2022 die in het kalenderjaar 2023 zijn teruggeboekt. De realisatie van deze opbrengsten die aanmerkelijk lager zal zijn moet nog plaatsvinden.

5.6 en 5.7 Opbrengst zuiveringsheffing, bedrijven en huishoudens

Toelichting op het verschil tussen de jaarrekening en de begroting

De opbrengsten zijn als volgt te specificeren:

Opbrengsten Zuiveringsheffing (bedragen x € 1.000)	2022	2023		
	Rekening	Begroting	Rekening	Afwijking
Huishoudens	77.626	85.773	85.084	-689
Bedrijven	20.334	22.747	21.947	-800
Netto kohier	97.960	108.520	107.031	-1.489
Kwijtschelding	-5.124	-7.707	-7.435	272
Oninbaar	-1.056	-1.279	-1.542	-263
Totaal belastingjaar	91.780	99.534	98.054	-1.480
Afwikkeling voorgaande belastingjaren	-2.994	-	-1.408	-1.408
Totaal incl. voorgaande jaren	88.786	99.534	96.646	-2.888

De opbrengst van de zuiveringsheffing laat een nadelig resultaat zien van in totaal € 2,9 miljoen. Dit wordt voor € 1,5 miljoen veroorzaakt door een lager opbrengst dan begroot over belastingjaar 2023 een negatief resultaat van € 1,4 miljoen over voorgaande belastingjaren.

Huishoudens en bedrijven

Door de vertraging in de aanslagheffing zijn de cijfers voor belastingjaar 2023 vrijwel geheel gebaseerd op ramingen. Deze ramingen zijn natuurlijk zo zorgvuldig mogelijk opgesteld, maar de uiteindelijke realisatiecijfers kunnen hiervan alsnog afwijken.

Net als bij de watersysteemheffing voor ingezetenen blijkt het aantal huishoudens lager dan verwacht. Hierdoor daalt ook de opbrengst van de zuiveringsheffing voor deze groep. Ook bij bedrijven is de verwachting dat de opbrengst lager zal uitvallen. Dit wordt deels veroorzaakt doordat het aantal bedrijven lager blijkt dan waar rekening mee gehouden is, deels omdat het waterverbruik – en dus het aantal vervuilingseenheden – lager blijkt te liggen. Wel kan dit beeld mogelijk nog bijgesteld worden als de functionaliteit hiervoor in het nieuwe belastingstelsel is opgeleverd en de aangiften en aanslagen daadwerkelijk verzonden kunnen worden. Ook wordt er onderzoek gedaan om nieuwe bedrijven beter in beeld te krijgen, waardoor het aantal bedrijven hoger kan blijken te zijn. Vooralsnog is er echter gekozen voor voorzichtigheid in de cijfers.

Kwijtschelding en oninbaar

Ook hier zien we hetzelfde beeld als bij de watersysteemheffing. Het bedrag aan kwijtschelding lijkt lager uit te gaan vallen dan begroot terwijl de bruto opbrengst voor huishoudens juist hoger uitvalt. Het definitieve beeld is nog niet zeker, maar het komt overeen met de uitkomsten bij de gemeenten waarmee wordt samengewerkt in de kwijtschelding.

Afwikkeling voorgaande belastingjaren

De raming voor de opbrengsten voor belastingjaar 2021 was, zoals ook vermeld bij de watersysteemheffing, al eerder naar beneden aangepast. De verwachting is nu, op grond van te verwachten verminderingen van aanslagbedragen, nog iets omlaag bijgesteld. Voor het belastingjaar 2022 zijn momenteel geen grote afwijkingen te verwachten.

6.1 Onttrekkingen aan reserves

	Rekening 2022		Begroting 2023		Rekening 2023	
	ZB	WSB	ZB	WSB	ZB	WSB
(bedragen x €1.000)						
Netto exploitatie-uitgaven	98.622	120.268	108.938	133.867	110.583	137.141
Inkomsten	88.786	115.455	99.534	132.050	96.646	129.385
Saldo	-9.836	-4.813	-9.404	-1.817	-13.937	-7.756
Resultaatbestemming:						
Dotaties						
Dotaties algemene reserves	29	29				
Dotatie "te dekken expl.saldo"						
Egalisatiereserve Watersysteemheffing	800	2.063				
Egalisatiereserve Zuiveringsheffing	64					
Onttrekkingen						
Bestemmingsfonds 'saneren Vecht' (vrijval)						
Te verr. met fonds 'nazorg Sanering De Vecht'						-112
Exploitatieresultaat (sluitregel)	-10.729	-6.905	-9.404	-1.817	-13.937	-7.644

Sluitregel

De sluitregel van de exploitatierekening geeft expliciet het uiteindelijke exploitatiesaldo aan (resultaat voor resultaatbestemming). In bovenstaande tabel is het resultaat gespecificeerd, inclusief de posten die betrekking hebben op de resultaatbestemming.

5.4 Balans en toelichting

5.4.1 Balans vóór resultaatbestemming

Activa	31-12-2022		31-12-2023	
Vaste activa		724.486.617		746.342.336
<i>Immaterieel</i>	29.205.873		25.170.883	
<i>Materieel</i>	683.987.425		706.902.598	
Werken in exploitatie	681.009.582		697.291.114	
Onderhanden werk	2.977.843		9.611.484	
<i>Financieel</i>	11.293.319		14.268.855	
Vlottende activa		274.793.368		338.221.494
<i>Overlopende activa</i>	236.037.635		295.117.642	
<i>Kortlopende vorderingen</i>	36.637.401		41.965.933	
<i>Liquide middelen</i>	2.118.332		1.137.919	
Totaal activa		999.279.985		1.084.563.830

Passiva	31-12-2022		31-12-2023	
Vaste passiva		799.910.809		828.449.670
<i>Eigen vermogen</i>	5.264.319		-16.124.039	
Algemene reserves	4.957.878		-136.765	
Bestemmingsreserves tariefegalisatie	17.002.730		4.732.969	
Bestemmingsfonds nazorg sanering De Vecht	936.957		860.875	
Te bestemmen resultaat uit expl.rek naar kostendragers	-17.633.246		-21.581.118	
<i>Voorzieningen</i>	2.069.094		2.228.657	
Pensioenvoorziening	2.069.094		2.228.657	
<i>Vaste schulden langer dan 1 jaar</i>	792.577.396		842.345.052	
Vlottende passiva		199.369.176		256.114.160
<i>Netto vlottende schulden korter dan 1 jaar</i>	138.455.122		176.125.822	
Overlopende passiva	29.884.666		52.739.676	
Bank- en giroaldi	31.029.388		27.248.662	
Totaal passiva		999.279.985		1.084.563.830

5.4.2 Toelichting op de balans

5.4.2.1 Vaste activa

Voor een overzicht van de investeringen wordt verwezen naar bijlage 8 -Kredietstaat-. Een toelichting op de investeringen is opgenomen bij de afzonderlijke programma's in hoofdstuk 4 van de jaarstukken.

5.4.2.1.1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Bijdragen aan activa in eigendom van:		
• <i>Overheden</i>	11.297.890	10.320.524
• <i>Overigen</i>	1.829.169	1.712.102
Geactiveerde bijdragen Hoogwaterbeschermingsprogramma	10.361.189	7.971.282
Overige immateriële vaste activa	<u>5.717.625</u>	<u>5.166.975</u>
Totaal immateriële vaste activa	<u><u>29.205.873</u></u>	<u><u>25.170.883</u></u>

De bijdragen aan activa in eigendom van overheden bestaan uit bijdragen en subsidies aan:

Diverse gemeenten in het kader van het waterkwaliteitsspoor en ten behoeve van riolering in buitengebieden; De provincie Noord-Holland voor de aanleg van een natuurverbinding tussen het Naardermeer en de Ankeveense Plassen.

De bijdragen aan activa in eigendom van overigen betreffen vergoedingen aan bewoners bij het aansluiten van woonboten op de riolering.

De bijdrage aan het Rijk voor het Hoogwaterbeschermingsprogramma is voor AGV voor 2023 vastgesteld op € 18,1 miljoen, waarvan € 1,8 miljoen wordt geactiveerd en € 16,3 miljoen ten laste van de exploitatie wordt gebracht (Zie ook pagina 25).

De afschrijvingen vinden plaats zoals is aangegeven bij de waarderingsgrondslagen (§ 5.6).

Voor een specificatie wordt verwezen naar bijlage 1 - Staat van immateriële activa.

5.4.2.1.2 Materiële vaste activa

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Werken in exploitatie		
Gronden	31.612.216	31.175.786
Bedrijfsgebouwen	6.415.383	6.124.496
Woonruimten	280.607	740.589
Waterkeringen	175.167.540	184.620.588
Watergangen, kunstwerken en gemalen	58.343.696	63.752.878
Transportsystemen	17.930.561	17.933.634
Zuiveringsinstallaties	306.297.194	310.496.175
Slibverwerkingsinstallaties	5.411.247	4.925.468
Vaarwegen en havens	2.603.781	2.155.984
Overige materiële vaste activa	<u>76.947.357</u>	<u>75.365.516</u>
	681.009.582	697.291.114
<u>Activa in aanbouw</u>		
Waterkeringen	-	2.343.395
Watergangen, kunstwerken en gemalen	<u>2.977.843</u>	<u>7.268.089</u>
Totaal materiële vaste activa	<u><u>683.987.425</u></u>	<u><u>706.902.598</u></u>

De materiële vaste activa kennen een voorgeschreven indeling. Onder de post overige materiële vaste activa vallen de watergebiedsplannen, waterinrichtingsplannen, stedelijke plannen, natuurvriendelijke oevers en activa welke niet in een van de andere categorieën zijn in te delen.

De activa in aanbouw betreffen kosten van € 2,3 miljoen voor de integrale aanpak van de Rondehoep en € 7,3 miljoen voor de renovatie van de brug en sluis in Driemond.

De afschrijvingen vinden plaats zoals is aangegeven bij de waarderingsgrondslagen (§ 5.6).

5.4.2.1.2 Financiële activa

Het op de balans opgenomen saldo is opgebouwd uit de volgende posten:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Kapitaalverstrekking aan bedrijven	112.353	2.466.353
Verstreckte leningen aan bedrijven	11.148.943	11.770.479
Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar	<u>32.023</u>	<u>32.023</u>
Totaal financiële vaste activa	<u><u>11.293.319</u></u>	<u><u>14.268.855</u></u>

Kapitaalverstrekking aan bedrijven

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Aandelen Nederlandse Waterschapsbank	39.491	39.491
Aandelen AGV Groengas BV	1	1
Aandelen AGV-HVC Windpark BV	6	6
Agiostaking AGV-HVC Windpark BV	-	2.354.000
Aandelen Aquaminerals	72.855	72.855
	<u>112.353</u>	<u>2.466.353</u>
Totaal kapitaalverstrekking aan bedrijven	<u>112.353</u>	<u>2.466.353</u>

In 2022 is AGV-HVC Windpark B.V. opgericht. Het bij de oprichting geplaatste kapitaal bedraagt € 12 verdeeld in 1200 aandelen van € 0,01. AGV heeft 51% van de aandelen in bezit, HVC Landwind B.V. de overige 49%. In 2023 heeft AGV een agiostaking verricht (€ 2,35 miljoen).

Verstekte leningen aan bedrijven

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Lening AGV Groengas BV	9.775.449	9.023.491
Lening NV HVC	1.373.494	2.746.988
	<u>11.148.943</u>	<u>11.770.479</u>
Totaal verstekte leningen aan bedrijven	<u>11.148.943</u>	<u>11.770.479</u>

In oktober 2020 is aan AGV Groengas B.V. voor de bouw van een groengasinstallatie een lening verstrekt van € 11,6 miljoen. De lening heeft een looptijd van 15 jaar en een rente van 2,09%. In oktober 2023 is conform het opgestelde aflossingsschema een bedrag van € 0,75 miljoen afgelost.

Op 15 maart is aan de NV HVC voor de bouw van een slibdrooginstallatie een tweede termijn van € 1,4 miljoen in de vorm van een achtergestelde lening verstrekt. Deze lening heeft een looptijd van 15 jaar en een rente van 6,7%. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf Verbonden Partijen 'Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking'.

Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar

Dit betreft een waarborgsom gestort bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (€ 32.023).

Voor een detailoverzicht wordt verwezen naar bijlage 3 - Staat van financiële vaste activa - .

5.4.2.2 Vlottende activa

5.4.2.2.1 Overlopende activa

De specificatie van de balanspost overlopende activa is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
<u>Nog te ontvangen bedragen</u>		
Op te leggen aanslagen (netto)	224.280.446	281.973.213
Te verdelen inkoopfacturen	5.379.991	6.597.635
Te verdelen inkoop-BTW	932.488	1.341.878
Overige overlopende activa	<u>5.444.710</u>	<u>5.204.916</u>
Totaal overlopende activa	<u><u>236.037.635</u></u>	<u><u>295.117.642</u></u>

In de jaarrekening van AGV zijn de resultaten van de belastingopbrengsten deels gebaseerd op ramingen, zoals nog op te leggen aanslagen, nog te verlenen kwijtschelding en nog te realiseren derving wegens oninbaar lijden.

Vanwege migratieproblemen als gevolg van de implementatie van het nieuwe belastingstelsel eind 2021 is een groot deel van de particuliere aanslagen over het belastingjaar 2022 in 2023 opgelegd. Het opleggen van het belastingjaar 2023 is door deze inhaalslag geheel nog niet gerealiseerd. Hierdoor is de post "Op te leggen aanslagen" vanwege deze aanramingen gestegen ten opzichte van ultimo 2022.

De inschatting van de opbrengsten uit de nog op te leggen aanslagen is grotendeels gebaseerd op de in het belastingstelsel aanwezige gegevens zoals die bij het opmaken van ramingen bekend waren. Voor enkele heffingssoorten zijn die gegevens niet toereikend, omdat de functionaliteit nog in ontwikkeling is (watersysteemheffing voor ongebouwd en natuur, zuiveringsheffing voor bedrijven) of omdat de bronregistratie nog geen volledige informatie biedt (Landelijke Voorziening WOZ voor watersysteemheffing gebouwd). In die gevallen is de inschatting mede gebaseerd op (extrapolatie van) gegevens uit andere jaren. Meer specifiek is de basis voor de inschattingen als volgt:

Watersysteemheffing

Ingezetenen:

2022: belastingstelsel;

2023: belastingstelsel.

Gebouwd 2022 en 2023: belastingstelsel plus informatie vanuit extrapolatie WOZ-waarden 2021 met waardeontwikkeling in betreffende gemeenten. De gegevens in de Landelijke Voorziening WOZ zijn namelijk niet compleet door achterblijvende aanlevering en verwerking terugmelding door gemeenten. Daarnaast werkt de invloed door vanuit bijgestelde WOZ-waarden naar aanleiding van bezwaar en beroep.

Ongebouwd en natuur 2022 en 2023: gebruik is gemaakt van de areaalgegevens 2021 vermenigvuldigd met de tarieven van 2022 respectievelijk 2023.

Zuiveringsheffing

Particulieren 2022 en 2023: op zelfde manier als voor ingezetenen in de watersysteemheffing;

Bedrijven 2022 en 2023: op basis van extrapolatie aanslaggegevens 2021, waarbij voor 2022 en 2023 is aangenomen dat de uitkomst wat lager zal zijn dan voor 2021 door stopzetting van de coronasteunregelingen. De inschatting voor 2023 is 365.000 v.e.'s en voor 2022 is die eveneens 365.000 v.e.'s. De realisatie zal gebaseerd zijn op meetgegevens zodat aanslagen definitief kunnen worden opgelegd.

Om de dervingskosten juist toe te kennen is het deel dat betrekking heeft op de nog op te leggen aanslagen hieronder opgenomen in plaats van onder de belastingdebiteuren.

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Op te leggen aanslagen (bruto)	250.516.000	316.048.831
te verlenen kwijtschelding	- 23.399.554	- 30.139.032
te verlenen oninbaar	<u>- 2.836.000</u>	<u>- 3.936.586</u>
Stand per 31/12	<u>224.280.446</u>	<u>281.973.213</u>

Het brutobedrag aan nog op te leggen aanslagen bedraagt ultimo 2023 in totaal € 316 miljoen (waarvan € 249,4 miljoen betrekking heeft op 2023, € 65,4 miljoen betrekking heeft op 2022 en € 1,2 miljoen betrekking heeft op 2021). Vanwege de gestegen aanramingen zijn de dervingskosten voor kwijtschelding en oninbaar mede gestegen hetgeen eerder is uiteengezet.

Voor de nog op te leggen aanslagen is evenals in voorgaande jaarrekeningen gerekend met een oninbaarheid van 1,25%. Er is geen aanleiding dit nu te herzien.

De omvang van de nog te maken kosten van kwijtschelding zijn voor zowel 2022 als 2023 bepaald op basis van het gerealiseerde percentage kwijtschelding over belastingjaar 2021.

De post 'te verdelen inkoopfacturen' heeft een saldo van € 6,6 miljoen en geeft aan het bedrag, exclusief btw, dat nog aan kosten dient te worden verantwoord. Het in de bijbehorende facturen begrepen bedrag aan btw, € 1,3 miljoen, wordt eveneens op de balans opgenomen. Pas bij de verantwoording van de kosten gaat de btw onderdeel uitmaken van de (kost)prijs.

De post 'overige overlopende activa' betreft nog te ontvangen dividend van AGV Groengas BV € 1,1 miljoen, nog te ontvangen subsidiebedragen € 1,8 miljoen, nog te ontvangen van ASR inzake ingekochte uitkeringen en opbouw van beleggingstegoed voor de pensioen- voorziening € 1,6 miljoen en diverse andere nog te ontvangen bedragen voor € 0,7 miljoen.

5.4.2.2.2 Kortlopende vorderingen

Het in de balans opgenomen saldo is opgebouwd uit de volgende posten:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Belastingdebiteuren	34.326.115	39.268.418
Overige debiteuren	2.255.756	2.697.515
Overige vorderingen	<u>55.530</u>	<u>-</u>
Totaal kortlopende vorderingen	<u>36.637.401</u>	<u>41.965.933</u>

Belastingdebiteuren

In de volgende tabel wordt de debiteurenpositie zuiveringsheffing, watersysteemheffing en verontreinigingsheffing nader gespecificeerd.

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
<u>Belastingjaar</u>		
t/m 2017	1.426.355	1.242.479
2018	1.543.620	1.210.071
2019	3.416.864	2.173.112
2020	5.978.048	2.925.764
2021	27.466.730	26.169.991
2022	2.234.741	13.072.397
	<u>42.066.358</u>	<u>46.793.814</u>
Niet verwerkte automatische incasso	-	1.528.171
Ontvangsten toe te kennen aan belastingjaren	<u>- 448.552</u>	<u>- 82.927</u>
	41.617.806	48.239.058
Voorziening oninbaarheid	<u>- 7.291.691</u>	<u>- 8.970.640</u>
	- 7.291.691	- 8.970.640
Belastingdebiteuren	<u>34.326.115</u>	<u>39.268.418</u>

Het debiteurensaldo is elk jaar een momentopname. Ultimo 2023 staat een debiteurensaldo open van € 46,8 miljoen volgens de openstaande postenlijst. Dit is een stijging ten opzichte van vorig jaar en wordt voornamelijk veroorzaakt door het belastingjaar 2022. Feitelijk zou genoemd debiteurensaldo hoger moeten zijn. Dit komt omdat er automatische incasso's niet verwerkt zijn maar wel in mindering zijn gebracht op dit debiteurensaldo. Na deze correctie van € 1,5 miljoen bedraagt het debiteurensaldo € 48,2 miljoen.

Opgemerkt wordt dat het hier alleen over openstaande posten gaat. De reserveringen die zijn gedaan voor de post oninbare debiteuren, voor zo ver die waarschijnlijk niet meer gerealiseerd worden, zijn apart gepresenteerd. Deze bedragen zijn in totaal € 8,9 miljoen. Het netto saldo van de openstaande postenlijst en de dervingskosten komt dan uit op € 39,3 miljoen.

Waar het gaat om opbrengsten en reserveringen met betrekking tot nog op te leggen aanslagen, zijn die verantwoord onder de post "Overlopende activa". Vanwege de vertraging in het opleggen van de belastingheffing is in 2023 de nadruk gelegd op het opleggen van de belastingjaren 2022 en 2021. Hierdoor is het belastingjaar 2023 in haar geheel niet opgelegd en is ultimo 2023 hiervoor een raming gemaakt. De realisatie van de dervingskosten loopt hierdoor achter. De te verlenen kwijtschelding staat onder de post "Overlopende activa".

Ultimo 2023 zijn de uitgangspunten voor het bepalen van de oninbaarheid geëvalueerd en gekeken is naar het betaalgedrag van belastingplichtigen. Op basis van redencodes⁵ in de openstaande postenlijst is een nadere analyse uitgevoerd. Hieruit is voortgekomen om de bestaande staffel te verzwaren. De voornaamste reden is dat in elk kalenderjaar voor meerdere belastingjaren aanslagen worden opgelegd, waardoor de kans op een hoger oninbaar lijden toeneemt.

Om hierop te anticiperen zijn de percentages vanaf het tweede jaar verhoogd zodat hiermee voldoende voorzichtigheid in acht wordt genomen. Hieronder de vergelijking tussen de bestaande staffel en de nieuwe staffel.

---

⁵ Oninbaarheid heeft verschillende oorzaken (redenen). De gedefinieerde redenen vormen clusters(codes) waar duidelijk is wat de reden is van oninbaar lijden en wat het totaal aan kosten is per reden.

Staffel			
T	Buckets	Staffel oud	Staffel nieuw
	0 tm 3	0%	
Jaar 0	4 tm 6	3%	2,5%
	7 tot 1jr	5%	5%
Jaar 1	1 => 2jr	15%	20%
Jaar 2	2 => 3jr	25%	30%
Jaar 3	3 => 4jr	50%	60%
Jaar 4	4 => 5jr	75%	85%
Jaar 5	=> 5jr	100%	100%

Overige debiteuren

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Factuurdatum jonger dan 1 maand	1.901.864	2.734.690
Factuurdatum tussen de 1 en 3 maanden	281.301	11.243
Factuurdatum ouder dan 3 maanden	<u>72.591</u>	<u>276.582</u>
	2.255.756	3.022.515
Voorziening voor oninbaarheid	<u>-</u>	<u>- 325.000</u>
Totaal overige debiteuren	<u><u>2.255.756</u></u>	<u><u>2.697.515</u></u>

Het betreft met name levering van biogas aan AGV Groengas BV (€ 1,2 miljoen) en geleverde diensten aan provincies (€ 0,5 miljoen) en waterschappen (€ 0,3 miljoen).

Overige vorderingen

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Incassobestanden	<u>55.530</u>	<u>-</u>
Totaal overige vorderingen	<u><u>55.530</u></u>	<u><u>-</u></u>

Het saldo van de incassobestanden bedraagt € 1,5 miljoen ultimo 2023. Dit saldo is opgenomen onder de belastingdebiteuren omdat er automatische incasso's niet verwerkt zijn maar wel in mindering zijn gebracht op dit debiteurensaldo.

5.4.2.2.3 Liquide middelen

Bank- en girotegoeden

	31-12-2022	31-12-2023
	€	€
Bank- en girorekeningen	1.455.332	470.134
Spaarrekening	663.000	667.785
Totaal liquide middelen	<u>2.118.332</u>	<u>1.137.919</u>

De post bank- en girorekeningen betreft saldi aangehouden bij ING en de Nederlandse Waterschapsbank. Bij de ING wordt daarnaast een bedrag van € 667.785 op een spaarrekening aangehouden. Dit betreft een bankgarantie inzake slibverwerking die per 1 januari 2024 vervalt.

5.4.2.3 Vaste passiva

5.4.2.3.1 Eigen Vermogen

Algemene reserves

Voor nog niet nader gekwantificeerde risico's en onzekerheden zijn algemene reserves ingesteld. Zie ook bij hoofdstuk 4.2.5.2 Weerstandscapaciteit.

Algemene reserve zuiveringsbeheer

	2022	2023
	€	€
Stand per 1/1	2.450.029	2.478.939
Resultaatbestemming 2022	-	- 5.189.338
Bij: rente	28.910	-
Stand per 31/12	<u>2.478.939</u>	<u>- 2.710.399</u>

Algemene reserve watersysteembeheer

	2022	2023
	€	€
Stand per 1/1	2.450.029	2.478.939
Bij: rente	28.910	94.695
Stand per 31/12	<u>2.478.939</u>	<u>2.573.634</u>

Conform de Nota Financieel beleid wordt aan de algemene reserves rente toegerekend op basis van 1-jaars kasgeld. Het percentage is berekend op 3,82%. In verband met de negatieve stand van de algemene reserve zuiveringsbeheer blijft rentetoerekening hier achterwege.

Bestemmingsreserves voor tariefegalisatie

De post 'bestemmingsreserves tariefegalisatie' bestaat uit twee reserves, één tariefegalisatiereserve voor de zuiveringsheffing en één voor de watersysteemheffing.

Tariefegalisatiereserve zuiveringsheffing

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
	€	€
Stand per 1/1	7.343.119	5.539.212
Resultaatbestemming 2021/2022	- 1.868.507	- 5.539.212
Bij: rente	<u>64.600</u>	<u>-</u>
Stand per 31/12	<u><u>5.539.212</u></u>	<u><u>-</u></u>

Na vaststelling van de resultaatbestemming over 2023 door het AB vindt de mutatie in de reserve plaats.

Tariefegalisatiereserve watersysteemheffing

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
	€	€
Stand per 1/1	12.132.117	11.463.518
Resultaatbestemming 2021/2022	- 3.520.219	- 6.904.696
Bij: rente	101.620	174.147
Bij: dotaties	<u>2.750.000</u>	<u>-</u>
Stand per 31/12	<u><u>11.463.518</u></u>	<u><u>4.732.969</u></u>

De Nota Financieel beleid schrijft voor dat rente aan de tariefegalisatiereserves wordt toegerekend op basis van 1-jaars kasgeld. Het percentage is berekend op 3,82%.

Na vaststelling van de resultaatbestemming over 2023 door het AB vindt de mutatie in de reserve plaats.

Bestemmingsfonds nazorg sanering Vecht en Slijk

AGV en het ministerie van Verkeer en Waterstaat hebben medio december 2009 een overeenkomst ondertekend, waarin de afspraken zijn vastgelegd voor de sanering van de Vecht en een aantal zijwateren. Na de afronding van de sanering van 't Slijk is een bedrag van € 2 miljoen uit het fonds 'sanering De Vecht' vrijgevallen ten gunste van het tariefegalisatiereserve watersysteemheffing (AB-besluit 19.00298). Het resterende bedrag in het fonds is bestemd voor de nazorg. Het fonds 'nazorg sanering De Vecht' is in 2023 hernoemd naar 'nazorg sanering Vecht en Slijk'.

In 2023 hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
	€	€
Stand per 1/1	926.030	936.957
Bij: rente	<u>10.927</u>	<u>35.792</u>
	936.957	972.749
Af: onttrekkingen		
Kosten saneringswerkzaamheden	<u>-</u>	<u>- 111.874</u>
Stand per 31/12	<u><u>936.957</u></u>	<u><u>860.875</u></u>

Voor een overzicht van de mutaties van de reserves wordt verwezen naar bijlage 4 - Staat van reserves en voorzieningen -.

Te bestemmen resultaat

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
	€	€
Stand per 1/1	- 5.388.726	- 17.633.246
Resultaat 2021/2022 bestemd voor:		
Algemene reserve zuiveringsbeheer	-	5.189.338
Tariefegalisatiereserve zuiveringsheffing	1.868.507	5.539.212
Tariefegalisatiereserve watersysteemheffing	3.520.219	6.904.696
Te bestemmen resultaat	<u>- 17.633.246</u>	<u>- 21.581.118</u>
 Stand per 31/12	 <u><u>- 17.633.246</u></u>	 <u><u>- 21.581.118</u></u>

5.4.2.3.2 Voorzieningen

Pensioenvoorziening

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
	€	€
Stand per 1/1	-	2.069.094
Mutatie	2.069.094	189.926
Beleggingstegoed		<u>-30.363</u>
Stand per 31/12	<u>2.069.094</u>	<u>2.228.657</u>

Een bedrag van € 189.926 is gedoteerd aan de pensioenvoorziening. De waarde van ingekochte uitkeringen en opbouw van beleggingstegoed is afgenomen met € 30.363. AGV heeft een verplichting die voortvloeit uit de Algemene Pensioenwet Politieke Abtsdragers (APPA). Gezien er geen externe partij is die deze verplichting kan verzekeren heeft het bestuur besloten tot het instellen van een pensioenvoorziening.

Vaste schulden langer dan één jaar

De vaste schulden betreffen onderhandse geldleningen van binnenlandse banken en sectoren en zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
	€	€
Stand per 1/1	796.488.656	792.577.396
Bij: nieuwe leningen	50.000.000	105.354.000
Af: aflossingen	<u>- 53.911.260</u>	<u>- 55.586.344</u>
 Stand per 31/12	 <u><u>792.577.396</u></u>	 <u><u>842.345.052</u></u>

De aflossingsverplichting voor het komende boekjaar bedraagt € 76,5 miljoen. Voor een specificatie van de geldleningen wordt verwezen naar bijlage 5 - Staat van vaste schulden -

5.4.2.4 Vlottende passiva

5.4.2.4.1 Netto vlottende schulden korter dan één jaar

	31-12-2022	31-12-2023
	€	€
Rekening-courant (R/C) Waternet	3.405.224	9.245.309
Kasgeldlening	120.000.000	145.000.000
Schulden aan leveranciers	4.795.944	10.740.795
Te betalen belastingen en pensioenpremies	1.125.509	1.294.807
Overige nog te betalen bedragen	9.128.445	9.844.911
	<u>138.455.122</u>	<u>176.125.822</u>

Het saldo van de R/C Waternet is als volgt samengesteld:

	2022	2023
	€	€
Werkzaamheden in rekening gebracht	106.601.327	123.663.524
Verstreckte voorschotten	<u>- 103.140.000</u>	<u>- 114.540.000</u>
	3.461.327	9.123.524
Verrekening overige	<u>- 56.103</u>	<u>121.785</u>
	<u>3.405.224</u>	<u>9.245.309</u>

De post kasgeldleningen betreft een vijftal leningen bij de Nederlandse Waterschapsbank met een einddatum in 2024. De kasgeldleningen zijn aangetrokken ter financiering van de ontstane tekorten als gevolg van de verlate belastingaanslagoplegging.

De schulden aan leveranciers ter grootte van € 10,7 miljoen betreffen nog openstaande facturen voor de uitvoering van projecten.

De post 'overige nog te betalen bedragen' betreft nog te betalen kosten voor inhuur personeel € 1 miljoen, Waterschapshuis € 1,4 miljoen, baggerwerkzaamheden € 5,4 miljoen en diverse andere nog te betalen bedragen voor € 2 miljoen.

5.4.2.4.2 Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn als volgt te specificeren:

	31-12-2022	31-12-2023
	€	€
Rente langlopende geldleningen	9.991.370	10.548.375
Rente kasgeldleningen	425.969	3.314.029
Comptabele verplichtingen	9.870.442	14.058.307
Vooruit ontvangen leningen	-	14.733.187
Vooruit ontvangen bedragen	9.524.145	9.603.408
Overige overlopende passiva	<u>72.740</u>	<u>482.370</u>
	<u>29.884.666</u>	<u>52.739.676</u>

De rente van langlopende geldleningen en kasgeldleningen betreft de nog ten laste van 2023 op te nemen rente, welke pas in de loop van 2024 vervalt.

De balanspost 'comptabele verplichtingen' bedraagt € 14,1 miljoen. Het proces comptabel maken van verplichtingen heeft tot doel dat uitgaven tijdens de jaarovergang in het juiste boekjaar worden verantwoord.

De post 'vooruit ontvangen leningen' betreft een van de Nederlandse Waterschapsbank ultimo december ontvangen storting van € 14,7 miljoen voor een geldlening met ingangsdatum 2 januari 2024.

De post 'vooruit ontvangen bedragen' van € 9,6 miljoen betreft vooruit ontvangen subsidies voor nog uit te voeren werkzaamheden.

De post 'overige overlopende passiva' betreft het saldo van de onderhanden werken positie. Er zijn meer voorschotten in rekening gebracht of ontvangen dan dat er kosten zijn gemaakt voor uit te voeren werkzaamheden.

5.4.2.4.3 Banksaldi

Dit betreft het saldo van de rekening aangehouden bij de volgende bankinstelling:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€
Nederlandse Waterschapsbank	<u>31.029.388</u>	<u>27.248.662</u>

5.4.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Naast verplichtingen die expliciet in de balans zijn opgenomen, bestaan er ook verplichtingen en garanties die daaruit niet blijken. Deze zijn als volgt te benoemen:

- Geldleningen Waternet met een restantwaarde van € 64,8 miljoen per 31-12-2023;
- Rekening-courantkrediet faciliteit Waternet bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) met een saldo van € 24,2 miljoen per 31-12-2023.
- Geldlening Unie van Waterschappen (UvW) bij de NWB ter financiering van het kantoorpand in Den Haag. De geldlening bedraagt afgerond € 6 miljoen (BBV17.0080). De restantwaarde van de lening bedraagt per ultimo 2023 afgerond € 4,5 miljoen. AGV staat voor 6% van de geldlening van de UvW (afgerond € 330.000) garant (BBV17.0080). De overige waterschappen staan garant voor de rest van de geldlening;
- De UvW heeft een rekening-courantkrediet faciliteit tot maximaal € 2 miljoen waarvan AGV voor 6% garant staat;
- Niet comptabel gemaakte verplichtingen circa € 13,7 miljoen. Dit zijn verplichtingen die tot en met 31 december 2023 zijn aangegaan, waarvan de prestaties/werkzaamheden worden geleverd na 2023. De kostenverantwoording vindt ook plaats ná 2023.
- Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking (GR). AGV staat garant voor de leningen aangetrokken door de GR voor een bedrag van € 7,7 miljoen (16,7% van € 45,9 miljoen)
- Bankgarantiegarantieverklaring AquaMinerals door AGV afgegeven in 2020 van € 0,6 miljoen (per 1 januari 2024 wordt Bankgarantiegarantieverklaring beëindigd).

De restantwaarde van de geldleningen en de rekening-courantkrediet faciliteit van Waternet staan op de balans van Waternet vermeld (als onderdeel van de jaarrekening 2023). Voor bovengenoemde bedragen staan AGV en de gemeente Amsterdam garant voor respectievelijk 37% en 63%.

5.5 Waarderen, activeren en afschrijven

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die de 'Bepalingen beleids- voorbereiding en -verantwoording Waterschappen' (BBVW) daarvoor geeft en met de uitgangspunten die zijn vastgelegd in de Nota Financieel Beleid AGV 2016.

5.6.1 Waarderen

De materiële en immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs en verminderd met de (cumulatieve) afschrijvingen bepaald op basis van de geschatte levensduur.

De afschrijvingen vinden lineair plaats vanaf 1 januari volgend op het jaar van aanschaf. Een uitzondering is de rwzi Amsterdam-West. Deze activa worden annuïtair afgeschreven.

De afkoopsom erfpacht (gerangschikt onder materiële activa rubriek gronden) wordt in 50 jaar afgeschreven en de overige materiële activa in 15 tot 30 jaar. De waardering van de overige activa en passiva geschiedt in het algemeen op nominale waarden. De debiteuren zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

5.6.2 Activeren

Geactiveerd worden uitvoeringskosten én alle bijkomende kosten die onlosmakelijk met de betreffende investering zijn verbonden. Het betreft de volgende kostenbestanddelen binnen de te onderscheiden projectfasen:

- Voorbereiding- en plankosten;
- Projectkosten, inclusief kosten van gebruikte grond- en hulpstoffen én overige kosten welke rechtstreeks zijn gemaakt in verband met de aankoop/uitvoering;
- Uren van de eigen uitvoerende dienst;
- Bouwrente.

De grens voor activering is vastgesteld op € 250.000. Bedragen onder deze grens worden ten laste van de exploitatie gebracht. De personele kosten van algemene planvorming wordt niet geactiveerd.

Vanaf 2011 moeten de waterschappen wettelijk bijdragen aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).

De bijdrage in het HWBP in 2023 was € 18,1 miljoen. Jaarlijks wordt een olopend deel van de kosten ten laste van de exploitatie gebracht; de rest wordt geactiveerd.

5.6.3 Afschrijven

De termijn voor afschrijving van verbeteringen en aanpassingen aan bestaande installaties is beperkt tot maximaal de restant looptijd van het object.

De wettelijk verplichte bijdragen aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma worden over een periode van 5 jaar afgeschreven.

Afschrijvingstabel

Activum

Afschrijvingstermijn

Materiële activa

• Waterkeringen; aanleg, verbetering/reconstructie	40 jaar
• Waterkeringen; groot onderhoud	20 jaar
• Watergangen (aanleg en verbetering)	25 jaar
• Waterinrichtingsplan: - voorzieningen en waterbouwkundige aanpassingen	25 jaar
• Saneren waterbodems	25 jaar
• Gemalen (kwaliteits- en kwantiteitsbeheer)	25 jaar
• Verbetering/aanpassing bestaande gemalen: - civieltechnisch	Reële levensduur, doch maximaal restant looptijd van het object
- mechanische/elektrotechnische onderdelen	Reële levensduur, doch maximaal de restant looptijd van het object en niet meer dan 15 jaar
• Transportleidingen	40 jaar
• Rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's)	30 jaar
• Verbetering/aanpassing bestaande rwzi: - Civieltechnisch	Reële levensduur, doch maximaal restant looptijd van het object
- mechanische/elektrotechnische onderdelen	Reële levensduur, doch maximaal de restant looptijd van het object en niet meer dan 15 jaar
• Slibinstallatie	15 jaar
• Werkplaatsen	30 jaar
• Grond	--
• Overige	Gelijk aan geschatte gebruiksduur

Immateriële activa

• Waterbeheerplan AGV	6 jaar
• Bijdragen aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma	5 jaar
• Bijdrage aan rioleringsplannen (in buitengebied en waterkwaliteitsspoor)	25 jaar
• Bijdrage aan overige investering derden	Gelijk aan geschatte gebruiksduur

5.6 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Oudezijds Voorburgwal 300
1012 GL Amsterdam

Postbus 1078
1000 BB Amsterdam
Telefoon 020 254 9000
amsterdam.nl

Nr. 631.000.23-A

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 als van de activa en passiva van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht op 31 december 2023 in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023, uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf "De basis voor ons oordeel betreffende getrouwheid en ons oordeel met beperking betreffende rechtmatigheid", in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in het controleprotocol en het normenkader 2023 voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 24 november 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de exploitatierekening naar programma's;
3. de exploitatierekening naar beleidsvelden/beleidsproducten;
4. de exploitatierekening naar kostendragers;
5. de exploitatierekening naar kosten- en opbrengstesoorten;
6. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
7. de bijlagen 1 tot en met 17.

De basis voor ons oordeel betreffende getrouwheid en ons oordeel met beperking betreffende rechtmatigheid

De in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties zijn niet allen in overeenstemming met wet- en regelgeving tot stand gekomen. Dit gaat om een totaalbedrag van tenminste € 3,3 miljoen. De bevindingen zijn van dien aard dat een goedkeurende verklaring dient te worden onthouden. Het gaat om circa € 0,4 miljoen aan getrouwheidsfouten welke ook als rechtmatigheidsfout worden aangemerkt, omdat dit afwijkingen zijn van het Waterschapsbesluit.

Het totaal van de overige rechtmatigheidsfouten bedraagt tenminste circa € 2,9 miljoen gerelateerd aan het niet voldoen aan de wet- en regelgeving met betrekking tot inkopen en aanbesteden.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit, het controleprotocol en het normenkader 2023 voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 24 november 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel betreffende de getrouwheid van de jaarrekening en ons oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 5.2 van het Waterschapsbesluit.

De rapporteringstolerantie is in het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol bepaald op 1%. Tevens rapporteren we kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben daartoe inzicht verkregen in de controle omgeving en het systeem van interne beheersing, de wijze waarop wordt ingespeeld op frauderisico's, de monitoring van deze risico's en het toezicht. Tevens is de opzet en de implementatie van de interne beheersing geëvalueerd.

Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij het management of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of

vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Wij hebben in onze controle elementen van onvoorspelbaarheid ingebouwd en zijn tijdens de reguliere controlewerkzaamheden alert gebleven op indicaties voor signalen van fraude. Indien daar sprake van was hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd. Wij hebben als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang risicofactoren geïdentificeerd die betrekking hebben op frauduleuze financiële verslaggeving en oneigenlijke toe-eigening van activa.

Gezien de nauwe samenhang en de uitvoering van de taken van AGV door Waternet beschouwen hebben wij de controle van de frauderisico's voor Waternet en AGV in samenhang beschouwd met Stichting Waternet.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde werkzaamheden zijn:

<i>Geïdentificeerd frauderisico</i>	<i>Controlewerkzaamheden en waarnemingen</i>
<i>Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt</i> Het management bevindt zich in een positie om fraude te kunnen plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken.	Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren van journaalposten en het maken van schattingen, uitgaande van een risico op doorbreking van dat proces. Hierbij hebben wij specifiek aandacht besteed aan de totstandkoming van de raming aan nog op te leggen belastingaanslagen (incl. bepaling oninbaarheid en kwijtschelding). We hebben het proces rondom totstandkoming van financiële verslaggeving beoordeeld. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiliging in IT-systemen en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbreken. Daarnaast hebben wij controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen door het management, waaronder waardering van vaste activa en voorzieningen.
<i>Het risico van het niet naleven of bewust afwijken van Europese en/of interne aanbestedingsrichtlijnen om gunning van opdrachten aan een bevriende partij mogelijk te maken</i> AGV kent een grote hoeveelheid leveranciers. Een inherent risico is dat het opdrachten gunt	Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in processen gericht op dit risico. Wij hebben een steekproef uitgevoerd op gedane inkopen in 2023. Daarnaast hebben wij de door de organisatie opgestelde "spend analyse" beoordeeld en hebben wij

aan een bevriende partij en daarbij de geldende regels niet naleeft of hier bewust van afwijkt.	deelwaarnemingen uitgevoerd op crediteureniveau. Verder hebben wij kennis genomen van afwijkingen van de wet- en regelgeving waarvoor een afwijkingsprocedure is doorlopen.

Uit bovenstaande werkzaamheden kwamen geen signalen van (vermeende of vermoedde) fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controleaanpak van het vermogen financiële risico's op te vangen

Het dagelijks bestuur heeft in de paragraaf 4.5 van het jaarverslag ingegaan op het weerstandsvermogen.

Onze werkzaamheden om de risico-inschatting van het dagelijks bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- Kennis genomen van het ingerichte risicomanagement;
- Kennis genomen van de analyse in de paragraaf "Weerstandsvermogen" overwegen of deze alle relevant informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben;
- Inlichtingen ingewonnen over haar kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering;
- Inlichtingen ingewonnen over contacten met de toezichthouder (provincie Noord-Holland) m.b.t. het financieel toezicht.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- inleiding en leeswijzer;
- samenvatting;
- actuele ontwikkelingen;
- Jaarverslag 2023.

Uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf "De basis voor ons oordeel betreffende getrouwheid en ons oordeel met beperking betreffende rechtmatigheid" zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de relevante vereisten van de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De dagelijks bestuur van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Waterschapsbesluit.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Waterschapsbesluit. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het controleprotocol en het normenkader 2023 voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 24 november 2022.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de entiteit in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen. Het algemeen bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2023, het normenkader 2023 voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 24 november 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen;
- Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat het waterschap in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het waterschap haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het waterschap de financiële risico's niet kan opvangen;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 28 mei 2024

A.P. Suijker MSc CISA RE RA
Auditdienst ACAM

BIJLAGE 1 - STAAT VAN IMMATERIELE VASTE ACTIVA -

Immateriële vaste activa	Stand 31-12-2022				Mutaties 2023			Stand 31-12-2023				Wijze/ duur afschrij- ving	Rente t.l.v. exploitatie
	Aan- schaf- prijs	Cumulatieve ontvangen afschrijvingen bijdragen van derden		Boek- waarde	Ver- meer- de- ringen	Ontvangen bijdragen van derden	Afschrij- vingen	Aan- schaf- prijs	Cumulatieve ontvangen afschrijvingen bijdragen van derden		Boek- waarde		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Bijdragen aan activa in eigendom van:													
- Overheden													
Aan gemeenten i.h.k.v. het waterkwaliteitsspoor	12.764.442	6.138.849	-	6.625.593	-	-	536.630	12.764.442	6.675.479	-	6.088.963	25	151.334
Aan gemeenten t.b.v. riolering buitengebieden	9.346.878	5.314.581	-	4.032.297	-	-	400.736	9.346.878	5.715.317	-	3.631.561	25	92.101
Aan provincie NH i.h.k.v. aanleg natuurverbinding	1.000.000	360.000	-	640.000	-	-	40.000	1.000.000	400.000	-	600.000	25	14.618
- Overigen	2.926.670	1.097.501	-	1.829.169	-	-	117.067	2.926.670	1.214.568	-	1.712.102	25	41.780
Geactiveerde bijdragen aan het Rijk inzake het hoogwaterbeschermingsprogramma (*)	20.998.500	10.637.311	-	10.361.189	1.809.793	-	4.199.700	22.808.293	14.837.011	-	7.971.282	5	236.659
Overige immateriële vaste activa (**)	11.556.619	5.705.036	133.958,00	5.717.625	682.360	-	1.233.010	12.238.979	6.938.046	133.958	5.166.975	div	130.596
Totaal immateriële vaste activa	58.593.109	29.253.278	133.958,00	29.205.873	2.492.153	0	6.527.143	61.085.262	35.780.421	133.958	25.170.883		667.088

(*) Het afschrijvingsbedrag op de bijdragen aan het Rijk inzake het hoogwaterbeschermingsprogramma betreft: Afschrijvingen kolom 8

Reguliere afschrijvingen

- Bijdrage 2018	1.560.736
- Bijdrage 2019	547.017
- Bijdrage 2020	1.030.067
- Bijdrage 2021	693.183
- Bijdrage 2022	368.697
	<u>4.199.700</u>

(**) De boekwaarde van de overige immateriële vaste activa bij Boekwaarde kolom 12

- Saneringsprojecten ter verbetering van de waterkwaliteit	2.178.561
- Uitgaven implementatie omgevingswet	2.919.170
- Renovatie gemaal de Ronde Hoep	69.244
	<u>5.166.975</u>

BIJLAGE 2 - STAAT VAN MATERIELE VASTE ACTIVA (GECOMPRIEERD) -

Materiële vaste activa	Stand 31-12-2022				Mutaties 2023					Stand 31-12-2023				Rente ten laste van de exploitatie
	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen en bijdragen reserves		Boekwaarde	Nieuwbouwerden	Geactiveerde lasten	Overboeking onderhanden werk	Bijdragen van derden/subsidies	Afschrijvingen	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen en bijdragen reserves		Boekwaarde	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	16
WERKEN IN EXPLOITATIE														
Gronden	38.863.787	7.251.571	-	31.612.216	198.000	-	-	-	634.430	39.061.787	7.886.001	-	31.175.786	971.980
Bedrijfsgebouwen	8.726.616	2.311.233	-	6.415.383	-	-	-	-	290.887	8.726.616	2.602.120	-	6.124.496	146.533
Woonruimten	469.505	188.898	-	280.607	471.617	-	-	-	11.635	941.122	200.533	-	740.589	6.409
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken														
Waterkeringen	264.413.347	71.807.826	17.437.981	175.167.540	19.317.834	-	-1.536.322	329.857	7.998.607	282.194.859	79.806.433	17.767.838	184.620.588	3.965.891
Watergangen, kunstwerken en gemalen	95.578.099	30.170.200	7.064.203	58.343.696	9.507.223	-	-	502.340	3.595.701	105.085.322	33.765.901	7.566.543	63.752.878	1.332.622
Zuiveringstechnische werken														
Transportsystemen	39.806.264	20.463.690	1.412.013	17.930.561	1.258.591	-	-	-	1.255.518	41.064.855	21.719.208	1.412.013	17.933.634	409.550
Zuiveringsinstallaties	506.907.213	188.258.504	12.351.515	306.297.194	25.260.190	-	-	51.653	21.009.556	532.167.403	209.268.060	12.403.168	310.496.175	8.864.495
Slibverwerkingsinstallaties	12.045.082	6.633.835	-	5.411.247	-	-	-	-	485.779	12.045.082	7.119.614	-	4.925.468	123.598
Vaarwegen en havens	10.301.712	7.697.931	-	2.603.781	-	-	-	-	447.797	10.301.712	8.145.728	-	2.155.984	59.473
Overige materiële vaste activa (*)	159.150.414	54.594.841	27.608.216	76.947.357	5.675.387	-	-	1.760.816	5.496.412	164.825.801	60.091.253	29.369.032	75.365.516	1.757.546
TOTAAL WERKEN IN EXPLOITATIE	1.136.262.039	389.378.529	65.873.928	681.009.582	61.688.842	-	-1.536.322	2.644.666	41.226.322	1.196.414.559	430.604.851	68.518.594	697.291.114	17.638.097
ACTIVA IN AANBOUW														
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken														
Waterkeringen	-	-	-	-	771.982	35.091	1.536.322	-	-	2.343.395	0	-	2.343.395	-
Watergangen, kunstwerken en gemalen	2.977.843	-	-	2.977.843	4.222.229	68.017	-	-	-	7.268.089	-	-	7.268.089	-
TOTAAL ACTIVA IN AANBOUW	2.977.843	0	0	2.977.843	4.994.211	103.108	1.536.322	0	0	9.611.484	0	0	9.611.484	0
TOTAAL GENERAAL	1.139.239.882	389.378.529	65.873.928	683.987.425	66.683.053	103.108	0	2.644.666	41.226.322	1.206.026.043	430.604.851	68.518.594	706.902.598	17.638.097

BIJLAGE 3 - STAAT VAN FINANCIËLE VASTE ACTIVA -

Financiële vaste activa	Stand 31-12-2022			Mutaties 2023			Stand 31-12-2023		
	Aanschaf- prijs	Cumulatieve verminderingen	Boek- waarde	Vermeer- deringen	Herwaar- dering	Vermin- deringen	Aanschaf- prijs	Cumulatieve verminderingen	Boek- waarde
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<u>Kapitaalverstrekking aan bedrijven</u>									
Aandelen A van de Nederlandse Waterschapsbank	32.315	-	32.315	-	-	-	32.315	-	32.315
Aandelen B van de Nederlandse Waterschapsbank	7.176	-	7.176	-	-	-	7.176	-	7.176
Aandelen AGV Groengas BV	39.491	-	39.491	-	-	-	39.491	-	39.491
Aandelen AGV-HVC Windpark BV	1	-	1	-	-	-	1	-	1
Aandelen AGV-HVC Windpark BV	6	-	6	-	-	-	6	-	6
Agiofstorting AGV-HVC Windpark BV	-	-	-	2.354.000	-	-	2.354.000	-	2.354.000
Aandelen Aquaminerals	72.855	-	72.855	-	-	-	72.855	-	72.855
Totaal kapitaalversteking aan bedrijven	112.353	-	112.353	2.354.000	-	-	2.466.353	-	2.466.353
<u>Verstekte leningen aan bedrijven</u>									
Lening AGV Groengas BV	11.616.000	1.840.551	9.775.449	-	-	751.958	11.616.000	2.592.509	9.023.491
Lening NV HVC	1.373.494	-	1.373.494	1.373.494	-	-	2.746.988	0	2.746.988
Totaal verstekte leningen aan bedrijven	12.989.494	1.840.551	11.148.943	1.373.494	0	751.958	14.362.988	2.592.509	11.770.479
<u>Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar</u>									
Waarborgsom	32.023	-	32.023	-	-	-	32.023	-	32.023
Totaal overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar	32.023	-	32.023	-	-	0	32.023	-	32.023
Totaal financiële vaste activa	13.133.870	1.840.551	11.293.319	3.727.494	0	751.958	16.861.364	2.592.509	14.268.855

BIJLAGE 4 - STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN -

Reserves en voorzieningen	Stand 01-01-2023					Mutaties in jaar 2023			Stand 31-12-2023		
	Ultimo 2022	Resultaatbestemming over 2022	Primo 2023	Belegd bij derden	Beschikbaar voor interne financiering	Vermeerderingen		Verminderingen	Ultimo 2023	Belegd bij derden	Beschikbaar voor interne financiering
						Rente	Overige				
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-	-6-	-7-	-8-	-9-	-10-	-11-	-12-
Algemene reserves											
- Algemene reserve Zuiveringsbeheer	2.478.939	-5.189.338	-2.710.399	-	-2.710.399	-	-	-	-2.710.399	-	-2.710.399
- Algemene reserve Watersysteembeheer	2.478.939	-	2.478.939	-	2.478.939	94.695	-	-	2.573.634	-	2.573.634
Totaal algemene reserves	4.957.878	5.189.338,00-	-231.460	-	-231.460	94.695	-	-	-136.765	-	-136.765
Bestemmingsreserves tariefegalisatie											
- Tariefegalisatiereserve Zuiveringsheffing	5.539.212	-5.539.212	0	-	0	-	-	-	0	-	0
- Tariefegalisatiereserve Watersysteemheffing	11.463.518	-6.904.696	4.558.822	-	4.558.822	174.147	-	-	4.732.969	-	4.732.969
Totaal bestemmingsreserves tariefegalisatie	17.002.730	-12.443.908	4.558.822	-	4.558.822	174.147	0	-	4.732.969	-	4.732.969
Overige bestemmingsreserves en -fondsen											
- Bestemmingsfonds nazorg sanering Vecht/Slijk	936.957	-	936.957	-	936.957	35.792	-	111.874	860.875	-	860.875
Totaal overige bestemmingsreserves	936.957	-	936.957	-	936.957	35.792	0	111.874	860.875	-	860.875
Te bestemmen resultaat 2022											
- Te bestemmen resultaat 2022	-17.633.246	17.633.246	0	-	-	-	-	-	0	-	0
Totaal te bestemmen resultaat 2022	-17.633.246	17.633.246	0	-	-	-	-	0	0	-	0
Te bestemmen resultaat 2023											
- Te bestemmen resultaat 2023	-	-	-	-	-	-	-	21.581.118	-21.581.118	-	-21.581.118
Totaal te bestemmen resultaat 2023	-	-	-	-	-	-	-	21.581.118	-21.581.118	-	-21.581.118
Voorzieningen											
- Pensioenvoorziening	2.069.094	-	2.069.094	-	-	-	159.563	-	2.228.657	-	2.228.657
Totaal voorzieningen	2.069.094	-	2.069.094	-	0	-	159.563	0	2.228.657	-	2.228.657
Totaal reserves en voorzieningen	7.333.413	-	7.333.413	-	5.264.319	304.634	159.563	21.692.992	-13.895.382	-	-13.895.382

BIJLAGE 5 - STAAT VAN VASTE SCHULDEN -

2023

Omschrijving	tbv rwzi West	tbv overige activa	Totaal
1. Oorspronkelijk bedrag van de leningen	305.000.000	1.106.121.209	1.411.121.209
2. Restant bedrag geldleningen per 1-1	149.240.000	643.337.396	792.577.396
3. Nominaal bedrag afgesloten leningen	3.000.000	102.354.000	105.354.000
4. Bedrag van aflossing	11.636.666	43.949.678	55.586.344
5. Restant bedrag geldleningen per 31-12	140.603.334	701.741.718	842.345.052
6. Aantal leningen per 31-12			54
7. Aflossingsverplichting 2024	11.711.666	64.776.992	76.488.658
8. Rentelast	5.515.437	12.886.459	18.401.896
9. Gemiddeld rentepercentage	4,00%	1,89%	2,24%
10. Gemiddelde restant looptijd in jaren	16,3	21,5	20,6

BIJLAGE 6 - STAAT VAN PERSONEELSLASTEN -

Organisatie eenheid	Personele sterkte in f.t.e.						Personeelslasten						
	jaarrekening 2022		begroting 2023		jaarrekening 2023		totaal jaarrekening 2022	totaal begroting 2023	realisatie jaarrekening 2023				totaal jaarrekening 2023
	toegestane formatie	werkelijke formatie eigen personeel	toegestane formatie	geraamde formatie eigen personeel	toegestane formatie	werkelijke formatie eigen personeel			salarissen eigen personeel (incl. soc.lstn)	sociale lasten eigen personeel	overige personeelslasten eigen personeel	salarissen tijdelijk personeel	
<u>Huidige bestuur AGV :</u>													
-AGV Dijkgraaf	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	111.387	268.396	175.002		5.134		180.136
-AGV Secretaris-directeur	0,5	0,5	0,5	0,5	0,7	0,7	81.444	126.367	50.290		-		50.290
-AGV Dagelijks bestuur			3,0	3,5 *	3,5	4,2	514.105	514.899	622.967		26.716		649.683
-AGV Algemeen bestuur							243.413	307.294	274.261		68.908		343.169
Wachtgeldregeling voormalige bestuursleden							103.840	359.996	131.902		-		131.902
Totaal	1,5	1,5	4,5	5,0	5,9	5,9	1.054.189	1.576.952	1.254.422	-	100.758	-	1.355.180

* 0,5 fte vanwege Uniebestuurdeelname

BIJLAGE 7 - RENTE-OMSLAGPERCENTAGE -

Financieringsmiddelen

Boekwaarde van de kapitaaluitgaven per 1 januari 2023		713.193.298
Restant geldleningen per 1 januari 2023 (bijlage 5)	792.577.396	
Af: restant geldlening AGV Groengas BV	-10.841.600	
Af: restant geldleningen ter financiering van de tekorten als gevolg van de vertraagde belastingoplegging	<u>-106.833.334</u>	
	674.902.462	
Beschikbaar eigen vermogen per 1 januari 2023 (bijlage 4)	<u>5.264.319</u>	
		<u>680.166.781</u>
Tekort aan financieringsmiddelen voor de kapitaaluitgaven		<u><u>33.026.517</u></u>

Rentelasten

a. Rente van geldleningen (bijlage 5)	18.401.896	
rente betaald op leningen ten behoeve van de rwzi-West	<u>-5.515.437</u>	
		12.886.459
b. Rente tijdelijke financiering kapitaaluitgaven met kasgeld en rekening-courant		<u>5.035.653</u>
		17.922.112
c. Rente algemene en bestemmingsreserves (bijlage 4)		304.634
d. Rente (kas)geldleningen voor de financiering van de tekorten als gevolg van de vertraagde belastingoplegging		
de rente wordt apart toegerekend aan de exploitatie (BBP 31 en BBP32)		-5.333.890
		<u><u>12.892.856</u></u> (A)

Boekwaarde voor rente-omslag

Boekwaarde van de kapitaaluitgaven per 1 januari 2023		713.193.298
Af: boekwaarde van kapitaaluitgaven van de rwzi-West		<u>148.729.447</u>
		<u><u>564.463.851</u></u> (B)

Rente-omslagpercentage voor 2023: 2,2841 (A/B)

De omslagrente wordt bepaald exclusief de financiering van de rwzi-West te Amsterdam. De aan de rwzi-west toe te rekenen rentelasten worden berekend als de som van de rentelasten van de voor dit project aangetrokken financiering. Het rentepercentage voor de rwzi-west komt voor 2023 uit op 3,71 % (2022 3,84 %).

2022	094H	AGVIWS22094H	9	Ophaal- en draaibrug Uitermeer voorber krediet	400.000	8.723	235.436	244.160	155.840	400.000	2027	
2022	094I	AGVIWS22094I	9	Poldergemaal Bijlmer-Zandpad voorber krediet	350.000	23.737	211.047	234.784	115.216	350.000	2028	
2022	094J	AGVIWS22094J	9	Poldergemaal Eemmeer voorber krediet	300.000	-	-	-	300.000	300.000	2027	
2022	094K	AGVIWS22094K	9	Poldergemaal Kromme Mijdrecht voorber krediet	300.000	72.104	124.489	196.593	103.407	300.000	2027	
2022	094L	AGVIWS22094L	9	Poldergemaal Ronde Hoep voorber krediet	250.000	-	-	-	250.000	250.000	2027	
2022	094M	AGVIWS22094M	9	Poldergemaal Baambrugge-Oostzijde voorber krediet	250.000	-	184.718	184.718	65.282	250.000	2026	
2022	203	AGVIWS220203	9	TS WGP Holland-Sticht Voorburg-Oost R1/A2	3.800.000	79.988	416.673	496.661	3.303.339	3.800.000	2024	
2022	463	AGVIWS220463	9	Ombouw pompen en aanleg van een vislift	3.500.000	-	-	-	3.500.000	3.500.000	2029	
2023	207	AGVIWS23207A	9	Voorber.krediet Technische Systemen Westerpootsluis & brug	400.000	-	-	-	400.000	400.000	2024	
2023	207	AGVIWS23207B	9	Voorber.krediet Technische Systemen Poldergemaal Gaaspermolen	300.000	-	-	-	300.000	300.000	2024	
2023	207	AGVIWS23207C	9	Voorber.krediet Technische Systemen Riekermolen	300.000	-	-	-	300.000	300.000	2024	
2023	207	AGVIWS23207D	9	Voorber.krediet Technische Systemen De Molen 100 Roe	300.000	-	-	-	300.000	300.000	2024	
2023	207	AGVIWS23207E	9	Voorber.krediet Technische Systemen Keetpoortsluis & brug	400.000	-	-	-	400.000	400.000	2024	
2023	207	AGVIWS23207F	9	Voorber.krediet Technische Systemen Poldergemaal Von Liebigweg	300.000	-	-	-	300.000	300.000	2024	
2023	207	AGVIWS23207G	9	Voorber.krediet Technische Systemen Poldergemaal Oosterringdijk	300.000	-	-	-	300.000	300.000	2024	
2023	208	AGVIWS230208	9	Herstellen fundering gemaal Middelpolder	7.800.000	-	-	-	7.800.000	7.800.000	2026	
2023	309	AGVIWS230309	9	Uitbreiden pompcapaciteit Steenen Beer	950.000	-	-	-	950.000	950.000	2025	
2023	405	AGVIWS230405	9	Nieuwbouw gemaal Krijgsman (zie ook AGVIWS170483)	980.000	-	-	-	980.000	980.000	2024	
Beheer hoeveelheid water					82.271.430	29.786.851	13.286.195	43.073.046	39.198.384	85.625.324		
Bestuursbesluit		BBP	Omschrijving		Kredietbedrag	Uitgaven	Uitgaven	Uitgaven	Saldo	Prognose	Prognose	Opmerkingen
Jaar	Nr.	Groep (adm.)	nr.			t/m 2022	2023	t/m 2023	31-12-2023	Totaaluitgaven	Einddatum	
2018	483	AGVIAW180483	12	De Ronde Venen verleggen van persleidingen	600.000	441.810	-	441.810	158.190	441.810	2023	Wordt per 31-12-2023 afgesloten.
2019	500	AGVIAW180500	12	Eindgemalen in standhouden 2019 tot 2023	2.400.000	2.197.931	58.995	2.256.926	143.074	2.400.000	2024	
2020	262	AGVIAW200262	12	RWZI West herstel effluentleidingen voorbereidingskrediet	1.050.000	478.006	436.275	914.281	135.719	1.050.000	2024	
2021	181	AGVIAW210181	12	Persleiding Krijn Breurstraat fase 2 en 3 voorbereiding	250.000	-	33.047	33.047	216.953	150.000	2024	
2022	313	AGVIAW22313A/22	12	Gemaal Blaricum en persleiding Blaricum Huizen	3.400.000	-	95.763	95.763	3.304.237	3.400.000	2030	
2022	430	AGVIAW220430	12	Instandhouden Afvalwatertransportsysteem 2023 - 2027	4.200.000	-	634.511	634.511	3.565.489	4.200.000	2026	
2023	291	AGVIAW230291	12	Voorber.krediet Herstel Effluentleidingen RWZI Amsterdam West	2.600.000	-	-	-	2.600.000	2.600.000	2025	
2023	450	AGVIAW230450	12	Leggen persleiding van rioolgemaal Postjesweg naar Boostergemaal West	250.000	-	-	-	250.000	250.000	2024	
Getransporteerd afvalwater					14.750.000	3.117.748	1.258.591	4.376.338	10.373.662	14.491.810		
2015	652	AGVIAW150652/17	13	Procesautomatisering, voorbereiding vervanging	21.420.000	15.879.550	2.982.380	18.861.930	2.558.070	23.000.000	2026	In combinatie met AGVIAW150652/170640/210236 € 800.000 + € 10.700.000
2016	131	AGVIAW160131	13	RWZI Amstelveen, aanp/vervang installaties	6.250.000	6.248.511	22.742	6.271.252	-21.252	6.271.252	2023	Wordt per 31-12-2023 afgesloten.
2017	419	AGVIAW170419	13	Opwekking zonne-energie RWZI's	8.920.000	8.848.203	61.727	8.909.930	10.070	8.908.996	2023	
2017	449	AGVIAW170449	13	Buiksloterham uitvoering grondstoffenstation	1.700.000	2.111.555	-	2.111.555	-411.555	2.111.555	2023	Krediet is afgesloten
2017	510	AGVIAW170510	13	RWZI Weesp uitvoering nieuwbouw	25.200.000	25.118.304	2.845	25.121.149	78.851	25.121.149	2023	Krediet is afgesloten
2019	228	AGVIAW190228	13	Gasveiligheid en optimalisatie diverse RWZI's	3.850.000	2.399.042	865.073	3.264.115	585.885	3.850.000	2025	
2020	424	AGVIAW190424	13	RWZI Horstermeer pilotonderzoek verwijderen microverontreinigingen	1.850.000	1.302.259	34.576	1.336.835	513.165	1.620.000	2024	Afgerond en financieel afgesloten.
2020	440	AGVIAW190440/AC	13	RWZI Amstelveen, afronding renovatie e/m onderdelen en procesoptimalisatie	8.710.000	2.051.133	5.780.947	7.832.080	877.920	8.710.000	2024	
2020	121	AGVIAW200121	13	Vervangingsinvesteringen zuiveringen 2020-2021	7.900.000	5.847.756	800.752	6.648.508	1.251.492	7.900.000	2024	
2020	263	AGVIAW200263	13	Vervangingsinvestering AW assets 2021-2022	21.000.000	4.258.780	5.379.480	9.638.260	11.361.740	21.000.000	2025	
2020	387	AGVIAW200387	13	RWZI West aanpassen skimmers fase 2 en fakkel	1.250.000	734.888	101.747	836.636	413.364	1.250.000	2025	
2020	418	AGVIAW200418	13	RWZI Horstermeer, struvietverwijderingsinstallatie	600.000	304.396	55.999	360.395	239.605	600.000	2024	
2020	420	AGVIAW200420	13	Fysieke beveiliging (AW-deel) 2e deel implementatie	1.900.000	455.988	526.043	982.031	917.969	1.900.000	2026	
2021	47	AGVIAW210047/AC	13	Fysieke beveiliging (AW-deel) 2e deel implementatie	11.800.000	1.501.180	6.310.089	7.811.269	3.988.731	10.500.000	2024	
2021	329	AGVIAW210329	13	Windpark RWZI Amsterdam West voorbereiding	-	-	2.091	2.091	-2.091	-	2023	Is afgesloten ivm samenwerking HVC
2021	410	AGVIAW210410	13	RWZI's Huizen en Blaricum, voorbereiding samenvoeging	600.000	535.435	162.743	698.178	-98.178	600.000	2024	
2021	467	AGVIAW210467	13	RWZI Amstelveen aanvullende zuiveringsstap voorbereidingskrediet	2.500.000	171.723	284.344	456.067	2.043.933	2.000.000	2025	
2022	281	AGVIAW220281	13	Verbetering gasveiligheid en aanpassen nooddouches AW	3.750.000	22.246	182.991	205.238	3.544.762	3.750.000	2026	
2022	313	AGVIAW22313D	13	Nieuwbouw RWZI Huizen, R1 Schoon Water	3.680.000	-	528.403	528.403	3.151.597	3.680.000	2026	
2022	313	AGVIAW22313C	13	Nieuwbouw RWZI Huizen, R2 TEA	920.000	-	37.110	37.110	882.890	920.000	2026	
2022	397	AGVIAW220397	13	RWZI A'dam West uitbreiding, voorbereidingskrediet	1.500.000	-	477.300	477.300	1.022.700	1.500.000	2025	
2022	483	AGVIAW220483	13	Optimalisatie diverse installatieonderdelen op de zuiveringen 2023 - 2025	5.000.000	-	637.331	637.331	4.362.669	5.000.000	2026	
2023	114	AGVIAW230114	13	Voorber.kred. Aanv.zuiveringsstappen RWZI Uithoorn en Ronde Venen	500.000	-	18.613	18.613	481.387	500.000	2025	
2023	147	AGVIAW23147A	13	Koop voormalige dienstwoningen IJsselmeerstraat 9 en 11	675.000	-	669.617	669.617	5.383	675.000	2024	
2023	194	AGVIAW230194	13	Noodzakelijke vervanging diverse installaties zuivering 2024-2028	78.500.000	-	-	-	78.500.000	78.500.000	2029	
Gezuiverd afvalwater					219.975.000	77.790.951	25.924.943	103.715.894	116.259.106	219.867.952		
14												
Verwerkt slib					0	0	0	0	0	0		
20												
Aanleg onderhoud vaarwegen en havens					0	0	0	0	0	0		
27												
Beheersen van lozingen					0	0	0	0	0	0		
2021	209	AGVIWS210209	33	Proefinstallatie TEO Slotterplas	650.000	185.818	340.290	526.108	123.892	526.108	2024	
Bestuur en externe communicatie					650.000	185.818	340.290	526.108	123.892	526.108		
Totaal					579.408.220	234.168.452	68.049.643	302.218.094	277.190.126	581.432.987		

BIJLAGE 9a - KOSTENVERDEELSTAAT -

	Totaal realisatie 2022	Totaal begroting 2023	Totaal realisatie 2023	Realisatie 2023	
				Zuiverings-beheer	Watersysteem-beheer
LASTEN					
1.1 Externe rentelasten	18.611.455	17.725.750	23.638.539	13.187.877	10.450.662
1.2 Interne rentelasten	234.967	-	304.634	-	304.634
1.3 Afschrijvingen van activa	48.807.057	47.944.930	47.753.466	24.160.451	23.593.016
2.1/2.2 Salarissen huidig personeel en bestuurders (incl premies)	878.668	982.750	1.135.646	567.823	567.823
2.4 Overige personeelslasten	272.551	194.660	329.277	202.351	126.926
2.5 Personeel van derden	589.318	-	106.078	80.000	26.078
2.6 Uitkeringen voormalig personeel en bestuurders	103.840	-	131.903	65.951	65.951
3.2 Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	7.116.145	7.063.762	7.198.066	5.654.485	1.543.581
3.3 Energie	10.526.651	9.185.229	16.051.165	13.401.832	2.649.333
3.4 Huren en Pachten	520.208	362.181	422.742	90.641	332.101
3.7 Verzekeringen	83.675	174.088	60.763	40.782	19.981
3.8 Belastingen	1.065.415	2.990.689	2.677.589	2.650.019	27.571
3.9 Onderhoud derden	13.315.517	15.422.667	14.561.537	7.922.823	6.638.715
3.10 Overige diensten door derden	20.227.103	48.408.097	28.903.063	13.464.786	15.438.278
- Toerekening kosten Waternet	84.496.525	76.848.274	95.346.694	33.731.356	61.615.338
4.2 Bijdrage aan het Rijk	16.591.381	18.842.300	16.288.138	-	16.288.138
4.2 Bijdragen aan overigen	580.137	849.220	648.770	324.385	324.385
5.1 Toevoegingen aan voorzieningen	2.069.094	-	189.926	94.963	94.963
5.1 Te verrekenen kosten met fonds 'Nazorg Saneren De Vecht'	-	-	111.874	-	111.874
Totaal exploitatie	226.089.709	246.994.598	255.859.871	115.640.524	140.219.347
Toevoegingen aan reserves	2.984.967	-	304.634	-	304.634
TOTAAL LASTEN	229.074.676	246.994.598	256.164.505	115.640.524	140.523.981
OPBRENGSTEN					
1.1 Externe rentebaten	218.459	-	200.990	200.990	-
1.2 Interne rentebaten	234.967	-	304.634	-	304.634
1.3 Dividenden en bonusuitkeringen	2.390.825	-	1.472.054	1.298.413	173.641
3.1 Verkoop van grond	21.645	220.000	264.713	-	264.713
3.2 Verkoop van duurzame goederen	-	380.000	401.844	-	401.844
3.4 Opbrengst uit grond en water	1.951.262	3.430.000	5.540.190	3.558.133	1.982.056
3.5 Huuropbrengst uit overige eigendommen	153.694	160.000	153.147	-	153.147
4.5 Bijdragen van overigen	2.194.800	-	-	-	-
5.1 Opbrengsten Watersysteemheffing, gebouwd	44.655.816	50.799.660	51.031.501	-	51.031.501
5.2 Opbrengsten Watersysteemheffing, ingezetenen	66.905.659	76.487.980	75.130.268	-	75.130.268
5.3 Opbrengsten Watersysteemheffing, ongebouwd	3.011.041	3.968.690	3.321.790	-	3.321.790
5.4 Opbrengsten Watersysteemheffing, natuur	27.218	44.820	30.338	-	30.338
5.5 Opbrengst Verontreinigingsheffing	854.942	748.440	-128.789	-	-128.789
5.6 Opbrengst Zuiveringsheffing, bedrijven	16.337.413	22.746.960	20.037.111	20.037.111	-
5.7 Opbrengst Zuiveringsheffing, huishoudens	72.449.072	76.786.958	76.608.615	76.608.615	-
6.1 Onttrekkingen aan voorzieningen	-	-	-	-	-
6.2 Geactiveerde lasten	34.617	-	103.108	-	103.108
Totaal exploitatie	211.441.429	235.773.508	234.471.513	101.703.262	132.768.251
6.1 Onttrekkingen aan reserves	-	-	111.874	-	111.874
TOTAAL OPBRENGSTEN	211.441.429	235.773.508	234.583.387	101.703.262	132.880.125
EXPLOITATIERESULTAAT	-17.633.246	-11.221.091	-21.581.118	-13.937.263	-7.643.855

BIJLAGE 9b - OVERZICHT NETTO KOSTEN PER BELEIDSPRODUCT -

Beleidsproduct		Begrote uitgaven beleidsproducten totaal	Gerealiseerde uitgaven beleidsproducten totaal	Begrote uitgaven beleidsproducten totaal zuiveringsbeheer	Gerealiseerde uitgaven beleidsproducten totaal zuiveringsbeheer	Begrote uitgaven beleidsproducten totaal watersysteembeheer	Gerealiseerde uitgaven beleidsproducten totaal watersysteembeheer
1.	Eigen plannen	10.218.460	11.031.713	-	-	10.218.460	11.031.713
2.	Plannen van derden	2.805.820	2.507.121	-	-	2.805.820	2.507.121
3.	Beheersinstrumenten waterkeringen	2.094.340	1.685.595	-	-	2.094.340	1.685.595
4.	Aanleg en onderhoud waterkeringen	36.279.060	37.308.859	-	-	36.279.060	37.308.859
5.	Dijkbewaking en calamiteitenbestr.	247.570	250.166	-	-	247.570	250.166
6.	Beheersinstrumenten watersystemen	4.889.380	7.972.760	-	-	4.889.380	7.972.760
7.	Aanleg,verb. en onderh watersystemen	16.063.470	15.005.637	-	-	16.063.470	15.005.637
8.	Bag. waterlopen en san. waterbodems	7.886.030	7.785.050	-	-	7.886.030	7.785.050
9.	Beheer hoeveelheid water	18.088.370	20.109.511	-	-	18.088.370	20.109.511
10.	Calamiteitenbetrijding watersystemen	460.300	2.170.739	-	-	460.300	2.170.739
11.	Monitoring watersystemen	4.267.900	4.583.273	-	-	4.267.900	4.583.273
12.	Getransporteerd afvalwater	5.004.450	4.823.811	5.004.450	4.823.811	-	-
13.	Gezuiverd afvalwater	63.731.630	66.561.853	63.731.630	66.561.853	-	-
14.	Verwerkt slib	22.234.900	22.246.845	22.234.900	22.246.845	-	-
15.	Afvalwaterbehandeling door derden	2.101.940	2.138.538	2.101.940	2.138.538	-	-
20.	Aanleg, onderh. vaarwegen en havens	2.342.150	1.931.876	-	-	2.342.150	1.931.876
21.	Verk.reg. en -veiligheid vaarw. en hav.	227.850	206.585	-	-	227.850	206.585
23.	Vergunningen en meldingen	3.622.520	2.656.692	-	-	3.622.520	2.656.692
24.	Adviezen vergunningen	431.880	63.118	-	-	431.880	63.118
25.	Toezicht	2.374.640	2.913	-	-	2.374.640	2.913
26.	Handhaving	1.936.730	3.765.896	-	-	1.936.730	3.765.896
27.	Reguliere lozingen	1.559.110	1.426.678	-	-	1.559.110	1.426.678
31.	Belastingheffing	15.748.250	13.578.451	7.086.710	6.110.303	8.661.540	7.468.148
32.	Invordering	6.311.710	5.212.317	2.840.280	2.345.543	3.471.430	2.866.774
33.	Bestuur	7.407.900	9.306.510	3.703.950	4.653.255	3.703.950	4.653.255
34.	Externe communicatie	4.468.240	3.405.681	2.234.120	1.702.840	2.234.120	1.702.841
Totaal		242.804.600	247.611.952	108.937.980	110.582.988	133.866.620	137.028.964

BIJLAGE 10 - REALISATIE ONINBARE VORDERINGEN -

Belastingsoort	
Zuiveringsheffing/verontreinigingheffing	
<u>Huishoudens</u>	
Belastingjaar 2023	0
Belastingjaar 2022	0
Belastingjaar 2021	0
Belastingjaar 2020	0
Belastingjaar 2019	0
Belastingjaar 2018	0
Belastingjaar 2017	0
Belastingjaar 2016	0
Belastingjaar t/m 2015	0
Subtotaal huishoudens	0
<u>Bedrijven</u>	
Belastingjaar 2023	0
Belastingjaar 2022	0
Belastingjaar 2021	0
Belastingjaar 2020	0
Belastingjaar 2019	0
Belastingjaar 2018	0
Belastingjaar 2017	0
Belastingjaar 2016	0
Belastingjaar t/m 2015	0
Subtotaal bedrijven	0
Totaal zuiveringsheffing-verontreinigingsheffing	0
Watersysteemheffing	
Belastingjaar 2023	13
Belastingjaar 2022	713
Belastingjaar 2021	2.036
Belastingjaar 2020	2.717
Belastingjaar 2019	2.953
Belastingjaar 2018	6.662
Belastingjaar 2017	5.253
Belastingjaar 2016	2.545
Belastingjaar t/m 2015	8.312
Totaal watersysteemheffing	31.204
Totaal	31.204

BIJLAGE 11 - Opbrengst Belastingheffingen -

Watersysteemheffing	Ingezetenen	Gebouwd	Ongeb/Wegen	Natuur	Totaal
Begroot 2023					
Bruto opbrengst	86.014.000	51.268.000	3.979.000	45.000	141.306.000
Kwijtschelding	-8.315.000	0	0	0	-8.315.000
Oninbaar	-1.040.000	-607.000	-43.000	0	-1.690.000
Netto opbrengst	76.659.000	50.661.000	3.936.000	45.000	131.301.000
Jaarrekening 2023					
Bruto opbrengst	85.546.183	52.474.126	3.612.580	38.000	141.670.889
Kwijtschelding	-7.627.179	0	0	0	-7.627.179
Oninbaar	-862.062	-134.000	-69.000	0	-1.065.062
Netto opbrengst 2023	77.056.942	52.340.126	3.543.580	38.000	132.978.648
Afwikkeling vorige jaren	-1.926.673	-1.308.626	-221.790	-7.662	-3.464.751
Netto opbrengst incl. vorige jaren	75.130.269	51.031.500	3.321.790	30.338	129.513.897
Resultaat	-1.528.731	370.500	-614.210	-14.662	-1.787.103

Zuiveringsheffing	Huishoudens	Bedrijven	Totaal
Begroot 2023			
Bruto opbrengst	85.773.000	22.747.000	108.520.000
Kwijtschelding	-7.707.000	0	-7.707.000
Oninbaar	-1.011.000	-268.000	-1.279.000
Netto opbrengst	77.055.000	22.479.000	99.534.000
Jaarrekening 2023			
Bruto opbrengst	85.084.041	21.946.790	107.030.831
Kwijtschelding	-7.435.049	0	-7.435.049
Oninbaar	-836.432	-706.000	-1.542.432
Netto opbrengst 2023	76.812.560	21.240.790	98.053.350
Afwikkeling vorige jaren	-203.945	-1.203.679	-1.407.624
Netto opbrengst incl. vorige jaren	76.608.615	20.037.111	96.645.726
Resultaat	-446.385	-2.441.889	-2.888.274

Verontreinigingsheffing	Huishoudens	Bedrijven	Totaal
Begroot 2023			
Bruto opbrengst	0	748.000	748.000
Kwijtschelding	0	0	0
Oninbaar	0	0	0
Netto opbrengst	0	748.000	748.000
Jaarrekening 2023			
Bruto opbrengst	0	748.000	748.000
Kwijtschelding	0	0	0
Oninbaar	0	0	0
Netto opbrengst 2023	0	748.000	748.000
Afwikkeling vorige jaren	39.776	-916.565	-876.789
Netto opbrengst incl. vorige jaren	39.776	-168.565	-128.789
Resultaat	39.776	-916.565	-876.789

Bijlage 12: Vastgoed mutaties

Omschrijving	2022	2023	Bedragen
Eigendommen:			
▪ Kadastrale percelen in eigendom van AGV	3004	3004	
▪ RWZI's	11	11	
▪ Poldergemalen	229	230	
▪ Woningen	27	28	
▪ Poldermolens	3	3	
Percelen op naam van rechtsvoorgangers:			
▪ Waterperceel	21	21	
▪ Grondpercelen	14	14	
Toelichting mutaties			
▪ Verkochte percelen grond	4	8	€ 258.787
▪ Verkochte bouwwerken	0	1	€ 401.844
▪ Zakelijke rechten	0	1	€ 500

Toelichting mutaties:

In het kader van het waterinrichtingsplan Noordelijke Vechtplassen is gemaal Hollands Ankeveen in 2023 gerealiseerd.

Verkopen onroerende zaken

1. De vrijgekomen voormalige dienstwoning aan het Sluispad 2 te Driemond.
2. Diverse snipperpercelen en een akkerland perceel te Zevenhoven.

Aankopen onroerende zaken

De woningen naast de RWZI Huizen aan de IJsselmeerstraat 9 en 11 zijn in 2023 aangekocht. (BBV23.0147)

Exploitatie opbrengsten

Omschrijving	2022
Huur opbrengsten voormalige dienstwoningen	€ 154.390
Huuropbrengst liggelden (woonschepen voornamelijk in de Vecht)	€ 689.322
Huren en (erf)pacht (huren, pachten, erfpacht en jacht- en visrecht op gronden en water)	€ 383.616

Bijlage 13: Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden, ter vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB). De Woo heeft als doel ervoor te zorgen dat de overheid meer informatie sneller en actiever openbaar maakt, in tegenstelling tot de WOB, waarbij dat meestal op verzoek werd gedaan. In artikel 3.5 van de Woo is de verplichting opgenomen voor het bestuur van AGV om een openbaarheidsparagraaf op te stellen. Deze paragraaf licht toe wat AGV doet om aan de verplichtingen van de Woo te voldoen.

AGV ontvangt jaarlijks subsidie van het Rijk, die moet worden ingezet voor de implementatie van de Woo. In deze paragraaf wordt aangegeven waaraan deze subsidie wordt besteed.

Na de toekenning van een incidentele subsidie in 2023, is er eind 2023 ook een structurele subsidie toegekend voor een periode van 5 jaar. Er is in 2023 een beknopt plan van aanpak ontwikkeld met als doel een gefaseerde actieve openbaarmaking van informatie volgens de categorieën die zijn vastgelegd in de Woo. Uitgangspunt is dat iedereen recht heeft op toegang tot publieke informatie van AGV en dat alle informatie in principe openbaar is. Afwijkingen hiervan zijn slechts toegestaan in uitzonderlijke gevallen.

Conform de subsidieaanvraag is het kwaliteitsmanagement in 2023 opgeleverd, inclusief toetsingskaders, architectuurkader met duurzaam en toegankelijk informatiebeheer, en een implementatieplan voor informatiebeheer. Hieronder een overzicht van de subsidie die het waterschap krijgt.

Subsidie van het Rijk	Bedragen in €			
	Jaar	Incidenteel	Structureel	Totaal
2023	64.514	181.390		245.904
2024	64.514	181.390		245.904
2025	114.994	213.474		328.468
2026	64.514	213.474		277.988

Er zijn door het Ministerie van Binnenlandse Zaken een aantal punten geformuleerd, waarover in de openbaarheidsparagraaf in ieder geval aandacht moet worden besteed. Dat zijn de volgende punten:

1. de actieve openbaarmaking van de verplichte categorieën documenten (artikel 3.3 Woo);
2. de inspanningsverplichting tot openbaarmaking voor andere documenten dan de elf categorieën (artikel 3.1 Woo);
3. de passieve openbaarmaking (hoofdstuk 4 Woo);
4. de informatiehuishouding (hoofdstuk 6 Woo);
5. de aanstelling en het in dienst hebben van een Woo-contactpersoon (artikel 4.7 Woo);
6. eventuele andere activiteiten om de Woo te implementeren.

Ad 1.

Dat is nog niet mogelijk via PLOOI. De minister van Binnenlandse Zaken heeft in een brief aan de Tweede Kamer van 23 december 2022 laten weten dat de ontwikkeling van PLOOI wordt stopgezet. Onderzocht wordt hoe en in welke vorm er toch een centraal platform komt voor de actieve openbaarmaking.

Een aantal verplichte categorieën worden al ontsloten op de eigen website:

- Wet - en regelgeving;
- Organisatiegegevens;
- Vergaderstukken en verslagen (zijn stukken van het AB);
- Jaarstukken en jaarverslagen.

Vergunningen worden al ontsloten via officiële bekendmakingen.nl in het elektronisch Waterschapsblad.

Ad 2.

Daar moet door het bestuur nog een beslissing over worden genomen.

Ad 3.

De Woo coördinator is op de hoogte van de kortere beslistermijn en de verandering met betrekking tot de uitsluitingsgronden om informatie te verstrekken. De websites worden aangepast van Wob naar Woo.

Tevens zijn er berichten op Bron (Intranet) geplaatst om de collega's te informeren. Er wordt nog onderzocht of er een e-learning beschikbaar moet komen om de medewerkers van Waternet op de hoogte te brengen van de eisen uit de Woo. In 2023 zijn er door Waternet 9 Woo verzoeken afgehandeld die bestemd waren voor AGV (16 in 2022).

Ad 4.

De informatiehuishouding van het waterschap is nog niet op orde. Er wordt aan gewerkt om daar wel voor te zorgen. Dat traject is al in gang gezet, vanwege de eisen uit de Archiefwet op dit vlak. In die zin is de plicht om de informatiehuishouding op orde te brengen niet nieuw. De verplichting levert wel een nieuwe impuls om dit op orde te krijgen en te houden.

Ad 5.

De bestuursorganen van het waterschap hebben de directeur Dienstverlening van het waterschap aangewezen als Woo contactpersoon. De directeur Dienstverlening die is aangewezen, is niet langer werkzaam bij Waternet. Er moet een nieuw contactpersoon worden aangewezen. Dat proces is in gang gezet.

Ad 6.

Waternet heeft het ready team digitalisering en wetgeving opgericht. Dit team zorgt voor de vertaling van de eisen uit wetgeving (in casu de Woo) naar concrete vereisten voor de organisatie.

De verkregen subsidie is besteed aan capaciteit voor het readyteam. Het team heeft daardoor de volgende voorbereidingen voor de implementatie van de Woo kunnen treffen:

- Een fitgap analyse gemaakt van de processen waaruit documenten voortvloeien die actief openbaar moeten worden gemaakt. Daarbij is gekeken naar wat er nog nodig is om de documenten actief openbaar te kunnen maken;
- Er is een bestuursvoorstel geschreven om de Woo contactpersoon aan te wijzen;
- Het bestuur is met een presentatie ingelicht over de gevolgen van de Woo voor het waterschap;
- Er is in kaart gebracht welk beleid en richtlijnen er moeten komen om de Woo succesvol te implementeren. Een voorbeeld daarvan is het beleid omtrent chatapplicaties;
- Er zijn inspiratiesessies georganiseerd met een Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de gemeente Amstelveen;
- Er is een kwartiermaker voor het nog op te stellen Woo programma aangesteld. Het team heeft geholpen bij een eerste aanzet voor het programmaplan;
- Er is een pilot uitgevoerd met anonimiseringssoftware. Op basis van deze pilot kan een keuze worden gemaakt voor de nog aan te schaffen anonimiseringssoftware.

Bijlage 14: Fraude en continuïteit

Continuïteit

Sinds eind 2022 is extra aandacht nodig op het gebied van de inkomsten van het waterschap. De oorzaak ligt in de nog niet volledig beschikbare functionaliteit van de betreffende systemen. Voor de waterschapsbelastingen is daardoor achterstand ontstaan in de aanslagoplegging en -inning. De achterstand in de aanslagoplegging voor de waterschapsbelastingen is opgevangen met leningen, die leiden tot extra rentekosten. Daarnaast zijn er tegenvallende resultaten in de exploitatie. De hogere kosten zorgen voor een ongewenste extra druk op de reserves van het waterschap. Het waterschapsbestuur heeft daarom tot een aantal maatregelen besloten om de financiën van het waterschap op orde te brengen:

- In de Begroting 2024 is een substantiële verhoging van de belastingtarieven opgenomen. Deze verhoging biedt de financiële dekking voor het aanzuiveren van de reserves voor de zuiveringstaak en voor een algemene risicoreservering;
- Op 25 januari 2024 heeft het Algemeen bestuur het herstelplan kasgeldlimiet en het verbeterplan continuïteit waterschapstaken vastgesteld. Met de uitvoering van het herstelplan kasgeldlimiet zal de kasgeldlimiet vanaf het 4^e kwartaal 2024 niet meer worden overschreden. Een grote inhaalslag in de heffing en inning van de waterschapsbelasting is onderdeel van de maatregelen. In het verbeterplan continuïteit waterschapstaken zijn gestarte initiatieven opgenomen om de bedrijfsvoering op orde te brengen. Naast ook hierin de aandacht voor de financiële situatie en de waterschapsbelastingen bevat het verbeterplan acties ten aanzien van een hogere realisatiegraad van de investeringen, assetmanagement, vergroten van de slagkracht van de organisatie, het verhogen van de rechtmatigheid en doelmatigheid van de inkoop en het verbeteren van de besturing en beheersing.

KWIJTSCHELDING PUBLIEKE SCHULDEN DOOR WATERSCHAPPEN IN HET KADER VAN DE HERSTELOPERATIE KINDEROPVANGTOESLAG

Aantal gedupeerden in waterschap (paragraaf 3.3 uitkeringsregeling)	Berekend bedrag uitvoeringskosten (aantal gedupeerden * € 100) (paragraaf 3.3 uitkeringsregeling)	Kwijtgescholden bedragen (paragraaf 3.2 uitkeringsregeling)
644	€ 64.400,00	€ 263.250,00

Bijlage 17 Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)

Regeling Uitvoeringskosten NPLG waterschappen

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Uitvoeringskosten in het kader van het NPLG uitgevoerd in het kalenderjaar 2023

Subsidiebedrag	Gerealiseerde operationele kosten 2023	Gerealiseerde subsidie
€ 300.000,00	€ 305.125,57	€ 300.000,00